

UCHWAŁA Nr XII/62/2015
RADY GMINY ROGÓŻNO
z dnia 29 grudnia 2015 r.

w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rogóżno.

Na podstawie art. 12 ust. 1 w związku z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.*) oraz art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515),

Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1.1. Uchwala się zmianę „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rogóżno”, dla całego obszaru gminy – w jej granicach administracyjnych.

2. Integralną częścią uchwały są:

- 1) Załącznik nr 1. Uwarunkowania Zagospodarowania Przestrzennego,
- 2) Załącznik nr 1A. Rys. Uwarunkowania Zagospodarowania Przestrzennego,
- 3) Załącznik nr 2. Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego,
- 4) Załącznik nr 2A. Rys. Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego,
- 5) Załącznik nr 3. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium,
- 6) Załącznik nr 4. Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu studium.

§ 2. 1. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rogóżno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy oraz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Rogóżno.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Jantna Hoffmann

*zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 442, 774, 1265, 1434, 1713, 1777

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr XII/62/2015 Rady Gminy Rogóźno dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogóźno.

Dnia 27 stycznia 2012 r., Rada Gminy Rogóźno podjęła uchwałę Nr X/63/2012 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogóźno.

Uchwała ta stanowiła podstawę dla Wójty Gminy Rogóźno do podjęcia działań określonych w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które zmierzały do opracowania projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogóźno.

Art. 11 pkt 12 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowi, że organ wykonawczy przedstawia radzie gminy do uchwalenia projekt studium wraz z listą nieuwzględnionych uwag, co niniejszym czyni Wójt Rogóźna.

Na podstawie art. 12 ust. 1 w zw. z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Rada Gminy Rogóźno uchwała zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych gminy, przyjmując w całości nowy tekst oraz część graficzną studium. Zmiana studium w całości, zarówno co do treści, jak i obszaru, podyktowana była potrzebą rewizji polityki przestrzennej gminy, nieograniczającą się do jednego obszaru lub wybranego zagadnienia. Koncepcja w zakresie rozwoju przestrzennego gminy, która zastąpiła stare podejście, powstała w odpowiedzi na nowe zjawiska i potrzeby zidentyfikowane na obszarze gminy. Przedłożony do uchwalenia projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogóźno nie narusza przepisów odrębnych i nie pozostaje w sprzeczności z interesem publicznym oraz uwzględnia wymogi ochrony środowiska, zatem tworzy podstawę do realizacji celów wynikających z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i pozostałych przepisów odrębnych.

Prosi się Wysoką Radę o podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogóźno.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Janina Hübmann

SPIS TRE CI

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE.....	5
PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE.....	5
CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA	6
1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU.....	8
1.1. Ogólna charakterystyka gminy.....	8
1.2. Analiza porównawcza gminy, powiatu i województwa na podstawie wybranych cech	10
1.3. Struktura użytkowania gruntów i przeznaczenie terenów	13
1.4. Charakterystyka układu administracyjnego gminy.....	15
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY. 17	
2.1 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	17
2.2 Decyzje o warunkach zabudowy	19
2.3 Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.....	20
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	21
3.1. Położenie fizyczno-geograficzne	21
3.2. Rzeźba terenu	22
3.3. Budowa geologiczna.....	23
3.4. Gleby	24
3.5. Hydrografia	26
3.5.1. Wody powierzchniowe	26
3.5.2. Wody podziemne.....	27
3.6. Złoża i tereny górnicze.....	28
3.7. Klimat	28
3.8. Fauna i flora	29
3.9. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna	35
3.9.1. Rolnictwo	35
3.9.2. Leśnictwo	40
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	49
4.1 Ochrona zabytków	49
4.2 Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych i ruchomych.....	50
4.3 Obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków	51
4.3.1 Obiekty architektury i budownictwa.....	51
4.3.2 Obiekty sakralne.....	54
4.3.3 Założenia przestrzenne zespołów podworskich i zamkowych.....	56
4.3.4 Nieruchome zabytki archeologiczne.....	57
4.4 Gmina Ewidencja Zabytków.....	61
5 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	62
5.1 Potencjał demograficzny	62
5.2 Ruch migracyjny	63
5.3 Struktura ekonomicznych grup wieku i płci	64
5.4 Rynek pracy.....	65
5.5 Gospodarka mieszkaniowa	67
5.6 Infrastruktura społeczna.....	70
5.6.1 Oświata	70
5.6.2 Ochrona zdrowia	71
5.6.3 Opieka społeczna.....	71
5.6.4 Stan bezpieczeństwa.....	72

5.6.5	Kultura	72
5.7	Działalność gospodarcza.....	73
6	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.....	78
7	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	80
7.1	Mocne strony.....	80
7.2	Słabe strony	80
7.3	Szanse.....	81
7.4	Zagrożenia.....	81
8	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW	82
9.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	83
9.1	Obszary i obiekty chronione prawem.....	83
9.1.1.	Rezerwat Przyrody „Jamy”.....	83
9.1.2.	Rezerwat Przyrody „Rogóżno Zamek”	84
9.1.3.	Rezerwat Przyrody „Dolina Osy”	86
9.1.4.	Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Osy i Gardęgi	89
9.1.5.	Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Doliny Wisły.....	91
9.1.6.	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Dolina Osy	91
9.1.7.	Pomniki przyrody.....	93
9.1.8.	Użytki ekologiczne	103
9.1.9.	Stanowisko dokumentacyjne „Białochowo”	116
9.2.	Gleby pochodzenia organicznego.....	116
9.3.	Strefa ochronna wód powierzchniowych	117
9.4.	Strefy ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych.....	117
9.5.	Pasy technologiczne linii elektroenergetycznych.....	117
10.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	118
11.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA	119
11.1	Złoża kopalin	119
11.2	Zasoby wód podziemnych.....	119
11.3	Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla	120
12.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	120
13.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	121
13.1	Komunikacja i transport.....	121
13.1.1	Drogi	121
13.1.2	Komunikacja kolejowa	124
13.1.3	Transport publiczny	124
13.2	Gospodarka wodno – ściekowa.....	124
13.2.1	Zaopatrzenie w wodę.....	124
13.2.2	Odprowadzania ścieków	125
13.3	Elektroenergetyka	126
13.4	Uwarunkowania rozwoju odnawialnych źródeł energii.....	127
13.5	Gazownictwo	128
13.6	Ciepłownictwo	129
13.7	Telekomunikacja	129
13.8	Gospodarka odpadami	130
13.9	Urządzenia melioracji wodnych	130

14.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	131
14.1	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju	131
14.2	Krajowy Program Zwiększania Lesistości	132
14.3	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego.....	132
14.4	Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego.....	133
14.5	Strategia Rozwoju Transportu do roku 2015 w Województwie Kujawsko – Pomorskim	134
14.6	Strategia Rozwoju Powiatu Grudziądzkiego na lata 2003 – 2012.....	135
15.	WYMAGANIA DOTYCZĄCYCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ.....	136
	SPIS TABEL.....	137
	SPIS WYKRESÓW.....	138
	SPIS RYSUNKÓW	139
	SPIS FOTOGRAFII.....	139

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogó no przy tej uchwał nr VII/34/2003 Rady Gminy Rogó no z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Rogó no”.

W zmieniającej się sytuacji społecznej i gospodarczej gminy zaistniała potrzeba aktualizacji treści zawartych w studium oraz wyznaczenia nowych kierunków rozwoju gminy. W tym celu Rada Gminy Rogó no podjęła uchwał nr X/63/2012 z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogó no.

Przy sporządzeniu studium wykorzystano informacje z obowiązującego dotychczas dokumentu, jednakże w wyniku zmiany uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych, zdecydowana większość danych została zaktualizowana. Wprowadzono nowe dane, jednocześnie wykorzystując informacje i statystyki z lat ubiegłych. Dostosowano również zapisy studium do obowiązujących przepisów prawa, co pozwoliło na trafne dokonanie oceny zmian badanych zjawisk we wskazanych przedziałach czasowych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogó no przy tej uchwał nr VII/34/2003 Rady Gminy Rogó no z dnia 9 lipca 2003 r. zostało opracowane w oparciu o ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 z późn. zm.), która została uchylona. Obecnie obowiązującym aktem prawa jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2015 poz. 199). Różnice pomiędzy zakresem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania określonym w obowiązującej ustawie oraz ustawie na podstawie, której uchwalono pierwsze studium gminy są tak daleko idące, że niniejszy dokument jest całkowicie nowy z uwagi na dezaktualizację informacji zawartych w pierwotnym dokumencie.

PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogó no zostało opracowane na podstawie:

- art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.);

- art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 199);
- uchwała nr X/63/2012 z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogoźno.

CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA

Głównym celem opracowania studium jest aktualizacja uwarunkowań i wyznaczenie aktualnych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogoźno. Studium uchwalono w 2003 roku. Od tego czasu zmieniła się zarówno sytuacja społeczna i gospodarcza gminy, jak i struktura przestrzenna tej jednostki administracyjnej. Aktualizacja i określenie kierunków zagospodarowania przestrzennego polega na ustaleniu lokalnych zasad organizacji struktury przestrzennej gminy przy równoczesnym uwzględnieniu wymagań dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, rozmieszczenia infrastruktury technicznej i społecznej oraz uwzględnieniu podstawowych elementów sieci osadniczej.

Ustalenia studium winny być rozumiane jako wiadome działania władz gminy Rogoźno, zmierzające do optymalnego wykorzystania uwarunkowań przestrzennych gminy w celu osiągnięcia wyznaczonych kierunków rozwoju. Generalne zasady kształtowania i zagospodarowania przestrzeni gminy winny być regulujące rozwój zrównoważony. Powinny one określać rozwój przestrzenny, gospodarczy, społeczny i kulturowy, który harmonizuje z uwarunkowaniami przyrodniczymi, ograniczając jednocześnie degradację przyrody i nie naruszając możliwości zaspokajania potrzeb przyszłych pokoleń.

Zakres przestrzenny studium obejmuje cały obszar gminy Rogoźno w jej granicach administracyjnych.

Pierwszym etapem opracowania będzie inwentaryzacja oraz aktualizacja uwarunkowań w zakresie środowiska przyrodniczego, kulturowego, stanu zagospodarowania przestrzennego gminy, sytuacji społeczno-demograficznej oraz infrastruktury technicznej.

Następnym etapem będzie uwzględnienie ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, uchwalonego uchwałą Nr XI/135/03

Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. oraz rozpatrzenie wniosków do studium.

Ostatnim etapem było wyznaczenie aktualnych kierunków rozwoju przestrzennego gminy Rogóno.

Na studium składa się :

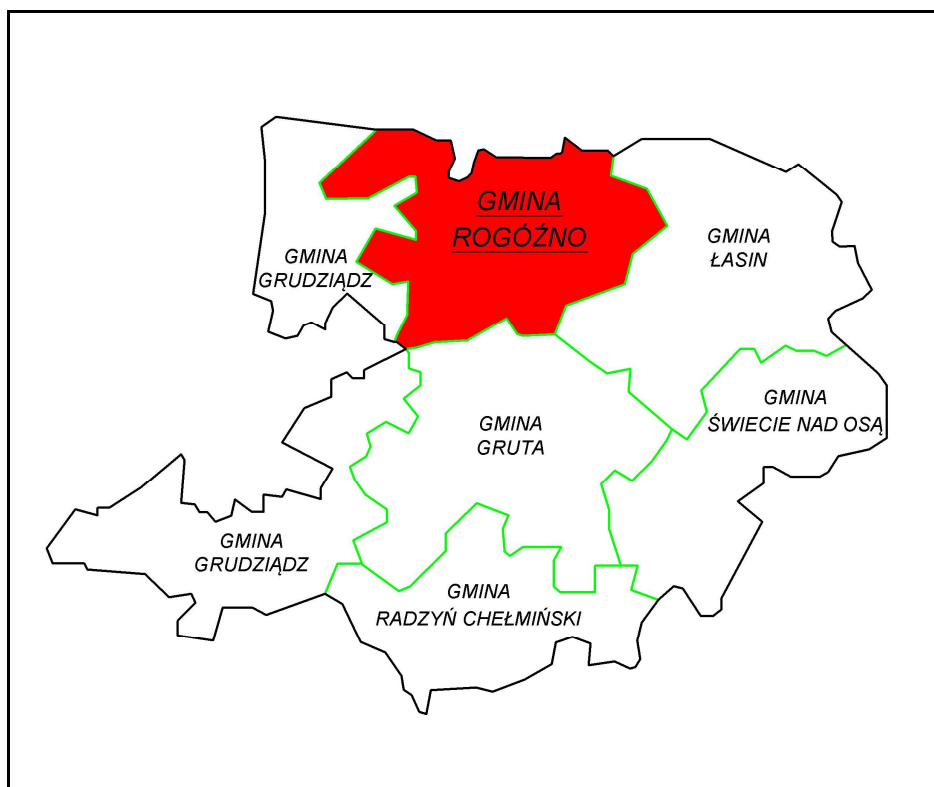
- część tekstowa, stanowi ją załączniki do uchwały w sprawie uchwalenia studium:
 - Załącznik Nr 1. Uwarunkowania Zagospodarowania Przestrzennego.
 - Załącznik Nr 2. Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego;
- część graficzna w skali 1: 10 000, stanowi ją załączniki do uchwały w sprawie uchwalenia studium:
 - Załącznik nr 1A. Uwarunkowania Zagospodarowania Przestrzennego.
 - Załącznik nr 2A. Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego.
- uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium, stanowi je załącznik nr 3;
- rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu studium, stanowi je załącznik nr 4.

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU

1.1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina wiejska Rogóńno położona jest w północno-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego i stanowi jedną z sześciu gmin powiatu grudziądzkiego. Gmina Rogóńno sąsiaduje z następującymi jednostkami administracyjnymi: od północy z gmin Gardeja i Sadlinki (położonymi w województwie pomorskim, powiecie kwidzińskim), od zachodu i południowego zachodu z gmin wiejsk Grudziądz (województwo kujawsko-pomorskie, powiat grudziądzki) i miastem Grudziądz, od południa z gminą Gruta (województwo kujawsko-pomorskie, powiat grudziądzki), od wschodu z gminą miejsko-wiejską Łasin (województwo kujawsko-pomorskie, powiat grudziądzki).

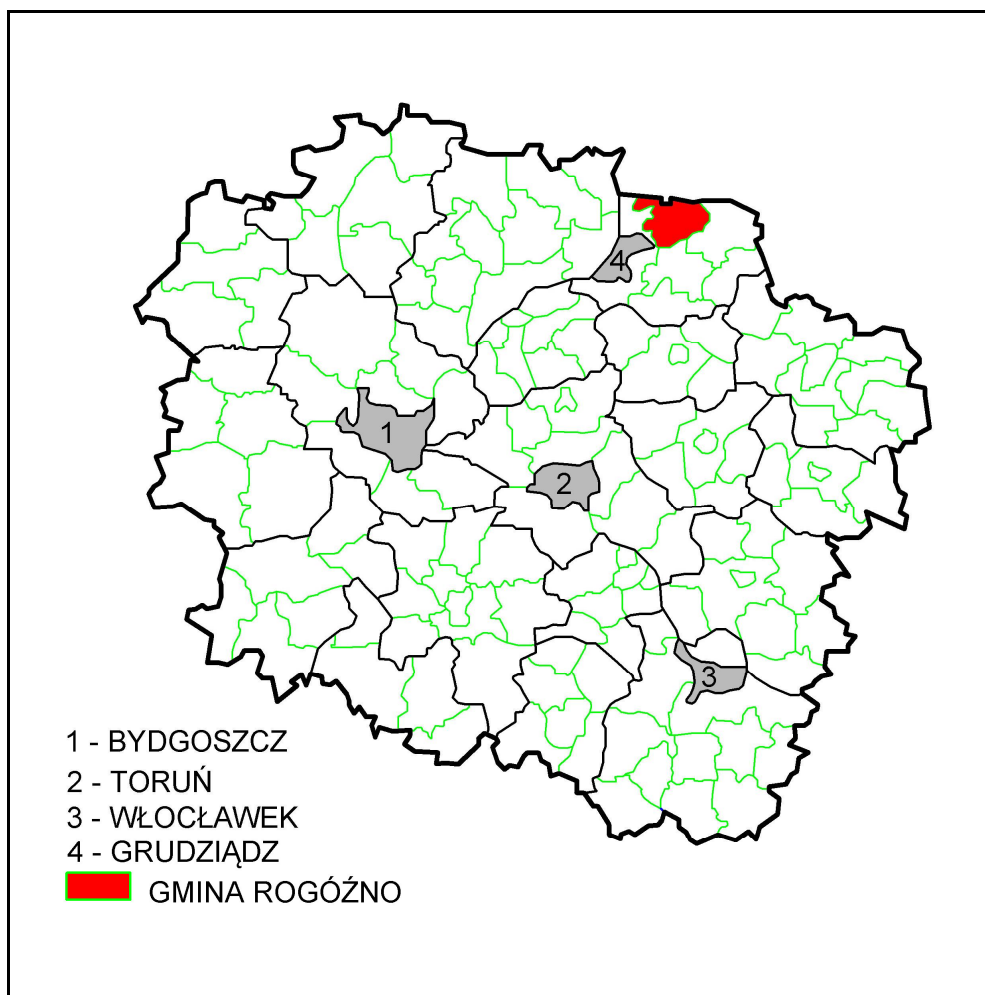
Rysunek 1. Położenie gminy Rogóńno na tle powiatu grudziądzkiego.

ródło: Opracowanie własne.

Gmina Rogó no poć ona jest przy drodze krajowej nr 16 prowadz cej z Dolnej Grupy do przej cia granicznego z Litw w Ogrodnikach oraz drodze krajowej nr 55 prowadz cej ze Stolna do Nowego Dworu Gda skiego. W uk ćdzie administracyjnym województwa gmina ma peryferyjne poć enie. Gmina graniczy bezpo rednio z województwem pomorskim. Poć enie gminy obrazuje zamieszczona poni ej mapa przedstawiaj ca podzia ć administracyjny województwa kujawsko ó pomorskiego.

Rysunek 2. Poć enie gminy Rogó no na tle województwa kujawsko ó pomorskiego.

ródło: Opracowanie własne.

1.2. Analiza porównawcza gminy, powiatu i województwa na podstawie wybranych cech

W niniejszym podrozdziale przeprowadzono analizę porównawczą gminy Rogóno z powiatem grudzińskim i województwem kujawsko-pomorskim. W celu porównania wykorzystano dane z Głównego Urzędu Statystycznego, takie jak:

- gęstość zaludnienia wyrażona w liczbie osób przypadających na dany kilometr kwadratowy powierzchni;
- procentowy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym;
- odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej;
- zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca;
- średnia powierzchnia użytkowa mieszkania.

Tabela 1. Gmina Rogóno na tle powiatu i województwa.

L.p.	Główne wskaźniki	województwo kujawsko-pomorskie	powiat grudziński	gmina Rogóno
1	Powierzchnia ogólna w km ²	17972	728	116,24
2	Ludność	2092564	40135	4204
3	Gęstość zaludnienia (osoby/km ²)	116	55	36
4	Ludność w wieku przedprodukcyjnym w %	18,5	21,4	23,3
5	Ludność w wieku produkcyjnym w %	63,7	63,8	61,3
6	Ludność w wieku poprodukcyjnym w %	17,8	14,7	15,4
7	Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogólnego ludności	91,2	81,8	84,1
8	Korzystający z kanalizacji w % ogólnego ludności	66,1	37,2	32,2
9	Korzystający z gazu w % ogólnego ludności	44,8	10,8	6,5
10	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m ³	32,0	34,0	39,5
11	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w m ² (1 mieszkanie)	69,2	82,7	81,2

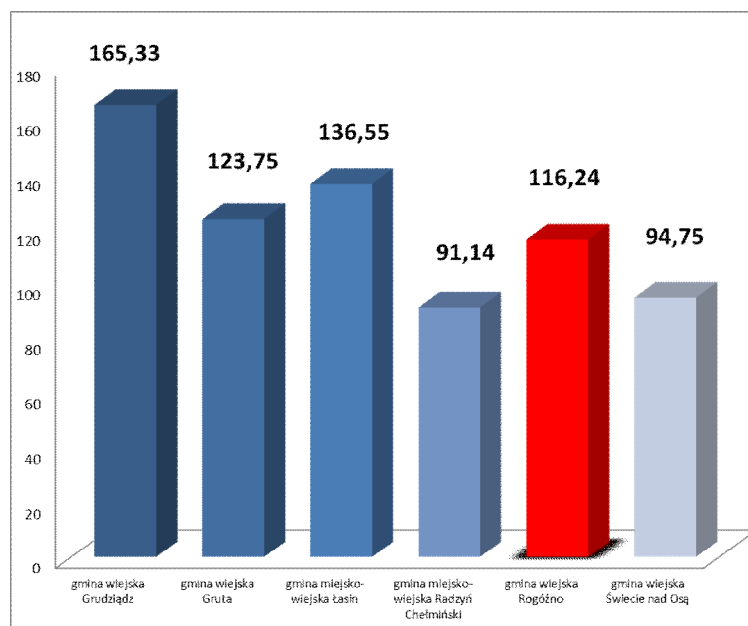
Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Stan na 31.12.2013 r.

Gmina Rogóno z powierzchni wynoszącej 116,24 km² stanowi 0,65% powierzchni województwa kujawsko-pomorskiego.

Gmina Rogów, według stanu na 31.12.2013 r., zamieszkuje 4 204 osób. Pod względem liczby ludności gmina zajmuje szóste ostatnie miejsce w powiecie grudziądzkim. Reasumując gmina Rogów prezentuje się:

- niekorzystnie pod względem gęstości zaludnienia na tle powiatu grudziądzkiego i na tle województwa;
- niekorzystnie pod względem udziału procentowego osób w wieku produkcyjnym na tle powiatu grudziądzkiego i niekorzystnie na tle województwa;
- korzystnie pod względem udziału procentowego osób korzystających z instalacji wodociągowej na tle powiatu grudziądzkiego i niekorzystnie na tle województwa;
- niekorzystnie pod względem udziału procentowego osób korzystających z instalacji kanalizacji sanitarnej na tle powiatu grudziądzkiego i niekorzystnie na tle województwa;
- niekorzystnie pod względem udziału procentowego osób korzystających z gazu na tle powiatu grudziądzkiego i niekorzystnie na tle województwa;
- korzystnie pod względem średniej powierzchni użytkowej mieszkania na tle województwa niewiele mniej niż powierzchnia na tle powiatu;
- ponadto zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca było wyższe od średniej powiatowej i wyższe od średniej wojewódzkiej.

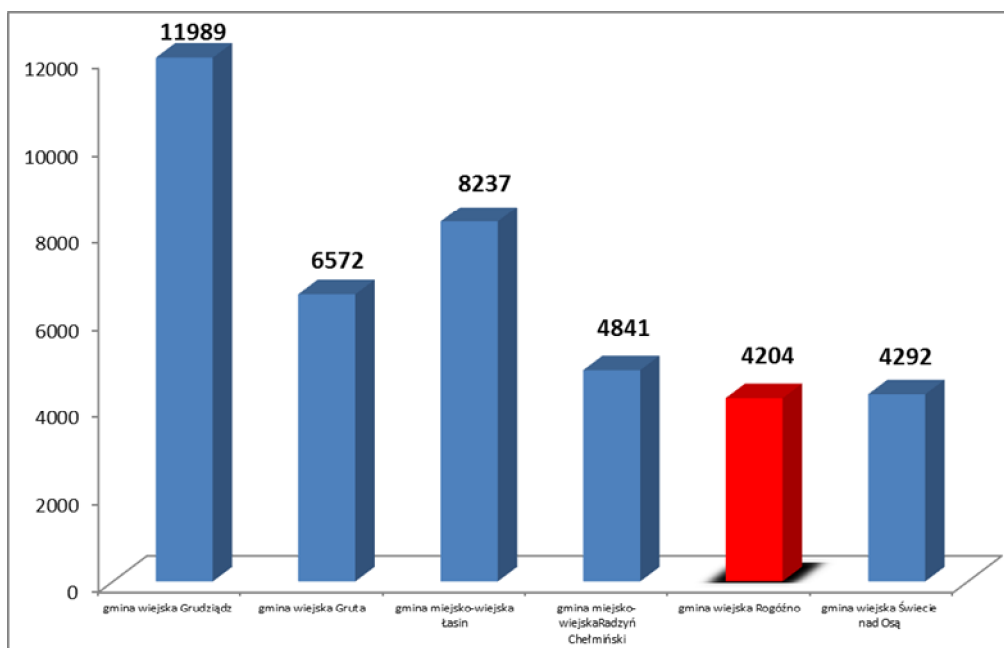
Wykres 1. Powierzchnia gmin położonych w powiecie grudziądzkim (km²).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Stan na 31.12.2013r.

Gmina Rogó no zajmuje obszar 116,24 km², co lokuje j na czwartym miejscu w ród gmin powiatu grudzi dzkiego. Pod wzgl dem zajmowanej powierzchni najwi ksz jednostk administracyjn jest gmina wiejska Grudzi dz, za najmniej gmina miejsko ó wiejska Rady Chelmski.

Wykres 2. Liczba ludno ci w gminach po ó onych w powiecie grudzi dzkim.

ród: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Gównego Urz du Statystycznego. Stan na 31.12.2013 r.

Według danych z Gównego Urz du Statystycznego gmina Rogó no zamieszкана jest przez 4 204 osoby. G sto zaludnienia oscyluje na poziomie 36 osób na km². Pod wzgl dem liczby ludno ci gmina Rogó no zajmuje ostatnie miejsce w powiecie grudzi dzkim.

1.3. Struktura użytkowania gruntów i przeznaczenie terenów

W poniższych tabelach i na wykresach przedstawiono strukturę użytkowania gruntów w gminie Rogówno.

Tabela 2. Ogólna struktura użytkowania gruntów w gminie Rogówno.

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia w ha	%
użytki rolne	6 902	59,38
lasy i grunty leśne	4 048	34,82
pozostałe grunty	674	5,80
RAZEM	11 624	100

Źródło: Opracowano na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Grudziądzu. Stan na 2015 rok.

W strukturze użytkowania gruntów największą grupę stanowią użytki rolne, stanowiące 59,38% ogółu, lasy i grunty leśne 34,82%. Najmniej jest pozostałych gruntów (grunty zabudowane i zurbanizowane, grunty pod wodami, użytki ekologiczne, nieużytki czy tereny rolne), których łączna powierzchnia stanowi 5,8% ogółu.

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółową strukturę użytkowania gruntów w gminie Rogówno.

Tabela 3. Szczegółowa struktura użytkowania gruntów w gminie Rogów.

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia w ha	%	w tym	Powierzchnia w ha	%
Użytki rolne	6802	58,52	- grunty orne	6 205	53,38
			- sady	88	0,76
			- łąki i pastwiska	435	3,74
			- grunty rolne zabudowane	151	1,30
			- grunty pod rowami	23	0,20
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	4 018	34,57	- lasy	4 015	34,54
			- grunty zadrzewione i zakrzewione	33	0,28
Grunty zabudowane i zurbanizowane	290	2,49	- tereny mieszkaniowe	18	0,15
			- inne tereny zabudowane	5	0,04
			- tereny rekreacji i wypoczynku	3	0,03
			- drogi	226	1,94
			- tereny kolejowe	38	0,33
Grunty pod wodami	111	0,95	- wody powierzchniowe płynące	73	0,63
			- wody powierzchniowe stojące	38	0,33
Nie użytki	183	1,57	x	x	x
Użytki ekologiczne	57	0,49	x	x	x
Tereny różne	33	0,28	x	x	x
Razem	11 624	100	x	11 624	x

Źródło: Opracowano na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Grudziądzu. Stan na 1.01.2015 rok.

W gminie Rogów, w strukturze użytków rolnych najczęściej jest gruntów ornych o 53,38%, najmniej zaś gruntów pod rowami o zaledwie 0,20%, lasy stanowią w skrócie gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych o 34,54%, zaś w grupie gruntów

zabudowanych i zurbanizowanych najwięcej jest dróg o 1,94%, w strukturze użytkowania gruntów pod wodami najwięcej jest wód powierzchniowych o 0,63%.

1.4. Charakterystyka układu administracyjnego gminy.

Strukturę administracyjną gminy tworzy 11 sołectw o jednostek pomocniczych gminy. Do miejscowości, pełniących rolę wsi sołectkich zaliczono następujące wsie: Białochowo, Budy, Bukowiec, Gubiny, Kłodka, Skurgwy, Rogów (siedziba władz gminy), Rogów Zamek, Szembruczek, Szembruk i Zarole.

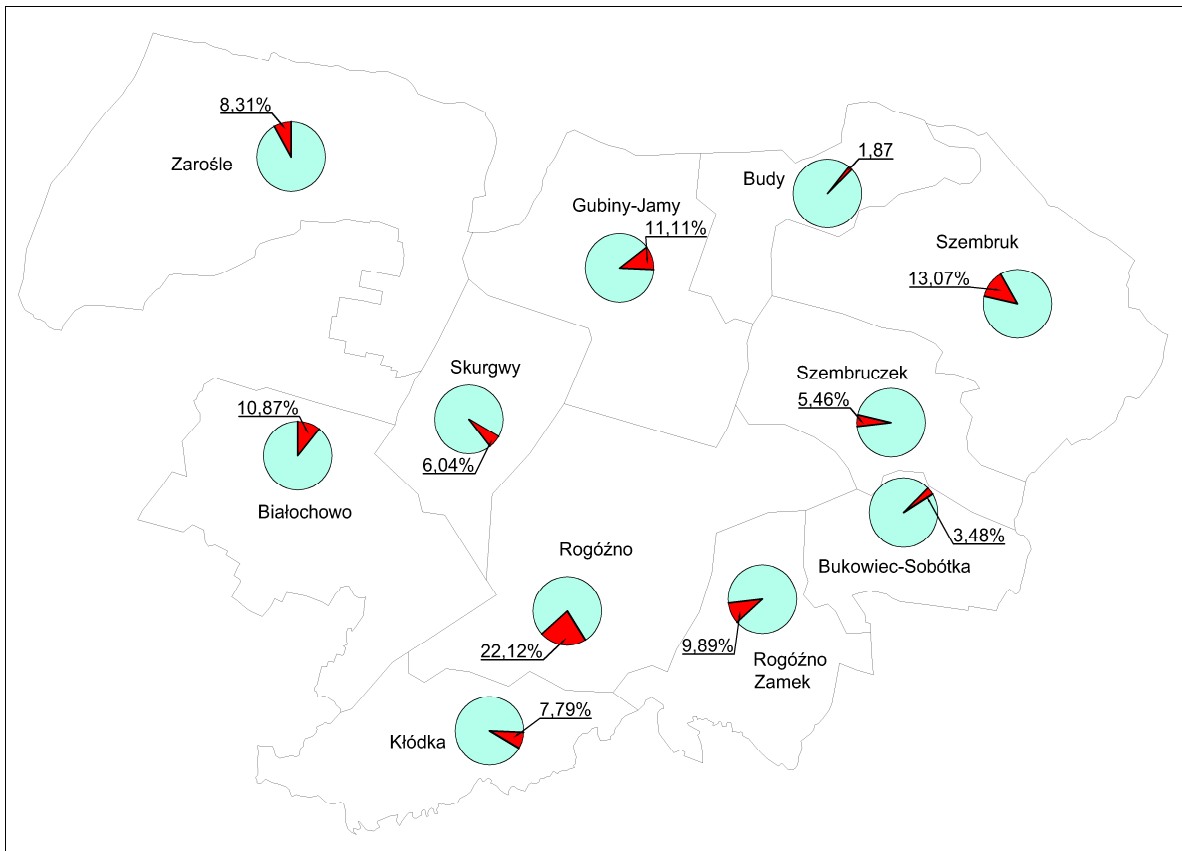
Oprócz wyżej wymienionych wsi sołectkich na terenie gminy znajdują się także miejscowości jak Sobótka i Jamy. Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są przysiółki: Malinkowo - sołectwo Białochowo; Gapa i leńniczówka Zwierzyniec o sołectwo Budy; Sobótka o sołectwo Bukowiec; Jamy i Oszczywilk o sołectwo Gubiny; Kłodka Szlachecka, Kłodka Młyn / ysakowo i Sarnówko o sołectwo Kłodka; Piątek o sołectwo Rogów; Wyszczekanka o sołectwo Rogów-Zamek; Ludwichowo, Zielone Pole i Wesołe Miasteczko o sołectwo Skurgwy, Przeczno i Marianowo o sołectwo Szembruk, Biały i Przydatki o sołectwo Szembruczek.

Tabela 4. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Rogów.

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	%
1	Białochowo	466	10,87
2	Budy	80	1,87
3	Bukowiec	81	1,89
4	Gubiny	188	4,39
5	Jamy	228	6,72
6	Kłodka	334	7,79
7	Skurgwy	259	6,04
8	Sobótka	68	1,59
9	Rogów	948	22,12
10	Rogów Zamek	424	9,89
11	Szembruczek	234	5,46
12	Szembruk	560	13,07
13	Zarole	356	8,31
RAZEM		4226	100

Źródło: Urząd Gminy Rogów na stan na dzień 31.12.2014 r.

Rysunek 3. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Rogóno.

ródło: Opracowanie własne.

W 2014 roku najliczniejszą miejscowością był Rogóno, którego populacja stanowiła około 22% ludności gminy. Najmniej osób zamieszkuje wieś Budy i Bukowiec. Populacja tych miejscowości stanowiła około 4% ludności gminy. W porównaniu do 2009 roku wzrost ludności minimum o 10 osób nastąpił w miejscowościach Kłodka, Szembruczek, Gubiny.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU / ADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

2.1 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy Rogów obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała nr XXVI/167/98 Rady Gminy w Rogówie z dnia 18 czerwca 1998 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu działki nr 75 położonej we wsi Szembruk:
 - przedmiotem ustaleń planu jest teren zabudowy usługowo produkcyjnej;
- Uchwała nr III/16/98 Rady Gminy w Rogówie z dnia 15 grudnia 1998 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rogów, w których obejmującej działki nr 170/3 we wsi Szembruk:
 - przedmiotem ustaleń planu jest teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- Uchwała nr III/15/98 Rady Gminy w Rogówie z dnia 15 grudnia 1998 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rogów, w których obejmującej teren położony we wsi Kłodka, fragment działki nr 216/3:
 - przedmiotem ustaleń planu jest teren stacji bazowej cyfrowej telefonii komórkowej (system GSM);
- Uchwała nr III/14/98 Rady Gminy w Rogówie z dnia 15 grudnia 1998 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rogów, w których obejmującej teren we wsi Biały Chów, nr działki 74/2:
 - przedmiotem ustaleń planu jest teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- Uchwała nr III/13/98 Rady Gminy w Rogówie z dnia 15 grudnia 1998 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rogów, w których obejmującej działki nr 162/1 we wsi Skurgwy:
 - przedmiotem ustaleń planu jest teren przepompowni cieków oraz teren drogi prowadzącej do obiektu;
- Uchwała nr XIV/96/2000 Rady Gminy w Rogówie z dnia 28 listopada 2000 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rogów, w których obejmującej działki nr 439/5 i 444/1 we wsi Rogów no:

- przedmiotem ustale planu jest teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny komunikacji;
- Uchwała nr XIV/97/2000 Rady Gminy w Rogónie z dnia 28 listopada 2000 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rogóno, w części obejmującej działkę nr 216/1 we wsi Kędka:
 - przedmiotem ustale planu jest teren przeznaczony pod zabudowę produkcyjną;
- Uchwała nr XII/85/2000 Rady Gminy w Rogónie z dnia 27 czerwca 2000 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rogóno, w części obejmującej działkę nr 79/1 we wsi Białachowo:
 - przedmiotem ustale planu jest teren obiektów handlu i usług;
- Uchwała nr XVI/106/2001 Rady Gminy w Rogónie z dnia 27 marca 2001 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Rogóno, w części obejmującej część działki nr 271/2 we wsi Szembruk:
 - przedmiotem ustale planu jest teren przeznaczony pod urządzenie usługowo produkcyjne rolnictwa (ubojnia zwierząt);
- Uchwała nr VIII/38/2003 Rady Gminy w Rogónie z dnia 3 września 2003 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obejmującego działki nr 184/8, 184/9, 184/10, 184/11 i 162/4 we wsi Skurgwy oraz działki nr 292/9 i 292/10 we wsi Rogóno:
 - przedmiotem ustale planu jest teren przeznaczony pod urządzenie usługowo produkcyjne rolnictwa oraz teren o funkcji usługowo handlowo mieszkaniowej.

2.2 Decyzje o warunkach zabudowy

Decyzje o warunkach zabudowy mają wpływ na kształtowanie środowiska przestrzennego. W poniższej tabeli przedstawiono rozkład wydawanych decyzji w latach 2007-2014.

Tabela 5. Decyzje o warunkach zabudowy w latach 2007-2014.

Rodzaj zabudowy	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zabudowa mieszkaniowa	17	22	20	25	26	16	14	38
Zabudowa gospodarcza	5	2	7	5	7	13	9	17
Zabudowa produkcyjna, usługowa	6	3	5	6	2	7	3	10
Zabudowa rekreacyjna	2	1	0	0	1	1	0	0
Infrastruktura techniczna	0	5	1	0	0	2	0	2
Inne	4	3	6	4	3	5	3	4
Razem	34	36	39	40	41	44	29	71

Źródło: Rejestr decyzji o warunkach zabudowy.

W okresie 2007-2014 w gminie Rogów no wydano 334 decyzje o warunkach zabudowy. Przeciętnie w skali roku wydawano 42 decyzje o warunkach zabudowy. W analizowanym okresie najczęściej decyzji wydano w 2014 roku.

W 2014 roku najczęściej decyzji dotyczyła zabudowa mieszkaniowej jednorodzinnej, które stanowi 53,52 % wszystkich decyzji. Na drugim miejscu uplasowała się decyzje dotyczące zabudowy gospodarczej. W 2014 oraz 2013 roku nie wydano decyzji odnoszących się do zabudowy rekreacyjnej. Ze względu na brak możliwości porównania danych z całego roku kalendarzowego w tabeli nie ujęto decyzji wydanych w 2015 roku. Największym zainteresowaniem przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową odznacza się miejscowość Rogów oraz Kłodka, co świadczy o potrzebie wyznaczania nowych terenów rozwojowych w obrębie tych miejscowości.

2.3 Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

W poni szej tabeli zestawiono decyzje lokalizacji inwestycji celu publicznego wydane w latach 2007 ó 2014.

Tabela 6. Decyzje lokalizacji inwestycji celu publicznego wydane w latach 2007 ó 2014.

L.p.	Rok	Liczba wydanych decyzji ogó em
1.	2007	2
2.	2008	9
3.	2009	9
4.	2010	6
5.	2011	4
6.	2012	4
7.	2013	1
8.	2014	2

ródłó: Rejestr decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W latach 2007 ó 2014 na terenie gminy Rogó no wydano 37 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Przeci tnie wydawano 5 decyzji rocznie. Najwi cej decyzji wydano w 2008 i 2009 roku, najmniej za w 2013 roku.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU RODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY RODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. Położenie fizyczno-geograficzne

Gmina Rogońko leży w północno-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w północnej części powiatu grudzińskiego, na północny-wschód od siedziby powiatu - Grudziądz. Pod względem fizycznogeograficznego podziału Polski (Kondracki, 2009), obszar gminy Rogońko leży w obrębie prowincji Niż wschodnioeuropejski, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie 314-316, makroregionach Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie 315.1 i Pojezierze Iławskie 314.9, mezoregionach Pojezierze Iławskie 314.90, Pojezierze Chełmińskie 315.11.

Rysunek 4. Jednostki fizyczno-geograficzne i typy krajobrazów według Kondrackiego.

ródło mapy: Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska w Bydgoszczy.

3.2. Rzeźba terenu

Obecne ukształtowanie terenu gminy jest wynikiem zmian i przeobrażeń podczas ostatniego zlodowacenia. Występują tu formy geomorfologiczne powstałe w trakcie cofania się lądolodu i jego faz recesyjnych. Krajobraz gminy Rogóno tworzą głównie formy polodowcowe. Różnice wysokości w obrębie gminy dochodzą do 85,2 m. Najwyższe wzniesienia (powyżej 100,0 m n.p.m.) znajdują się w jej północno-zachodniej części, na terenach wydmywanych. Najwyższy punkt o wysokości 112,2 m n.p.m. leży na północno-zachód od leńcówki Zarońca, najniższy zaś w dolinie Osy (27,0 m n.p.m.). Przeważa tu krajobraz moreny dennej z niewielkimi spadkami terenu. Krajobraz urozmaicają wzniesienia i pagórki morenowe. Dominuje falista wysoczyzna polodowcowa wzniesiona od około 70,0 do 113,9 m n.p.m. w Hermanowie, której powierzchnia zbudowana jest z glin zwałowych należących do zlodowacenia północnopolskiego. Wysokości względne dochodzą do 205 m. Wysoczyznę rozcinają głębokie doliny: na południu - Osy i na południowo-wschodzie - Gardęgi. Przez środek gminy przebiega większa dolina Przechawy.

Krajobraz dodatkowo urozmaicają pagórki morenowe (przeważnie akumulacyjne). Występują w okolicach Bud (104,3 m n.p.m.), na wschód od Jam (106,3 m n.p.m.) i Zarońca (105,2 m n.p.m.).

W obszarze opracowania spotyka się również formy pochodzenia wodnolodowcowego - równiny sandrowe i wodnolodowcowe, o różnym wieku. Najstarsze związane są z fazą późnego zlodowacenia północnopolskiego, młodsze powstały w czasie fazy pomorskiej, za naj młodszym etapem deglacjacji tej fazy. Równiny te towarzyszą głównie dolinom Przechawy i Gardęgi oraz w północno-wschodniej części gminy, na północno-zachód od miejscowości Zarońca i Jamy, dochodzą do krawędzi doliny Wisły. Piaski ostatniej z wymienionych równin zostały przewiane w wyniku, czego powstały wydmy przeważnie o kształcie parabolicznym, o wysokości względnej dochodzącej do 23,0 m (poza granicę gminy Rogóno, w rejonie Gardęgi). Powstały one w dwóch głównych fazach wydmywających: późnplejstocennej i wczesnoholocennej. Po stronie dowietrznej licznych wydmy, zwłaszcza na północ od Zarońca, powstały zagłębienia deflacyjne o powierzchni do około 0,5 km² i głębokości do 5,0 m. Do form pochodzenia wodnolodowcowego należą także kemy, występujące w rejonie Białchowa i Łysakowa. Przybierają najczęściej kształt owalnych pagórków o spłaszczonych wierzchołkach i wysokościami względnymi nieprzekraczającymi 15,0 m. Oprócz wypukłych form glacialnych, na rozpatrywanej wysoczyźnie, występują te formy wklęsłe: rynny subglacialne

i zagłębienia wytopiskowe. Rynny subglacjalne są zlokalizowane głównie w rodkowej i południowej części gminy. Ciąg się z północnego wschodu na południowy zachód. Rynny stanowią koryta rzek: Gardgi i Praczywy, przez które zostały częściowo przekształcone. W północnej części rynny rzeki Praczywy znajdują się również niewielkie jeziora, największe z nich to Gapa, Gubińskie i rodkowe, natomiast w rynnach Gardgi usytuowane jest Jez. Kuchnia. W dnach rynien można spotkać wyniosłości i progi, które najwyraźniej zaznaczają się w okolicach Rogóna. Urozmaiceniem powierzchni wysoczyznowej są liczne występowanie, niedużych rozmiarów zagłębienia wytopiskowe po martwym lodzie, z niewielkimi jeziorkami lub równinami torfowymi. Mają one zazwyczaj nieregularny kształt, szerokość od kilkudziesięciu do kilkuset metrów, głębokość od 2,0 do 5,0 m. Południową granicę gminy stanowi dolina Osy, o erozyjnym charakterze, rozwinięta jest na osi równoległobocznych rynien marginalnych i obniżenie wytopiskowych. Jest to dolina o bardzo zróżnicowanych parametrach morfometrycznych. Głębokość jej waha się od kilkunastu metrów (w obniżeniu wytopiskowym Jez. Piława) do ponad 50,0 m (poniżej ujścia Lutryny). Szerokość doliny w zwężeniach wynosi od 250 do 300 m, a w rozszerzeniach od 600 do 700 m. W jej przebiegu występują liczne załamania spadku (progi, wyniesienia). W dolinie Osy, poza terasami zalewowymi, stwierdzono fragmenty teras erozyjnie akumulacyjnych o wysokościach: 1,5 do 2,0 m, 2,5 do 4,0 m, 7,0 do 8,0 m i 14,0 do 16,0 m. Zbocza są najczęściej strome. Duże różnice wysokości względnych i nachylenia zboczy są przyczyną bardzo intensywnego dalszego rozwoju form erozyjnych. Odpływ wód opadowych, roztopowych i podziemnych przyczynił się do powstania gęstej sieci rozcięć erozyjnych, osi gajowych głębokości do 30,0 m i długości ponad 1 km. Dolinki boczne towarzyszą krawdziom na całej jej długości. Występują tu zarówno stare, zawieszane formy denudacyjne, jak i młode, erozyjne o stromych zboczach i wiskich dnach. U ich wylotu ukształtowały się liczne, niewielkie stożki napływowe. Na najbardziej stromych partiach zboczy dolinnych występują czynne osuwiska i obrywy mas skalnych.

Największe doliny boczne tworzą uchodźce do Osy rzeki Gardgi i Praczywa.

3.3. Budowa geologiczna

Omawiany teren leży w obrębie synklinorium brzeskiego. Paleocen jest reprezentowany przez piaskowce wapieniste i margle, które osadzały się w warunkach morskich. Na nich zalegają oligocenyjskie piaski kwarcowo-glaukonitowe, mułki i iły. Osady miocenu budują iły

w gliste i mułki ilaste oraz piaszczyste z wkładkami w glę brunatnego. Osady czwartorzędowe osiadają znacząco i spoczywają na zniszczonym przez erozję rzeczniczą i lodowcową trzeciorzędzie. Najstarsze osady plejstoceny związane są ze zlodowaczeniami północnopolskimi. Tworzą one dwa poziomy: glinę zwałową o grubości 40-50 m rozdzielone utworami zastoiskowymi i podcięte wodnolodowcowymi piaskami z wirami. Na nich zalegają utwory interstadia mazowieckiego: piaski różnoziarniste i wiry akumulacji rzecznej. W zastoiskach z tego okresu potworzyły się mułki, piaski i ilce. Z okresu zlodowaceń środkowopolskich pochodzą piaszczyste gliny o grubości 15-20 m reprezentujące dwa poziomy glacialne, rozdzielone piaskami i mułkami interstadia Pilicy. Podczas zlodowaceń północnopolskich nagromadziły się gliny zwałowe stadia sandomierskiego podcięte piaskami i wirami akumulacji wodnolodowcowej oraz zastoiskowej. Z fazy leszczyńskiej pochodzi glina zwałowa zalegająca na piaskach rzecznych i zastoiskowych interstadia hrubieszowskiego. Z transgresji i dołodu fazy poznańskiej związane są gliny zwałowe, osady zastoiskowe i wodnolodowcowe, a w okolicach Rogoźna na Zamku i Białochowa powstały w rynnach subglacialnych osady kemów. Na północ od doliny Osy i Gardęgi rozciągają się tereny zbudowane z utworów najmłodszego zlodowacenia wzniesione na wysokość od 85 do 110 m n.p.m. Na glinach zwałowych występują piaski eoliczne i zwietrzelina glin zwałowych.

Ze schyłku plejstocenu i z holocenu pochodzą rzeczne osady akumulacyjne oraz gytie, namuły i torfy powstające w zagłębieniach bezodpływowych.

Zgodnie z Systemem Oceny Przeciwoświsłkowej w granicach gminy występują cztery osuwiska: dwa w dolinie Gardęgi i dwa w dolinie Osy, nie są one jednak ujęte w Rejestrze Naturalnych Zagrożeń Geologicznych. Zagrożeń powstawaniem ruchów masowych obejmuje zbocza doliny Gardęgi od Jeziora Kuchnia do ujścia, zbocza doliny Osy na całej długości jej odcinka przebiegającego przez gminę, w szczególności doliny Praczywy oraz niektóre zbocza położone w lesie na północy gminy.

W celu zabezpieczenia zboczy przed dalszym osuwaniem się gruntu, należy obsadzić pozbawione roślinności powierzchnie drzewami i krzewami.

3.4. Gleby

Obszar gminy pokrywany utworami akumulacji lodowcowej, wykształcone głównie w postaci gliny zwałowej, miejscami w wierzchnich partiach spiaszczone, piasków zwałowych, wodnolodowcowych oraz eolicznych. Dna dolin rzecznych (Osy, Praczywy,

Gard gi), rynien polodowcowych i wytopisk wy cielaj utwory zastoiskowe (mu i, i), organiczne (torfy), zajmuj ce oko 2% powierzchni gminy.

Stosunkowo du y obszar zajmuj gleby o bardzo wysokiej przydatno ci rolniczej nale ce do kompleksu pszennego dobrego. Zajmuj one wi kszo wschodniej cz ci gminy, jednak du e ich p aty s rozsiarne równie na jej pozosta m obszarze. We wschodniej cz ci s to gleby wy egowane brunatne i kwa ne, natomiast w zachodniej g ównie brunatne w ciwe. W centralnej znajduje si niewielki p at czarnych ziemi. Gleby tego kompleksu wytworzy si na glinach lekkich, cz sto pylastych.

Kompleks pszenno-wadliwy zajmuje powierzchnie w dolinach Gard gi, Pr czawy i niewielkie na po dniu i wschodzie gminy. Tworz go gleby brunatne w ciwe na glinach lekkich.

Kompleks ytni bardzo dobry sk ada si g ównie z gleb brunatnych wy egowanych, ale równie bielcowych i pseudobielcowych. Powsta one z piasków gliniastych mocnych, na glinach. Obszary zaj te przez ten kompleks s rozsiarne po ca ej gminie.

Kompleks ytni dobry jest rozproszony przede wszystkim w centralnej cz ci gminy. Utworzy si na glebach brunatnych wy egowanych i kwa nych zalegaj cych na glinach.

Wi kszo gleb nale cych do kompleksu ytniego s bego uk ada si wzd pa sa ci gn cego si przez centraln cz gminy z pó nocnego wschodu na po dniowy zachód. Tworz go przede wszystkim gleby piaskowe ró nych typów genetycznych: bielcowe, brunatne kwa ne, rdzawe, zalegaj ce na pó nocy na piaskach lu nych i s bogliniastych, a w centrum na glinach. We wschodniej cz ci z gleb brunatnych wy egowanych i kwa nych na piaskach s bogliniastych. Na po dniowozachodnim kra cu gminy kompleks ytni s by buduj mady wytworzone z mad bardzo lekkich i piasków lu nych.

Kompleks ytni bardzo s by (ytnio- binowy) zajmuje tylko niedu y p at w rodkowo-pó nocnej cz ci gminy. Tworz go gleby piaskowe powsta e z piasków s bogliniastych na pod u z piasków s bogliniastych i lu nych.

Kompleks zbo owo-pastewny s by, tworzony przez czarne ziemie, pokrywa dwie powierzchnie: we wschodniej cz ci gminy i w okolicach Przydatków i Pi tku. P at ko Szembruczka powsta e z glin lekkich, natomiast po ony w okolicach Pi tku z piasków gliniastych mocnych zalegaj cych na glinach.

Wzd Pr czawy, Gard gi i po dniowej granicy gminy, ci gn si trwa e u ytki zielone rednie. Po one na po dniowych obrze ach gminy tworz mady rednie i ci kie. Nad Gard g buduj je czarne ziemie z glin lekkich, przy dolnym biegu Pr czawy ó czarne

ziemie na piaskach gliniastych lekkich na podłożu z piasków luźnych i słabogliniastych. Przy północnym biegu Przechawy utyki zielone tworzą gleby mułowo-torfowe i torfowo-mułowe.

Utuki zielone słabe i bardzo słabe tworzą gleby mułowo-torfowe i torfowo-mułowe, czarne ziemie z piasków słabogliniastych i gleby murszowo-mineralne na podłożu piaszczystym.

Zagrożeniem dla gruntów rolnych na terenie gminy jest silna antropopresja. Do czynników, które wpływają na pogorszenie się składu jakości gleb należą: zabudowa mieszkaniowa wkraczająca na tereny rolnicze, przyczyniająca się do bezpowrotnej utraty warstwy gleby oraz niewłaściwa gospodarka rolna polegająca na zbyt intensywnym użytkowaniu gleb oraz niedostosowaniu upraw do ich charakteru.

Wskaźniki bonitacji gleb dla gminy Rogów prezentują się następująco:

- jakość i przydatność rolnicza gleb 64,5;
- agroklimat 69,6;
- rzeźba terenu 64,8;
- warunki wodne 62,4;

Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla gminy wynosi 63,3, przy średniej wartości dla Polski 66,6.

3.5. Hydrografia

3.5.1. Wody powierzchniowe

Przez północno-zachodnią część gminy przebiega dział wodny pierwszego rzędu. Wody z lasu zajmującego północno-zachodnią część gminy spływają do Zalewu Wiłanego, natomiast z jej pozostałego obszaru do Osy wpadającej dalej do Wisły. Zlewnia Osy na terenie gminy jest podzielona działkami wodnymi trzeciego rzędu na bezpośrednie zlewnie Osy i zlewnie jej dopływów: Gardgi i Przechawy. Na terenie gminy występują trzy duże obszary bezodpływowe. Największy o powierzchni 4,85 km² leży między dolnymi zlewniami Gardgi i Przechawy, drugi zajmujący 2,14 km² znajduje się w widłach Przechawy i jej dopływu Czerwonej Wody, a trzeci - 0,95 km² nad Jeziorem Białońskim.

Osa jest największą rzeką przepływającą przez gminę. Całkowita jej długość dochodzi do 109,8 km, w tym na terenie gminy 11,2 km, obszar zlewni zajmuje 1605 km². Osa wypływa z Jeziora Perkun. Na odcinku przecinającym gminę Rogów malowniczo

meandruje w głębokości tej dolinie. Poniżej Kłodki rzeka została spiętrzona, poniżej jazu odgałęzia się od niej rów Trynka.

Gardga jest prawostronnym dopływem Osy o długości 52,7 km i powierzchni zlewni 323,3 km². Uchodzi do niej we wsi Rogóno Zamek. Wypływa na obszarze wytopiskowym koło wsi Czerwona Woda na południe od Susza. Przez obszar gminy przepływa doliną wcinając się w powierzchnię ziemi na głębokość dochodzącą do 50 m.

Drugim dopływem Osy w obrębie gminy Rogóno jest Praczawa, o długości 17,75 km, w tym 15,17 km na terenie gminy. Wypływa z mokradeł powstałych z zarastających jezior w okolicach Gardei. Dolina Praczawy wciną się na głębokość 10-30 m. W górnym odcinku rzeka przepływa przez ciąg jezior: Kociołek, rodkowe, Gapa i Gubińskie. Głównym dopływem Praczawy jest ciek Czerwona Woda odprowadzający wody z mokradeł rejonie wsi Zarośle.

Ponadto na terenie gminy występuje szereg cieków, w większości nieposiadających nazwy, będących dopływami wyżej opisanych rzek, a także rowów melioracyjnych.

Geneza występujących na terenie gminy jezior jest związana z głównymi formami geomorfologicznymi tj. jeziorami rynnowymi i wytopiskowymi. W granicach gminy znajduje się 11 jezior o powierzchni powyżej 1 ha.

Największym jeziorem gminy jest Kuchnia o powierzchni 56,9 ha, maksymalnej głębokości 5,1 m, średniej 2,3 m i objętości 1299,6 tys. m³. Powierzchnia jego zlewni wynosi 282,2 km². Jest ono położone w obrębie zlewni Gardgi.

Poza jeziorami, na terenie gminy Rogóno występuje bardzo gęsta sieć niewielkich zbiorników wodnych pochodzących z wytopienia brył martwego lodu w obniżeniach miąższu dymorenowych, są to tzw. „oczka wytopiskowe”. Powierzchnia tych zbiorników rzadko przekracza 0,5 ha. Obecnie obserwuje się szybki ich zanik na skutek przeprowadzonych melioracji oraz prac agrotechnicznych.

3.5.2. Wody podziemne

Omawiany teren, według regionalizacji śródziemnych wód podziemnych Polski, położony jest w paśmie wód zbiorników czwartorzędowych pojeziernych (Pp), należących do prowincji hydrogeologicznej nizinnej. Zgodnie z podziałem na jednostki hydrogeologiczne znajduje się w regionie mazurskim.

Głównym ujętkowym piętrem wodonośnym jest piętro czwartorzędowe. Jego warunki wodne są bardzo zróżnicowane, w dużej mierze zależne od ukształtowania terenu.

Na wysoczyznach występują dwa, lokalnie trzy poziomy wodonośne. Pierwszy poziom znajduje się na głębokości 10 ó 15 m, korzysta z niego większość studni gospodarskich. Najwięcej miejscowości zaopatrywana jest z poziomu drugiego. Występuje on w piaskach rzecznych interstadiów hrubieszowskiego i wodnolodowcowych stadiów sandomierskiego. Strop ujmowanych warstw znajduje się na głębokości 5 ó 50 m. W większości zwierciadła wody ma charakter swobodny.

Poziom trzeci jest związany z piaskami i żwirami rzecznyymi interstadiów emskiego. Wody ujmowane są z głębokości od 43 ó 87 m do 57 ó 104 m. W większości są to wody subartezyjskie o ciśnieniu 52 ó 545 kPa.

Na obszarach dolinnych głównym poziomem użytkowym jest poziom pierwszy, zalegający na głębokości 2,4 ó 27,5 m. Wiekowo odpowiada on poziomowi trzeciemu na wysoczyźnie. Występuje tu wody o zwierciadło swobodnym lub o niedużym ciśnieniu (maksymalnie 192 kPa).

Między ujmowanych warstw wodonośnych, wydajność, depresje i współczynniki infiltracji drugiego i trzeciego poziomu na wysoczyźnie i pierwszego w dolinach, niewiele się od siebie różni i ich średnie i maksymalne wartości wynoszą: średnio 15,2 m, maksymalna 28 m; wydajność średnio 22,8 m³/h, maksymalna 62,4 m³/h; depresja średnio 3,2 m, maksymalna 8,2 m oraz średni współczynnik infiltracji 20 m/dob i maksymalny 70 m/dob.

3.6. Żelaza i tereny górnicze

Na terenie gminy Rogówno występują zarejestrowane złoża piasków czwartorzędowych Śródkowa Wieś ó /ysakowoó. Jego zasoby są szacowane na 207 tys. m³. Złoże nie jest użytkowane.

Na północ od Dusocina leży obszar perspektywiczny wydobycia powstałych w czwartorzędzie torfów mszarno-turzycowych (z gyty organicznej) o średniej popielności 12,1%, stopniu rozkładu 40% i zasobach 78 tys. m³ o powierzchni 2,8 ha.

3.7. Klimat

Gmina Rogówno położona jest w przejściowej strefie klimatycznej. Strefa ta leży pomiędzy obszarem o typowo morskim klimacie charakterystycznym dla Europy Zachodniej, a obszarem o klimacie kontynentalnym charakterystycznym dla Europy Wschodniej. Napływ

różnorodnych mas powietrza od podzwrotnikowego do arktycznego powoduje duży zmienność pogody oraz duże wahania przebiegu pogody w kolejnych latach i porach roku.

Najbliższą stacją meteorologiczną znajdują się na wysoczyźnie południowej jeziora Iławeckiego, której warunki odpowiadają panującym na opisywanych terenach, jest stacja Rogon (około 10 km na wschód od centrum gminy Rogon). Dane wieloletnie opadów atmosferycznych wskazują na ich stosunkowo małą ilość. Średnia suma opadów za okres 1966-1975 kształtowała się na poziomie 523 mm. W 1967 r. odnotowano 732 mm, a w 1969 r. tylko 317 mm. Największą ilość opadów przypada na miesiąc lipiec - średnio 77 mm, a najmniejsza na luty - średnio 21 mm. Wieloletnia ilość dni z opadem w ciągu roku kształtuje się na poziomie 140 dni, z pokryciem od 38 do 50. Średnia roczna temperatura z wielolecia wynosi +7,3°C. Najniższe średnie temperatury w danym roku zanotowano w 1970 roku +5,2°C, zaś najwyższe w 1975 roku +8,9°C. Najcieplejszym miesiącem w roku jest lipiec o średniej z wielolecia +17,4°C, najzimniejszym zaś styczeń -3,6°C. W ciągu roku notuje się około 110 dni z przymrozkami. Pierwsze przymrozki przychodzą w październiku, ostatnie zaś nawet w czerwcu. Analiza różnic wiatrów wykazuje, że przeważają wiatry wiejące z kierunków zachodnich: SW o 18,1%, W o 16,0%, NW o 12,8%. Najmniejszy udział różnic wiatrów mają wiatry wiejące z kierunków wschodnich: E o 4,6%, NE o 5,8%, SE o 8,4%. Wiatry wiejące z południa i północy stanowią po 12%, około 10% stanowi okresy bezwietrzne.

3.8. Fauna i flora

Według Regionalizacji geobotanicznej Polski teren opracowania położony jest na granicy działu Pomorskiego (A) i Mazowiecko-Poleskiego (E). Położona jest gmina leżąca w Dziale Pomorskim, Krainie Wschodniopomorskiej (E.6), Podkrainie Wschodniopomorskiej Wąciwej (E.6a), Okręgu Kwidzińsko-Morskim (E.6a.3.), Podokręgu Kwidzińsko-Iławeckim (E.6a.3.a), natomiast południowa w Dziale Mazowiecko-Poleskim, Pododdziale Mazowieckim (E), zachodnia zaś w Okręgu Doliny Dolnej Wisły (E.1.2.), Podokręgu Grudzińskim (E.1.2.d), a wschodnia w Okręgu Pojezierza Chełmińskiego (E.1.3.), Podokręgu Radzyńskochełmińskim (E.1.2.a). Znaczna ilość obszarów i obiektów chronionych na opisywanym obszarze sprawia, że jest on różnorodny pod względem typów występujących na nim siedlisk i występujących gatunków roślin i zwierząt.

Ro linno potencjalnie w kształcie gminy stanowi bogaty gradient subkontynentalny. W północno-zachodniej części panują warunki dogodne dla rozwoju boru mieszanego sosnowo-dębowego, a na niewielkim obszarze boru sosnowego wiejskiego. W północnej części gminy, gdyby nie działało czynnikiem rozwojowym szyszki buczyna nielobowa, natomiast wzdłuż Osy i Przechawy łąg olszowo-jesionowy, a w południowo-zachodniej części gminy uboga postać gradientu subkontynentalnego.

Typy lasów występujących w gminie i występujące w nich gatunki zostały opisane w rozdziale dotyczącym leśnictwa.

Na całym obszarze gminy występują wróblowe, krukowate, różne gatunki gołębi, a także kosi, szpaki, kwiczoł i różne gatunki sikor. W gminie znajduje się 36 gniazd bocianów, w tym po 9 w miejscowościach Rogonów i Szembruk, 7 w Szembruczkach, 4 w Bukowcu, 3 w Kłodzie, 2 w Zarolach i po jednym w Rogonach Zamku oraz Budach. Na obszarach rolniczych można zaobserwować również jaskółki oknówki i dymówki, jeżyki, a w pobliżu zbiorników wodnych kaczki.

Wokół zabudowa gospodarskich, prywatnych posesji, instytucji, a także wzdłuż ulic rosną: wierki pospolite i srebrne, wiotniki, cyprysiki, wierzby, topole, graby, bzy lilaki, kasztanowce zwyczajne, lipy, brzozy, klony zwyczajne i jawory, jesiony pospolite, jarzyny zwyczajne, robinie akacjowe, modrzewie, sumaki oraz drzewa owocowe. Topole zwykle są atakowane przez jemiołę. W ogródkach sadzone są także ozdobne rośliny zielne: m. in. kosaćce. Spotyka się także z gatunków liściastych zadrzewienia różpolne, będące siedliskiem dla niewielkich gatunków zwierząt i ułatwiające migrację niektórych gatunkom.

Nie wytłoki, opłuki, pasy i rowy przydrożne porasta roślinność ruderalna, np. bezczerny, jasnoty, pokrzywy, rumianek bezpłamienny, wiesiołek, perz, kupkówka, mniszek lekarski, komosy, babki, bylice, krwawnik, śpian, pokrzywy, tasznik, wrotycz pospolity, gwiazdnica pospolita, łośnica drobnokwiatowa, farbownik, cykoria podróbnik, jaskry, koniczyzny białe i niebiałe, lucerna, wyka, nostryki, powój, łąbin, czy starzec wiosenny. Na obrzeżach pól występują także skrzypy polne.

Fotografia 1. Jemioła na topolach.

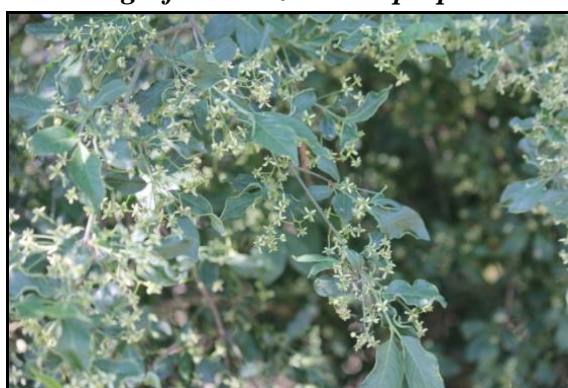
ródka: Materiały własne.

Fotografia 2. Topola osika.

ródka: Materiały własne.

Fotografia 3. Trzmielina pospolita.

ródka: Materiały własne.

Fotografia 4. Jaskier polny.

ródło: Materiały własne.

Fotografia 5. Wyka.

ródło: Materiały własne.

Podczas inwentaryzacji w pobliżu nieczynnego wyrobiska piasku napotkano jesiony, olszyny, czarny bez i trzmielinę pospolitą.

Na terenie gminy zachowały się wiele cennych alei drzew. Wzdłuż drogi z Rogoźna do Skurgiewic istnieje aleja tworzona początkowo głównie przez klony, a dalej przez lipy. Również drodze z Gubina do Białochowa towarzyszą aleje kasztanowa, lipowa i dębowa. Na zachód od wsi Białochowo znajduje się pomnikowa aleja kasztanowa. Pobocza drogi z Szembruczka na północ zdobią lipy i jesiony.

Na polach uprawia się m. in. kukurydzę i inne zboża, rzepak, buraki i tytoń. Na obrzeżach pól spotyka się rośliny segetalne: maki i chabry. W miejscowościach

Kłodka, Rogó no Zamek, BiaŁochowo i Skurgwy pod foliami uprawiane s warzywa. Przy drodze z KŁdki do Rogó na znajduje si stadnina koni oraz sady.

WokóŁle cych w ród póŁpodmokŁch zagŁbie najcz ciej rozrastaj si olszyny, wierzby i trzciny.

Fotografia 6. Olsza czarna nad Jeziorem Gubi skim.

ródŁ: MateriaŁy wŁsne.

Fotografia 7. Trzcinek nad Jeziorem Gubi skim.

ródŁ: MateriaŁy wŁsne.

Fotografia 8. Kosa ce nad Jeziorem Gubi skim.

ród: Materiał własny.

Cennymi przyrodniczo obszarami s zachowane parki przydworskie i parki wiejskie, a tak e tereny cmentarzy, gdzie zachowa si du o starych drzew. Ponadto, stanowi one kolejne schronienie w ród zagospodarowanego rolniczo terenu dla ptaków i gryzoni.

W zbiornikach i ciekach wodnych wyst puje typowa ro linno : trzciny, pa ka wodna, moczarka kanadyjska, gr el óy, rz sa wodna, abi ciek i rogatek. Nad jeziorami Bia chowskim i Gubi skim rosn kosa ce.

3.9. Rolnicza i le na przestrze produkcyjna

3.9.1. Rolnictwo

W poni szej tabeli przedstawiono struktur gospodarstw rolnych wed ug grup obszarowych u ytków rolnych.

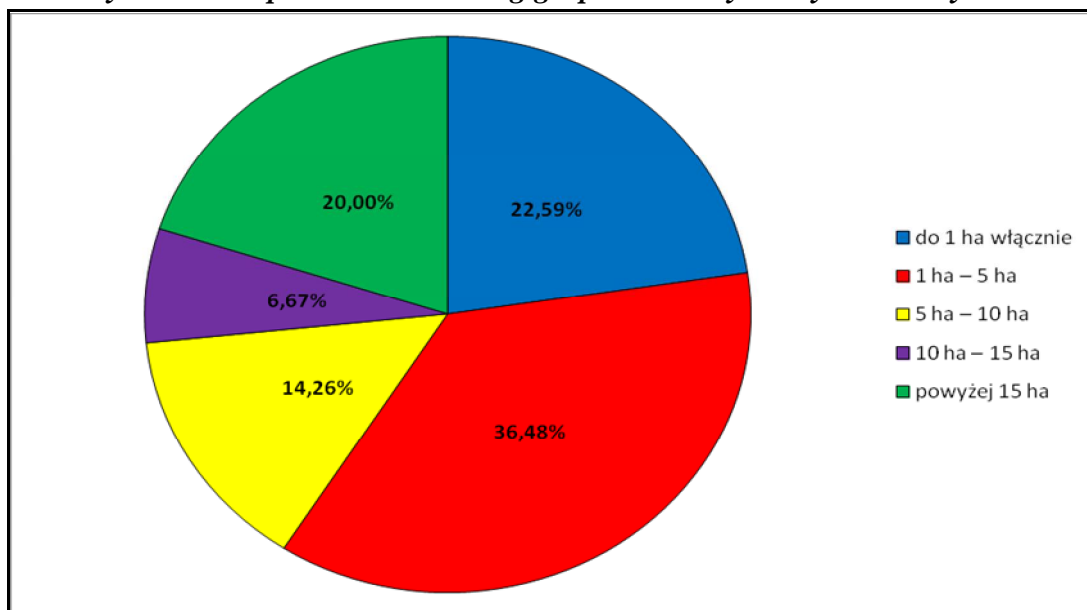
Tabela 7. Gospodarstwa rolne wed ug grup obszarowych u ytków rolnych.

Wielko gospodarstw	Liczba gospodarstw	%
do 1 ha w cznie	122	22,59
1 ha ó 5 ha	197	36,48
5 ha ó 10 ha	77	14,26
10 ha ó 15 ha	36	6,67
powy ej 15 ha	108	20
Razem	540	100

ródó: Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku, w gminie Rogó no by óg óm 540 gospodarstw rolnych. Najwi cej by ó gospodarstw rolnych o powierzchni od 1 ha do 5 ha ó 36,48% wszystkich gospodarstw. Spory odsetek stanowi ó gospodarstwa o areale do 1 ha w cznie ó 22,59% gospodarstw w gminie. 36 gospodarstw posiada ó powierzchni o areale 10 ha ó 15 ha. Stanowi ó najmniejszy odsetek w strukturze wielko ciowej. Udzia ó procentowy poszczególnych gospodarstw wed ug klas wielko ciowych przedstawiono na poni szym wykresie.

Wykres 3. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych u ytków rolnych.

ródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r.

Tabela 8. Powierzchnia gospodarstw według klas wielkościowych.

Wielkość gospodarstw	czna powierzchnia gospodarstw w ha
do 1 ha włącznie	58,49
1 ha ó 5 ha	510,91
5 ha ó 10 ha	641,82
10 ha ó 15 ha	480,69
powyżej 15 ha	5589,66

ródło: Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

Największą powierzchnię zajmują gospodarstwa liczone powyżej 15 ha. Sytuacja ta nie jest związana z ilością gospodarstw rolnych w tej grupie. Najmniejszą powierzchnię zajmują gospodarstwa do 1 ha włącznie. Tendencja ta jest również inna niż ilość gospodarstw w tej grupie.

Tabela 9. Gospodarstwa domowe wg struktury dochodów.

Rodzaj dochodów	Liczba gospodarstw	%
z dochodem z działalności rolniczej	461	85%
z dochodem z emerytury i renty	78	14%
z dochodem z pozarolniczej działalności gospodarczej	73	14%
z dochodem z pracy najemnej	166	31%
z dochodem z innych niezarobkowych źródeł poza emerytur i rent	6	1%
bez dochodów z działalności rolniczej	79	15%
bez dochodów z emerytury i renty	462	86%
bez dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej	467	86%
bez dochodów z pracy najemnej	374	69%
bez dochodów z innych niezarobkowych źródeł poza emerytura i rent	534	99%

ródło: Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

W wyniku analizy struktury dochodów gospodarstw rolnych stwierdzono, że najczęściej gospodarstw utrzymują się z działalności rolniczej o 85%. Kolejne miejsca zajmują gospodarstwa, dla których dochód stanowi praca najemna o 31%.

Tabela 10. Kierunki produkcji rolniczej w gminie Rogówno.

Kierunki produkcji rolniczej	Powierzchnia zasiewów w ha
zboża razem	360
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	360
ziemniaki	124
uprawy przemysłowe	297
buraki cukrowe	18
rzepak i rzepik razem	109

ródło: Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

Najpopularniejszą uprawą w gminie są zboża, stanowi one 28,39% powierzchni wszystkich zasiewów. Najmniejsza powierzchnia dotyczy buraków cukrowych. Stanowi one 1,42% powierzchni wszystkich zasiewów.

Tabela 11. Kierunki produkcji zwierzęcej w gminie Rogówno.

Kierunki produkcji zwierzęcej	Liczba gospodarstw	Liczba sztuk
Bydło razem	87	1 155
Bydło krowy	60	264
Trzoda chlewna razem	111	12 487
Trzoda chlewna lochy	99	1 475
Konie	16	63
Drób ogółem razem	141	26 897
Drób ogółem drób kurzy	141	25 903

Źródło: Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

Spółród wszystkich gospodarstw rolnych w gminie, najwięcej zajmują się hodowlą drobiu o 21,53%. Wynik ten jest wprost proporcjonalny do liczby sztuk. Najwięcej sztuk dotyczy trzody chlewnej. Najmniej gospodarstw zajmują się hodowlą koni o jedynie 16, co stanowi 2,44% wszystkich gospodarstw w gminie.

Gospodarstwa na terenie gminy są w dosyć dobrym stopniu wyposażone w budynki, maszyny i urządzenia służyce prowadzeniu działalności rolniczej. Szczegółowe informacje zawierają zestawienia poniżej.

Tabela 12. Wyposażenie gospodarstw w gminie Rogówno.

Rodzaj maszyn, urządzeń	Liczba wyposażenia (maszyn, urządzeń - sztuki)
ciągniki	453
kombajny zbożowe	75
kombajny ziemniaczane	12
kombajny buraczane	22
samochody ciężarowe	44

Źródło: Powszechny Spis Rolny z 2002 r.

Według danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 roku w gminie Rogówno, najwięcej było ciągników o 453, co stanowi 74,75% wszystkich maszyn rolniczych w gminie. Najmniej było kombajnów ziemniaczanych. Ich ilość stanowi jedynie 1,98% wszystkich maszyn rolniczych w gminie. Dane Powszechnego Spisu Rolnego za rok 2010 zawierają informacje o liczbie ciągników, których liczba wyniosła 529. Widoczny, zatem jest wzrost liczby maszyn rolniczych (ciągników) w stosunku do roku 2002.

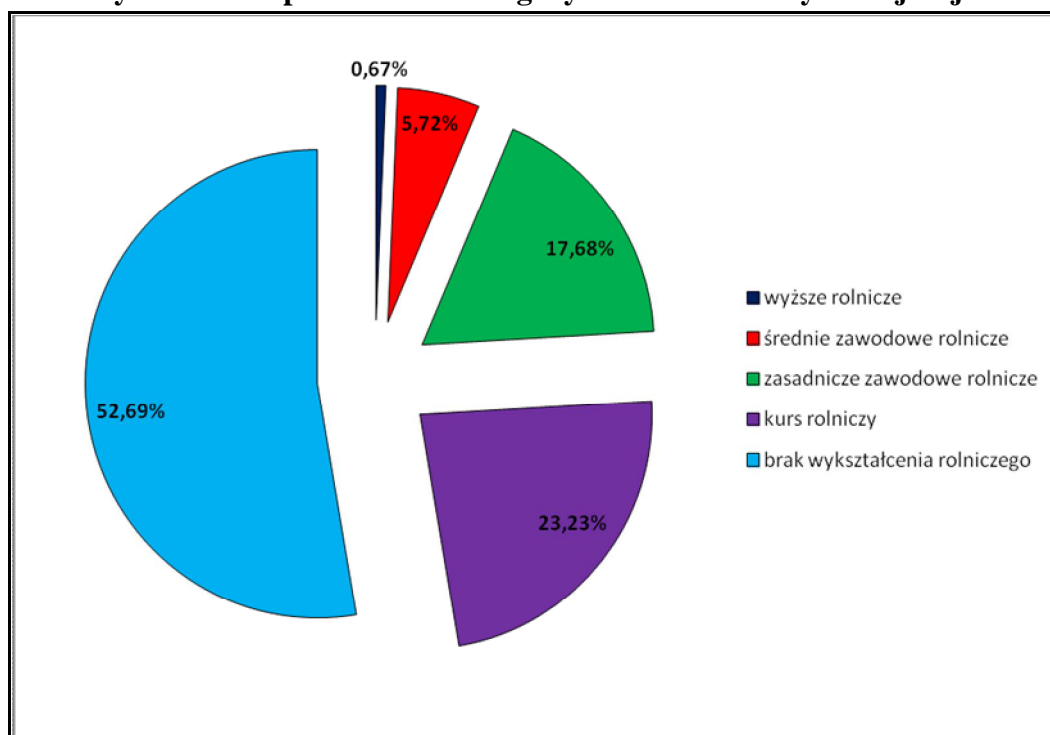
Tabela 13. Powierzchnia budynków i budowli w gospodarstwach rolnych.

Rodzaj maszyn, urządzeń i budynków	Powierzchnia budynków i budowli w m ²
obory	24 943
chlewnie	12 893
kurniki	5 828
stodoły	38 333
wiaty	15 255
garaże	17 137
budynki wielofunkcyjne	20 615
inne pomieszczenia	3 035

Źródło: Powszechny Spis Rolny z 2002 r.

Biorąc pod uwagę powierzchnie poszczególnych rodzajów budynków i budowli, największą zajmowały stodoły. Stanowią 27,77% powierzchni wszystkich pomieszczeń rolniczych w gminie. Najmniejszy odsetek stanowiły inne pomieszczenia o 2,20% ogółem.

Wykres 4. Gospodarstwa według wykształcenia osoby kierującej.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.

Wśród kierujących gospodarstwami rolnymi w gminie Rogów dominują osoby bez wykształcenia rolniczego o 52,69%. Następna grupa stanowi osoby, które ukończyły jedynie kurs rolniczy o 23,23%. Najmniej było z wykształceniem wyższym rolniczym, które stanowiło 0,67% ogółu.

3.9.2. Leśnictwo

Na terenie gminy lasy zajmują obszar 4015 ha. Stanowi to 34,54% powierzchni całej gminy. Lasy państwowe zajmują powierzchnię 3 815 ha. Powierzchnia lasów prywatnych wynosi 176 ha.

Lasy i inne obszary oraz obiekty cenne przyrodniczo w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jamy pełni istotną funkcję w krajowej sieci ekologicznej ECONET POLSKA. Sieć ta tworzy spójny przestrzennie system obszarów, których walory przyrodnicze mają najwyższą rangę krajową i międzynarodową. Połączone są one korytarzami ekologicznymi (Burak, 2001).

Tabela 14. Udziały form ochrony w Nadleśnictwie Jamy.

Lasy ochronne	ha	%
rezerваты przyrody	917,70	4,89
lasы glebochronne	5095,77	29,20
lasы wodochronne	4224,4	24,20
lasы nasienne wyłączone	54,64	0,30
cenne fragmenty przyrody	151,01	0,90
ostoję zwierząt chronionych	167,98	1,00
lasы 10 km wokół miast >50 tys. mieszkańców	4652,83	27,40
lasы inne	238,22	1,40
powierzchnie badawcze	12,63	0,10

Źródło: Nadleśnictwo Jamy.

Kompleksy leśne Nadleśnictwa Jamy stanowią stosunkowo duży obszarowo wyspy rodowiskowe w rolniczym krajobrazie Ziemi Chełmińskiej. Największe z nich stanowią fragmenty korytarzy ekologicznych o znaczeniu europejskim, krajowym lub lokalnym. Pełnią one niezmiernie istotną rolę ekologiczną.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie na terenie nadleśnictwa Jamy powołano, zarządzeniem nr 24 dyrektora RDLP w Toruniu z 5 listopada

2003 roku, siedliska podlegające ochronie. Wyznaczono je poza rezerwatami przyrody, w typkami ekologicznymi i stanowiskami dokumentacyjnymi, gdy uznano, że w obrębie tych form ochrony są one dostatecznie chronione. Ich wykaz i opisy zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 15. Siedliska podlegające ochronie na terenie gminy Rogówno.

Siedliskowy typ lasu, Zespół roślinny	Gatunki charakterystyczne, Gatunki chronione i rzadkie	Położenie i ogólna charakterystyka
L w 1, OL Gród zboczowy Aceri-Tilietum, miejsce gród subkontynentalny, podzespół typowy Tilio- Carpinetum typicum, miejsc Ribeso nigri-Alnetum (264 h)	A-T: Actaea spicata, Tilia cordata, Ulmus glabra, Acer platanoides, A. Pseudoplatanus, Dryopteris filix-mas, Viola mirabilis, Phyteuma spicatum, Campanula trachelium, Sorbus torminalis**, Galium odoratum*, Asarum europaeum, Hepatica nobilis*, Rn-A: Lycopus europaeus, Solanum dulcamara, Scutellaria galericulata, Frangula alnus *	Uroczysko Kłodka, położone pomiędzy Kłodką i miejscowością Rogówno- Zamek na krańcu wysoczyzny morenowej i Doliny Osy, Lasy glebochronne
BMb, Brzezina bagienna Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Bór bagienny Vaccinio uliginosi- Pinetum, postać zyzna	Molinia coerulea, Vaccinium uliginosum, Ledum palustre, Lycopodium annotinum**, Sphagnum palustre*, Frangula alnus*, Andromeda palifolia,	Fragment uroczyska Kompleks Główny bory bagiennie na obrzeżu wódleńskich zabagnie przy drodze z Dusocina do Gardei, lasy wodochronne
L w 2, Aceri-Tilietum	Lamiastrum galeobdolon, Oxalis acetosella, Dactylis aschersoniana, Stellaria holostea, Polygonatum multiflorum, Poa nemoralis, Stachys sylvatica, Aegopodium podagraria, Anemone nemorosa, Viola mirabilis, Acer platanoides, Tilia cordata, Dryopteris filix-mas, Viola mirabilis, Ulmus glabra, Campanula trachelium, C. persicifolia, Galium odoratum*, Convallaria majalis*, Asarum europaeum, Hepatica nobilis*	Fragment uroczyska Kompleks Główny po zachodniej stronie drogi z Dusocina do Gardei, w pobliżu leśniczówki Zarośle, Lasy wodochronne
L w 1, LM w 1, Gród subkontynentalny, podzespół typowy Tilio- Carpinetum typicum, miejsc gród wysoki T-C calamagrostietosum	Tilia cordata, Carpinus betulus, Anemone nemorosa, Lamiastrum galeobdolon, Dactylis aschersoniana, Viola reichenbachiana, Dryopteris filix-mas, Polygonatum multiflorum, Poa nemoralis, Stellaria holostea, Stellaria holostea, Sorbus torminalis**, Galium odoratum*, Convallaria majalis*, Asarum europaeum*	Południowo-wschodnia część Kompleksu Głównego obrzeżenia Jamy na północ od wsi Zarośle i Gubiny
L w 2, Gród zboczowy Aceri-Tilietum, miejsce gród subkontynentalny, podzespół typowy Tilio- Carpinetum typicum, miejsc	Tilia cordata, Ulmus glabra, Acer platanoides, A. pseudoplatanus, Dryopteris filix-mas, Viola mirabilis, Phyteuma spicatum, Campanula trachelium, Sorbus torminalis**, Galium odoratum*, Asarum europaeum, Hepatica nobilis**	Dolina Gardęgi, pododdział graniczący od północy z rezerwatem Rogówno-Zamek

ródło: Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Jamy.

Flora nadleśnictwa Jamy jest bardzo bogata, dotychczasowe badania wykazały występowanie ponad 1000 roślin naczyniowych, co oznacza, że w obrębie jednostki występuje ponad 60% gatunków flory Polski nieowej. Najliczniejsze są gatunki elementu rodnowo-europejskiego. Osobliwie ci w jego obrębie są gatunki o subkontynentalnym typie zasięgu (tzw. gat. sarmackie), zasiedlające suche i wilgotne lasy liściaste oraz bory mieszane i sosnowe, którym sprzyja specyficzny mikroklimat terenów wydmy lub wyniesie morenowych. W borach rosną również inne: goździk piaskowy *Dianthus arenarius*. Wilgotne i zacienione enklawy w lasach liściastych zasiedlają m. in. gatunki o charakterze górskim i podgórskim np. czosnek niedźwiedzi *Allium ursinum* oraz klon jawor *Acer pseudoplatanus*. Specyficzne dla doliny Wisły w granicach nadleśnictwa jest występowanie rzadko i bardzo rzadko spotykanych w Polsce roślin elementu pontyjskiego, zwierzanych z murawami kserotermicznymi: mięta wiosennego *Adonis vernalis*, ostnicy Jana *Stipa joannis*, czyca kosmatego *Stachys germanica*, dziewanny fioletowej *Verbascum phoeniceum*, dzwonka syberyjskiego *Campanula sibirica* i wielu innych. O przejściowym charakterze klimatu świadczą udział gatunków elementu atlantyckiego: szczotliwy siwej *Corynephorus canescens*, sporoka wiosennego *Spergula vernalis* i arnowca miotlastego *Sarothamnus scoparius*.

W Nadleśnictwie występuje wisko drzew występujących na nielicznie w Polsce. Brakuje jedynie stanowisk jodły pospolitej, modrzewia polskiego i europejskiego.

Dotychczas na obszarze Nadleśnictwa stwierdzono występowanie niemal 30 zespołów i trwałych zbiorowisk leśnych oraz zarosłych. Największą powierzchnię w lasach zajmują sztuczne monokultury sosnowe. Jednak uwarunkowania siedliskowe nie stwarzają dogodnych warunków dla rozwoju borów sosnowych o cechach zespołów naturalnych. Jedynie w niektórych miejscach występuje subkontynentalny bór wiejący *Peucedano-Pinetum*. W jego drzewostanie panuje sosna pospolita *Pinus sylvestris*. Niekiedy domieszka tworzy brzoza brodawkowata *Betula pendula*, rzadziej dąb szypułkowy *Quercus robur* lub ók bezszypułkowy *Q. petraea* i w miejscach wilgotniejszych wiek pospolity *Picea abies*. W podszycie przeważa nie dominuje jałowiec pospolity *Juniperus communis*. Często wraz z jałowcami rosną naturalny podrost sosny i brzozy oraz rzadziej inne krzewy - jarzyna *Sorbus aucuparia* i kruszyna *Frangula alnus*. W runie rosną najczęściej: borówka brusznica *Vaccinium vitis-idaea*, borówka czernica *V. myrtillus* i pszeniec zwyczajny *Melampyrum pratense* oraz kokoryczka wonna *Polygonatum odoratum*, konwalia majowa *Convallaria majalis*, nawłonek pospolity *Solidago virga-aurea* i gorysz pagórkowy *Peucedanum oreoselinum*

ó gatunki o sarmackim pochodzeniu. Dno lasu pokryte jest zwartym kobiercem mchów, utworzonym głównie przez rosnące pospolicie *Pleurozium schreberi* i widoczne białysty *Dicranum polystemum*. W wilgotnych i zatorfionych obszarach terenu, w różnych innych zbiorowiskach borowych oraz na brzegach niektórych torfowisk rozwija się niekiedy bór bagienny *Vaccinio uliginosi*-*Pinetum*. Wyróżnia go niskopienny drzewostan sosnowy oraz rośliny przechodzące z torfowisk wysokich i przejściowych np.: borówka bagienna, zwana też śpijanić *Vaccinium uliginosum*, chronione bagno zwyczajne *Ledum palustre*, urawina błotna *Oxycoccus quadripetalus* i torfowce *Sphagnum* pl. sp. Na nieco wyższych siedliskach spotyka się także rośliny brzozy bagiennej (*Vaccinio uliginosi*) *Betuletum pubescentis*.

Do powierzchni Nadleśnictwa Jamy zajmującej pierwotnie sosnowo-dębowe bory mieszane. Obecnie zastępuje je czysto monokultura sosnowa. Ale w wielu miejscach można obserwować ich naturalne fitocenozy. W runie borów mieszanych obok typowych dla borów gatunków występują rośliny o szerszej amplitudzie ekologicznej np. trzcinnik leśny *Calamagrostis arundinacea*, konwalijka dwulistna *Majanthemum bifolium*, szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, orlica pospolita *Pteridium aquilinum* i inne. Człysto te przechodzą do ich porównań niektóre gatunki gradowe np. perłówka zwisła *Melica nutans*, turzyca palczasta *Carex digitata*, wiechlina gajowa *Poa nemoralis* itd. Do tej grupy należą na terenie nadleśnictwa subkontynentalny bór mieszany *Quercus robur*-*Pinetum*. W jego naturalnych porównaniach drzewostan jest zwykle dwuwarstwowy. Współtworzą go sosna zwyczajna i dęba szypułkowa lub bezszypułkowa, z czysto domieszką brzozy brodawkowatej. W podszycie przeważnie rosną kruszyna pospolita, jarząb pospolity i jaświec. Subkontynentalny bór mieszany obejmuje dwa podzespoły wykształcające się pod wpływem odmiennych warunków wilgotnościowych. Podzespół typowy *Quercus robur*-*Pinetum* typicum przeważnie występuje w pasie przejściowym pomiędzy łąkami a borami sosnowymi. Podzespół wilgotny *Quercus robur*-*Pinetum* *molinetosum* rozwija się w umiarkowanie wilgotnych częściach rynien jeziornych, rzadziej na wysoczyznach. W jego drzewostanie obok sosny i dębu rosną czysto w domieszce brzoza omszona *Betula pubescens*, topola osika *Populus tremula* lub olsza czarna *Alnus glutinosa*. W podszycie przeważa kruszyna *Frangula alnus*. W runie zwraca uwagę obfite występowanie trzylicy modrej *Molinia coerulea* oraz orlicy *Pteridium aquilinum*, a w części porównań również konwalijki dwulistnej *Majanthemum bifolium*, konwalii majowej *Convallaria majalis* i siódmaczka leśnego *Trientalis europaea*.

W Nadleśnictwie zachowują się sporo zbiorowisk o charakterze naturalnym i zbliżonym do naturalnego, w tym m. in. stosunkowo duża grupa lasów gradowych: grąd

subkontynentalnego Tilio-Carpinetum i zбочowego lasu klonowo-lipowego. Gr d subkontynentalny wyst puje gównie w strefach morenowych. Drzewostan naturalnych pótów Tilio-Carpinetum jest wielogatunkowy. Buduj go najcz ciej d by - szypułowu Quercus robur lub bezszypułowu Q. petraea, lipa drobnolistna Tilia cordata i grab zwyczajny Carpinus betulus. W podszytcie zwykle rosn leszczyna Corylus avellana, trzmielina europejska Euonymus europaeus lub brodawkowata E. verrucosus oraz podrost wy ej wymienionych drzew. W zale no ci od topografii terenu, yzno ci i wilgotno ci podł a wykształaj si cztery podzespoł siedliskowe gr du. Wilgotne siedliska, zwykle w bezpo rednim s siedztwie lasów łgowych zajmuj gr dy niskie ó kokoryczowy lub czy cowy. Siedliska mniej wilgotne, a równie yzne zajmuje gr d typowy Tilio-Carpinetum typicum. Optymalne warunki do rozwoju znajduj w nim: gwiazdnica wielkokwiatowa Stellaria holostea, marzanka wonna Galium odoratum, miodunka ma Pulmonaria obscura, przylaszczka pospolita Hepatica nobilis, gajowiec ół Lamiastrum galeobdolon i zawilec gajowy Anemone nemorosa. Pomi dzy gr dem typowym a zbiorowiskami borowymi wyst puje zwykle strefa gr du wysokiego Tilio-Carpinetum calamagrostietosum. W jego drzewostanie naturaln domieszk tworzy sosna zwyczajna, a do runa liczniej wkracaj gatunki borowe.

W takich samych warunkach biotopów jak gr dy, wykształca si czasami yzna buczyna špomorskaö Galio odorati-Fagetum. Najwy sz warstw drzew tworzy buk zwyczajny, niekiedy z domieszk d bu szypułowego. W dolnym pi trze ro nie lipa drobnolistna oraz młdsze osobniki buka. Warstwa zielna jest bardzo zbli ona swoim skłdem florystycznym do lasów gr dowych. Wyró nia j jednak obecno perłwki jednokwiatowej Melika uniflora i j czmie ca zwyczajnego (wydmuchrzyca le na) Hordelymus europaeus.

Wci du y areałpotencjalnych gr dów zajmuj monokultury sosny na ich siedlisku. Spo ród nich najbardziej pospolite jest zbiorowisko Pinus sylvestris - Dryopteris filix-mas. Zwykle cechuje go łnowe wyst powanie w runie narecznicy samczej Dryopteris filix-mas, jednostkowy udziałinnych gatunków gr dowych oraz dominacja w warstwie zielnej ro lin ruderalnych. Specyficzne zbiorowiska rozwijaj si na siedliskach lasu mieszanego wilgotnego LMw. Przewa nie w ich drzewostanie panuje sosna zwyczajna. Stosunkowo cz ciej ni na innych siedliskach wyst puj te wierczyny lub drzewostany z domieszk wierka Picea abies. W podszytcie, w du ych ilo ciach ro nie na ogółkruszyna Frangula alnus, jarz bina Sorbus aucuparia, a niekiedy te leszczyna Corylus avellana. W skłdzie

warstwy zielnej występują zwykle w dużych ilościach konwalijka dwulistna *Majanthemum bifolium*, siódmaczek leśny *Trientalis europaea* i szczawik zajęczy *Oxalis acetosella* oraz kilka innych gatunków, w tym typowy dla gródów ów zawilec gajowy *Anemone nemorosa*. Często spotyka się malin *Rubus idaeus* lub różne gatunki jeżyn. Stosunkowo duża wilgotność podłoża wykorzystują gatunki higrofilne np. dość pospolita *Lysimachia vulgaris*. Jeżeli występuje borówka czarna to cechuje ją bardzo duża żywotność. Pęty tego typu zaliczono do zbiorowiska *Pinus sylvestris*-*Lysimachia vulgaris*. Na zboczach Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej oraz na stokach innych wozów i rynien jeziornych zachowują się, na ogólnie pęty zboczowego lasu klonowo-lipowego *Aceri-Tilietum*. Specyficzne warunki wilgotnościowe i termiczne, cechujące się dużymi zmianami sezonowymi, przyczyniają się do znacznego bogactwa florystycznego zespołu. W pętach o cechach naturalnych drzewostan *Aceri-Tilietum* budują lipa drobnolistna, klon zwyczajny *Acer platanoides* i klon jawor *A. pseudoplatanus*. W runie wiosennym rosną licznie higrofilne geofity ów ziarnopłon wiosenny *Ranunculus ficaria*, żółta *Gagea lutea*, żółta mniejsza *G. minima*, kokorycz w tęczowa *Corydalis fabacea* i inne. W tym czasie kwitną także fiołki przedziwne *Viola mirabilis*, fiołki leśne *V. reichenbachiana*, miódunka mała *Pulmonaria obscura*, przyłuszczka pospolita *Hepatica nobilis* itd. Latem warstwa zielna jest również wielobarwna, zwłaszcza w czasie kwitnienia dzwonek ów pokrzywolistny *Campanula trachelium* i jednostronny *C. rapunculoides*, groszków ów wiosenny *Lathyrus vernus* i czerniej cego *L. niger* oraz czyca leśna *Stachys sylvatica*. Stosunkowo częstym elementem krajobrazu z kręgu zespołów gródowych mezofilne zbiorowiska żarowe. Występują one także niekiedy jako enklawy wśród pól uprawnych lub inicjują regenerację lasu na zboczach dolin rzecznych i w wozów. Należą do nich żar laleszczynowo-trzmielinowy *Euonymo-Coryletum*, żar lale derenia widwy i trzmieliny *Euonymo-Cornetum*, czy nie, czyli żar lale tarniny *Pruno-Crataegetum* oraz laski gęsgowo-gruszone.

Rzadko w Nadle nictwie Jamy można podziwiać fitocenozy wybitnie ciepłolubne, najbogatsze florystycznie zespoły leśne ów dębrowy wietlistej *Potentillo albae-Quercetum*. Jej drzewostan tworzą przede wszystkim dęby - bezszypułkowy *Quercus petraea* lub rzadziej - bezszypułkowy *Q. robur*. Luźny na ogólnie drzewostan i stosunkowo żyzne gleby umożliwiają w runie rozwój przedstawicielom różnych grup syntaksonomicznych. Obok roślin typowo leśnych rosną w nim liczne wiatłolubne gatunki łąkowe, murawowe, okrajkowe i inne.

Stosunkowo duży procent powierzchni zajmują na terenie Nadleśnictwa Jamy lasy łęgowe. Nad rzekami i wokół jezior w strefie morenowej, na żyznych glebach torfowomurszowych i rzadziej na madych rozwija się łęg olszowo-jesionowy Fraxino-Alnetum. W jego naturalnych porostach drzewostan tworzą olsza czarna *Alnus glutinosa* i jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*. W podszycie najczęściej rosną czeremcha zwyczajna *Prunus padus* i dereń *Cornus sanguinea*. Pnie drzew i krzewy oplecione są często przez porosty chmielu zwyczajnego *Humulus lupulus*. Runo cechuje obecność gwiazdnicy gajowej *Stellaria nemorum*, czartawy pospolitej *Circaea lutetiana*, kostrzewy olbrzymiej *Festuca gigantea*, ledziennicy skrętołastej *Chrysosplenium alternifolium* i niecierpka pospolitego *Impatiens noli-tangere*. Zdecydowanie mniejszy procent powierzchni zajmuje obecnie w lasach Nadleśnictwa Jamy łęg wiązowo-jesionowy *Ficario-Ulmetum minoris*. Jego drzewostan jest zwykle wielowarstwowy i wielogatunkowy. Tworzą go najczęściej: jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, dąb szypułkowy *Quercus robur*, wiąz polny *Ulmus campestris*, niekiedy też jawor *Acer pseudoplatanus* i olsza czarna *Alnus glutinosa*. W podszycie, obok podrostu wymienionych drzew przeważają: dereń *Cornus sanguinea*, czeremcha zwyczajna *Prunus padus*, bez czarna *Sambucus nigra*, trzmielina zwyczajna *Euonymus europaeus* i chmiel zwyczajny *Humulus lupulus*. W zespole tym jeszcze bardziej niż w grupach niskich przejawia się zmienność fenologiczna runa. Wczesną wiosną, panują w nim: ziarnopłon wiosenny *Ranunculus ficaria*, zawilec żółty *Anemone ranunculoides*, żółciec żółty *Gagea lutea* i mały *G. minima* oraz inne geofity. Z czasem, wraz z rozwojem liści na drzewach ich miejsce zajmują gatunki letnie: szczyr trwały *Mercurialis perennis*, niecierpek pospolity *Impatiens noliitangere*, gajowiec żółty *Lamium galeobdolon*, podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, kuklik pospolity *Geum urbanum* i inne. Znamienne cechy lasów Nadleśnictwa Jamy jest występowanie zbiorowisk łęgowych o charakterze różliskowych form łęgu olszowo-jesionowego. Rozwijają się one wzdłuż różlisk i wysiłeków w dolnych partiach zboczy dolin rzecznych i rynien jeziornych na obszarach morenowych. Osobliwym ich cechem jest struktura i skład florystyczny warstwy zielnej. Ma ona charakter wybitnie mozaikowy. W porostkach rozlewających się strumykach rosną: rzeucha gorzka *Cardamine amara*, przetacznik bobownik *Veronica anagallis*, przetacznik bobowniczek *V. beccabunga*, a między nimi rozwijają się także turzycy odległe *Carex remota*.

W zagłębieniach o utrudnionym odpływie, na terenie całego Nadleśnictwa występują lasy z panującą olszą czarną, tzn. olsy (olesy). Rozwijają się one w postaci dwóch wyraźnych

odmiennych zespołów. Ols porzeczkowy *Ribes nigri-Alnetum* jest zbiorowiskiem bardziej pospolitym w granicach Nadle nictwa Jamy. Na ogół posiada wyraźniejszy niż ols torfowcowy struktur dolinkowo-kępkowy i mozaikowy układ runa. Woda stagnująca w dolinkach uzupełniana jest wodą zalewową lub spływającą z wyższych teras rzecznych albo partii rynien jeziornych. Gleby wytworzone z torfowisk niskich są bardzo żyzne, a ich wierzchnie warstwy cechuje zwykle znaczne zmineralizowanie. Opisywany ols wyróżnia obecność w podszycie porzeczek czarnej *Ribes nigrum* i zdecydowanie większa rola wierzb krzewiastych. Jego drzewostan buduje głównie olsza czarna *Alnus glutinosa*. Zwarcie warstwy krzewów jest na ogół niewielkie. Rosną w niej zwykle wierzba szara *Salix cinerea*, wierzba uszata *S. aurita*, kruszyna *Frangula alnus* i porzeczek czarna *Ribes nigrum*. Pokrycie runa jest zmienne i zależy od stopnia uwodnienia dolinek i wielkości kęp, na których rosną drzewa. Dominują w nim rośliny charakterystyczne dla olsów północno-wschodniej Europy: turzyca długokłosa *Carex elongata*, psianka śródgórska *Solanum dulcamara*, karbieniec pospolity *Lycopus europaeus*, narecznica błotna *Thelypteris palustris* oraz rośliny szuwarowe - turzyca błotna *Carex acutiformis*, skrzyp bagienny *Equisetum limosum*, kosaciec błotny *Iris pseudoacorus* i inne. Dolinki wypełnione wodą często pokryte są przez rośliny drobne *Lemna minor*. Ols torfowcowy *Sphagno squarrosi-Alnetum* jest zbiorowiskiem siedlisk średnio żyznych (mezotroficznych). W jego drzewostanie obok olszy czarnej występuje często brzoza omszona. W podszycie dominuje zwykle kruszyna pospolita *Frangula alnus*. Runo w stosunku do olsu porzeczkowego wyróżnia: fiołek błotny *Viola palustris*, czartawa drobna *Circaea alpina* oraz szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, borówka czernica *Vaccinium myrtillus*, siódmaczek leśny *Trientalis europaea* i konwalijka dwulistna *Majanthemum bifolium* i gatunki, które wkraczają z otaczających borów. W warstwie mszystej, wśród innych mchów występują kępkami torfowców - błotnego *Sphagnum palustre*, nastroszonego *S. squarrosum* i innych. Do lasów bagiennych od strony zbiorników wodnych zwykle przylegają zarosty z zespołu *Salicetum pentandro-cinereae*. Wykształcają się one niekiedy także na miejscu wyciętych lasów olszowych lub w ród zaniedbanych gospodarczo kęp. Budują je najczęściej wierzba szara *Salix cinerea* i wierzba uszata *S. aurita* oraz rzadziej wierzba pięciopłatkowa *S. pentandra*, podrost olszy czarnej *Alnus glutinosa* i brzozy omszonej *Betula pubescens*.

Informacje na temat fauny Nadle nictwa Jamy opierają się głównie na danych dotyczących fauny rezerwatu „Dolina Osyö”. Zaobserwowano na jego terenie 100 gatunków ptaków, w tym m. in.: bocian czarny, kania czarna, kania ruda, bielik, orlik krzykliwy,

krogulec, puszczyk, sowa uszata, wiewiórka, dudek, kretogłowa, dziób zielony, piegi, piecuszek, czy żagrona wyginięciem muchotłoka szara. Spośród pozostałych żagronych kręgowców w rezerwacie spotkać można na piskorzach, strzebiłach, traszki grzebieniaste i zwyczajną, kumaka nizinny, grzebiuszkę, ropuchę szarą i zieloną, rzekotkę, abymoczarów, trawnik, jeziorową i wodną, padalca, jaszczurki zwinkę i yworódkę, mijzygzakowatę, zaskroca, jeńca wschodniego, kreta, ryjówek aksamitną i malutką, rzosorka, nocki Nattera i rudego, karliki malutkiego i wiłkowskiego, borowca wielkiego, mopkę, gacka brunatnego, wydrę, żółtusa oraz gronostaja.

Żagronia dla lasów Nadleśnictwa Jamy, w tym dla gminy Rogonów, szczegółowo przedstawione w *Programie ochrony przyrody* sporządzonym na okres 1997-2006. Z przedstawionych w dokumencie danych oraz danych zebranych na potrzeby Planu Urządzenia Lasu na nadchodzące 10-lecie wynika, że:

- obecny stan sanitarny drzewostanów jest bardzo dobry, a stan zdrowotny dobry,
- największym zagrożeniem ze strony grzybów w drzewostanach Nadleśnictwa Jamy jest huba korzeniowa, zwłaszcza w drzewostanach sosnowych występujących na gruntach porolnych,
- szkody powodowane przez ssaki, a głównie przez zwierzęcą pajęczakowicę dotyczą głównie upraw i miodników liściastych,
- spośród zagrożeń powodowanych przez czynniki abiotyczne-klimatyczne najistotniejsze są zagrożenia ze strony wiatrów, suszy i podtopienia,
- zagrożenie przeciwpożarowe określa się jako średnie,
- badania defoliacji i odbarwienia koron drzew stawiają lasy Nadleśnictwa Jamy w grupie nadleśnictw o stosunkowo niskim poziomie uszkodzeń drzewostanów,
- na terenach leśnych, szczególnie wokół wiejskich miejscowości zdarzają się tzw. dzikie wysypiska śmieci,
- do innych zagrożeń na terenie Nadleśnictwa Jamy, w gminie Rogonów należą:
 - hałas komunikacyjny i różnorodność skał w powietrzu, glebie i roślinach spalinami z tras komunikacyjnych,
 - eksploatacja linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 440 kV, przebiegającej przez tereny leśne obrębów Jamy,
 - erozja wodna w rezerwach *Źdolina Osy* spowodowana odprowadzeniem rurociągu górnym melioracyjnych.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKJ CE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓ/ CZESNEJ

4.1 Ochrona zabytków

Ochronie prawnej podlegaj zasoby dziedzictwa kulturowego rozumiane jako trwałe elementy zagospodarowania obszaru b d struktury przestrzennej o walorach historycznych, zabytkowych, estetycznych lub artystycznych. Zasoby dziedzictwa kulturowego stanowi istotny element to samo ci wiadcz cy o zachowaniu ci g ci dzia alno ci i dorobku spo cecznie ci lokalnej.

Zabytek ó wed eg Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. to rzecz (nieruchomo , np. budynek, cmentarz lub krajobraz kulturowy albo rzecz ruchoma, np. dzie o sztuki u ytkowej, obraz, rze ba, znalezisko archeologiczne) lub zespół rzeczy, które s dzie em cz owieka lub s zwi zane z jego dzia alno ci i stanowi wiadectwo minionej epoki b d zdarzenia, a które powinny by zachowane ze wzgl du na swoj warto artystyczn , naukow i historyczn .

Zabytkami nieruchomymi s krajobrazy kulturowe, uk edy urbanistyczne, ruralistyczne, zespo o budowlane, dzie o architektury i budownictwa, dzie o budownictwa obronnego, obiekty techniki i kultury materialnej, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zieleni zaprojektowanej, tak e miejsca upami tniaj ce wydarzenia historyczne, b d dzia alno wybitnych osobisto ci lub instytucji. Zabytkami nieruchomymi s tak e stanowiska archeologiczne.

Formami ochrony prawnej zabytków s :

- wpis do rejestru zabytków;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizacj inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizacj inwestycji w zakresie lotniska u ytku publicznego.

Obecnie obowiązująco podział:

- zabytki nieruchome ó nieruchomo , jej cz lub zespoó nieruchomości;
- zabytki ruchome ó rzecz ruchoma, jej cze lub zespoó rzeczy ruchomych;
- zabytki archeologiczne - zabytek nieruchomy b d cy powierzchniow , podziemn lub podwodn pozostaó ci egzystencji i dziaóno ci czówieka, zó on z nawarstwie kulturowych i znajduj cych si w nich wytworów b d ich ladów albo zabytek ruchomy, b d cy tym wytworem;
- wszystkie zabytki ócznie (z dziedziny budownictwa, rzemiosó, sztuki, archeologii i zabytkowej zieleni) stanowi zasoby dziedzictwa kulturowego.

4.2 Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych i ruchomych

Wykaz obiektów uznanych za zabytki mo na znale w rejestrze zabytków. Wpis do rejestru zabytków jest jedn z form ochrony zabytków w Polsce. Rejestr zabytków dla obiektów z terenu danego województwa prowadzi wóciwy Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Wpis do rejestru jest dziaóniem administracyjnym prowadzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na wniosek strony ó wóciela obiektu, lub z urz du ó bez wniosku strony ani te zadeklarowanej jego zgody. Przed dokonaniem wpisu prowadzone jest post powanie przygotowawcze polegaj ce na gromadzeniu informacji i materiaów dokumentacyjnych, które potwierdzaj warto danego obiektu m.in. w wyniku ogl dzin obiektu. Post powanie to zako czone jest wydaniem przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków decyzji, która ó o ile strony nie wnosz sprzeciwu czy uwag ó nabiera mocy prawnej i zabytek otrzymuje numer rejestru zgodny z kolejnym zapisem w ksi dze rejestru zabytków.

Na terenie gminy Rogó no znajduj si nast puj ce **obiekty wpisane do rejestru zabytków:**

- Gubiny:
 - Ko cióófilialny p.w. Podwyszenia Krzy a wi tego, nr rejestru A/207 z dnia 13 lipca 1936 r.;
- Rogó no:
 - Ko cióóparafialny p.w. w. Wojciecha, nr rejestru A/202 z dnia 13 lipca 1936 r.;

- Rogó no Zamek:
 - Ruiny zamku, w tym wieża bramna, baszta okrągła, mury przedzamcza wraz ze wzgórzem, nr rejestru A/1251 z dnia 18 października 1934 r. i 25 marca 1998 r. (dotyczy murów przedzamcza),
 - Zespół dworski na terenie przedzamcza w skład którego wchodzi budynek tzw. Bramy / asyjskiej, dwór, oficyna, czworak, stajnia i stodoła, nr rejestru A/1251 z dnia 11 kwietnia 1938 r. i 8 stycznia 1998 r. (dotyczy stodoły);
- Szembruk:
 - Kościół parafialny p.w. w. Bartłomieja wraz z cmentarzem przykościelnym, nr rejestru A/86 z dnia 5 kwietnia 1996 r.,
 - Dwór wraz z pozostałościami założenia zieleni, nr rejestru A/1507 z dnia 14 czerwca 1989 r.;
 - Grodzisko wczesnośredniowieczne, nr rejestru C/45 z dnia 3 listopada 1965 r.

4.3 Obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków

4.3.1 Obiekty architektury i budownictwa

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz obiektów architektury i budownictwa ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Tabela 16. Obiekty ujęte w wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków.

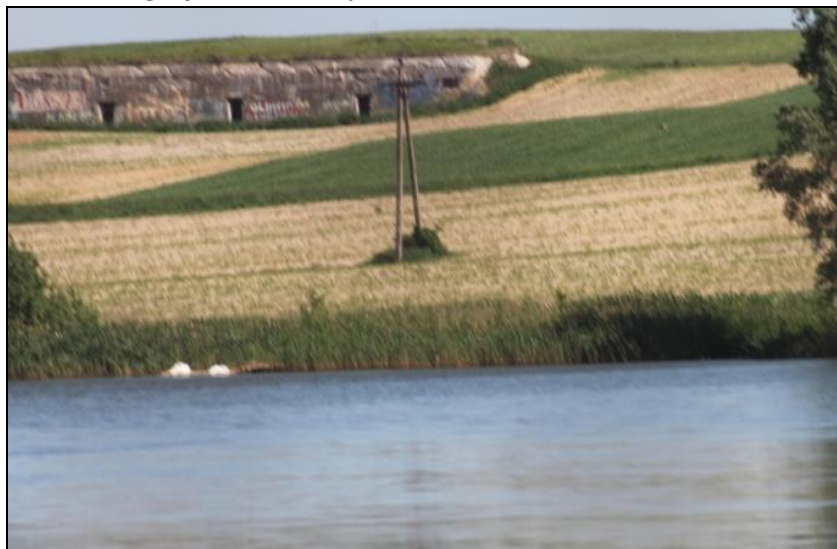
Lp.	Nr budynku	Obiekt	Nr ewidencyjny działki	Datowanie
Białochowo				
1		Pałac w zespole podworskim	53/3	XX w.
2		Stodoła (2) w zespole podworskim		2 poł. XIX w.
3	90	Dom mieszkalny w zespole podworskim		2 poł. XIX w.
4		Budynek gospodarczy (4) w zespole podworskim		2 poł. XIX w.
5	62	Budynek gospodarczy (5) w zespole podworskim		2 poł. XIX w.
6	66	Czworak		2 poł. XIX w.
7	61	Czworak		2 poł. XIX w.
8	87	Czworak		2 poł. XIX w.
9		Obora w zespole podworskim		2 w. XX w.
10		Park (pow. 3,20 ha)		2 poł. XIX w.
Budy				
11	9	Owczarnia	28/9	Pocz. XX w.
12	10	Dwór	5/2	Pocz. XX w.
13	11	Dom	20	1913 r.
14	12	Dom	21/1	1913 r.
15	14	Dom	22	1913 r.
16	15	Dom	31	1913 r.
17	17	Dom	24	1913 r.
18	19	Szkoła	33/1	1908 r.
19		Przepust wodny	63 i 64	ok. 1890 r.
Gubiny				
20	14	Dom	34/7	Pocz. XX w.

21	16	Dom	30/1	1936 r.
22	27	Szkoła	28	1911 r.
23	30	Dró nicówka	27	Pocz. XX w.
24	30	Budynek gospodarczy przy dró nicówce	27	Pocz. XX w.
25		Dró nicówka	256	Pocz. XX w.
26	35	Budynek gospodarczy	264	1906 r.
27		Ogrodzienie ko cioła p.w. w. Krzy a	83	XIX/XX w.
28	30	Dwór w zespole podworskim	264	3 w. XIX w.
29		Park (pow. 1,60 ha)		koniec XIX w.
Jamy				
30	2	Le nicówka	3072/4	Pocz. XX w.
31	2	Budynek gospodarczy	3072/4	Pocz. XX w.
32	5	Stodoła	3071/9	Pocz. XX w.
33	17	Gajówka	194/1	Ok. k. XIX w.
34	17	Budynek gospodarczy	194/1	Ok. k. XIX w.
Kódk				
35	47	Dom	285/4	k. XIX w.
36	18	Szkoła	216/4	Pocz. XX w.
37	18a	Toalety szkolne	216/6	Pocz. XX w.
38	21	Obora	157/4	Lata 40-te XX w.
39	23	Dom	157/2	Lata 40-te XX w.
40	23	Stodoła	157/2	Lata 40-te XX w.
41	31	Dom	43/9, 43/10	Lata 40-te XX w.
42	31	Obora	43/9, 43/10	Lata 40-te XX w.
43	31	Stodoła	43/9, 43/10	Lata 40-te XX w.
44	38	Zajazd	63	Pocz. XX w.
45	45	Dom	257/1	k. XIX w.
46		Obora w zespole podworskim	43/9	Lata 30-te XX w.
/ ysakowo				
47		Stodoła w zespole podworskim	152/11	Po 1930 r.
48		Ogrodzienia	152/11	Po 1930 r.
49	50	Czworak w zespole podworskim	154/19	1 w. XX w.
50	49	Dom robotników	154/16, 154/17	Po 1920 r.
Kódk Szlachecka				
51	17	Dom robotników folwarcznych	168	1911 r.
52	5	Dom w zagrodzie robotników folwarcznych	227	1910 r.
53	7	Dom w zagrodzie robotników folwarcznych	199/1, 200/9	1910 r.
54	11	Dom w zagrodzie robotników folwarcznych	171/2	1910 r.
55	12	Dom w zagrodzie robotników folwarcznych	225	1910 r.
56	9	Dom w zagrodzie robotników folwarcznych	198	1910 r.
57	15	Dom w zagrodzie robotników folwarcznych	220/8	1911 r.
/ ki				
58	43	Dwór w zespole podworskim	61	2 po€XIX w.
59		Obora w zespole podworskim	61	Pocz. XX w.
Rogó no				
60	14	Dom	385/1	XIX/XX w.
61	14	Stodoła	385/1	XIX/XX w.
62	48	Dom	91/3	1912 r.
63	28	Dró nicówka	247	Pocz. XX w.
64	29	Budynek kolejowy	239	k. XIX w.
65	30	Dom przy dworcu kolejowym	243/1	k. XIX w.
66	43	Obora	61	Pocz. XX w.
67	60	Dom	315/2	Pocz. XX w.
68	61	Dom	310/3, 310/4	XIX w.
69	69	Kostnica przy ko cieła p.w. w. Wojciecha	358	Pocz. XX w.
70	69	Ogrodzienie ko cioła	358	Pocz. XX w.
71	69	Plebania	499/6	Pocz. XX w.
72	69	Stodoła	499/5	Pocz. XX w.
73	73	Szkoła	378/1	Pocz. XX w.
74	84	Dom	290	1 po€XIX w.
Pi tek				
75	166	Dworek w zagrodzie wócia skiej	147/5	Pocz. XX w.
76	166A	Budynek mieszkalno ó gospodarczy dla robotników	147/8	Pocz. XX w.
Rogó no Zamek				
77	1	Dom	69	XIX/XX w.
78	4	Młn	77	Pocz. XX w.
79	5	Szkoła	76	Pocz. XX w.
80	32	Budynek gospodarczy	79/19	Pocz. XX w.
81		Gorzelnia	55/1	Pocz. XX w.
82		Ku nia	55/1	Pocz. XX w.
83		Stodoła	79	Pocz. XX w.
84		Park (pow. 6,44 ha)		po€XIX w.
Skurgwy				
85	1	Poniatówka	56	1936 r.

86	3	Poniatówka	43	1936 r.
87	28	Poniatówka i stodoła	51/2	1936 r.
88	29	Poniatówka	50/7	1936 r.
89	31	Poniatówka i budynek gospodarczy	200/7	1936 r.
90	33	Poniatówka i stodoła z obor	35	1936 r.
91	34	Poniatówka i stodoła z obor	33/1	1936 r.
92	35	Poniatówka i stodoła ze stajni	36	1936 r.
93	32	Poniatówka i stodoła z obor	37	1936 r.
94	37	Poniatówka i stodoła	29	1936 r.
95	44	Szkoła	108/2	1936 r.
96	54	Poniatówka i stodoła	102	1936 r.
97		Spichlerz w zespole podworskim		Pocz. XX w.
98		Budynek inwentarski		1936 r.
Sobótka				
99	1	Dwór	2/4	Lata 30-te XX w.
100	1	Obora	2/4	Lata 30-te XX w.
101	1	Stodoła	2/4	Lata 30-te XX w.
102	3	Dom	2/3	1950 r.
103		Dwór w zespole podworskim		2 po€XIX w.
104		Chlewnia w zespole podworskim		k. XIX w.
105		Obora w zespole podworskim		Pocz. XX w.
106		Stodoła w zespole podworskim		2 po€XIX w.
107		Dom mieszkalny w zespole podworskim		Pocz. XX w.
108		Budynek pracowników w zespole podworskim		k. XIX w.
109		Park (pow. 0,40 ha)		XIX w.
Szembruczek				
110	22	szkoła	89	Pocz. XX w.
111	41	Chata	3/1	2 po€XX w.
112		Dom przy załeniu podworskim	115/2	Po 1920 r.
113		Park (pow. 4,25 ha)		po€XIX w.
Szembruk				
114	3	Dom	351/1	Pocz. XX w.
115	11	Ku nia	331/1	Pocz. XX w.
116	11	Stodoła	331/1	Pocz. XX w.
117	12	Dom	335/6	Pocz. XX w.
118	18	Dom	304/2	Ok. 1905 r.
119	18	Stodoła	304/2	Ok. 1905 r.
120	27	Dom	141	Pocz. XX w.
121	61	Dom	52	Pocz. XX w.
122	59	Szkoła	55	Pocz. XX w.
123	82	Chata	219/2	Ok. 1860 r.
124	87	Dom	263/8	Pocz. XX w.
125	94	Ogrodzienie ko cioła	15	Pocz. XX w.
126	94	Plebania	15	Pocz. XX w.
127	94	Budynek gospodarczy	15	Pocz. XX w.
128	94	Organistówka i stodoła	19/1	Pocz. XX w.
129	104	Spichlerz	263/8	Pocz. XX w.
130		Przepust wodny	22	XIX/XX w.
131		Szkoła	348	Pocz. XX w.
132		Pompa	348	Pocz. XX w.
133	104	Obora w zespole podworskim	7/16	Po 1930 r.
Zwierzyniec				
134	68	Le niczówka	3013/1	Pocz. XX w.
135	68	Budynek gospodarczy	3013/1	Pocz. XX w.
136	68	Stodoła	3013/1	Pocz. XX w.
Zaróle				
137	39	Chata	318	2 po€XIX w.
138	73	Le niczówka	3079	Pocz. XX w.
139	73	Budynek gospodarczy	3079	Pocz. XX w.
140	8	Kapliczka	190	1946 r.
141		Kapliczka	316	Lata 40-te XX w.
142		Szkoła	310	1912 r.

ródł: Wojewódzki Konserwator Zabytków w Toruniu. Stan na 2013 rok.

Fotografia 9. Bunkry nad Jeziorem Białochowskim.

ródło: Materiały własne.

4.3.2 Obiekty sakralne

Kościół

Na terenie gminy Rogó znajdują się następujące kościoły:

- **Gubiny:**

Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża w Gubinie wzniesiony po 1342 r., zniszczony, następnie gruntownie przebudowany w latach 1732-1733. Wybudowany w stylu gotyckim, orientowany, salowy, prostokątny. Wykonany z kamienia polnego, ze szczytami i wieżami z cegły w układzie gotyckim. Wystrój wnętrza barokowo-regencyjny z XVIII/XIX wieku.

Kościół wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/207 z dnia 13.07.1936 r.

- **Rogó no:**

We wsi znajduje się kościół parafialny p.w. w. Wojciecha, założony ok. 1300 r. Kościół jest gotycki, orientowany, został zbudowany z kamienia polnego, zaś zakrystia, wieża i szczyty z cegły. Wyposażenie z XVIII/XIX wieku, głównie barokowe. Na wiejskim cmentarzu znajduje się mogiła zbiorowa 36 mieszkańców okolicznych wsi pomordowanych przez hitlerowców jesienią 1939 roku.

Kościół wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/202 z dnia 13.07.1936 r.

- Szembruk:

W Szembruku znajduje się kościół parafialny p.w. w. Bartłomieja ó parafia zał ona na przełomie XIII/XIV wieku. Obecny kościół pochodzi z lat 1715 ó 1716 (poprzedni został spalony). Kościół jest orientowany, drewniany o konstrukcji zrbowej na nowszym, kamiennie-ceglanym podmurowaniu. Wystrój wnętrza barokowy, wieża o konstrukcji szypowo-ramowej, na której jest zawieszony dzwon z 1711 roku.

Kościół wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/86 z dnia 5.04.1996 r.

Cmentarze

Na terenie gminy Rogóno znajdują się następujące cmentarze ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

- Budy:

- Cmentarz ewangelicki z początku XIX w. o powierzchni 0,18 ha;

- Gubiny:

- Cmentarz parafialny z XIV w. o powierzchni 0,35 ha;

- Cmentarz ewangelicki z początku XIX w. o powierzchni 0,12 ha;

- Jamy:

- Cmentarz ewangelicki z początku XIX w. o powierzchni 0,04 ha;

- Kłodka:

- Cmentarz ewangelicki z początku XIX w. o powierzchni 0,18 ha;

- Cmentarz ewangelicki z k. XIX w. o powierzchni 0,15 ha;

- Rogóno:

- Cmentarz parafialny z 4 w. XIX w. o powierzchni 0,74 ha,

- Cmentarz przykościelny z początku XIX w. o powierzchni 0,25 ha;

- Skurgwy:

- Cmentarz ewangelicki z pocz. XX w.;

- Szembruczek:

- Cmentarz ewangelicki z początku XIX w. o powierzchni 0,08 ha,

- Cmentarz rodowy z pocz. XX w. o powierzchni 0,01 ha,

- Szembruk

- Cmentarz rodowy z początku XIX w. o powierzchni 0,16 ha,

- Cmentarz ewangelicki z pocz. XX w. o powierzchni 0,28 ha;

- Przecznó:
 - Cmentarz ewangelicki z pocz. XX w. o powierzchni 0,03 ha;
- Zaró le:
 - Cmentarz ewangelicki z 2 poł XIX w. o powierzchni 0,25 ha.

4.3.3 Zaś enia przestrzenne zespoś w podworskich

W wojewódzkiej ewidencji zabytków figuruj zaś enia przestrzenne zespoś w podworskich i zamkowych, obejmuj ce ó poza cz ci rezydencjonaln ó tak e zabudow folwarczn z podwórzem gospodarczym, koloni mieszkaniow pracowników folwarku oraz dawne sady i ogrody u ytkowe. Na terenie gminy Rogó no dotyczy to nast puj cych zespoś w:

- Biaś chowo:
 - Zespoś w podworski z 2 poł XIX w.;
- Budy:
 - Zespoś w podworski z pocz. XX w.;
- Gubiny:
 - Zespoś w podworski z 3 w. XIX w.;
- Kś dka:
 - Zespoś w podworski z 1 poł XX w.;
- / ki:
 - Zespoś w podworski z 2 poł XIX w.;
- / ysakowo:
 - Zespoś w podworski z 1 w. XX w.;
- Rogó no Zamek:
 - Zespoś w zamkowo-podworski z XIV ó XIX w.;
- Pi tek:
 - Zespoś w podworski z 4 w. XIX w.;
- Skurgwy:
 - Zespoś w podworski z 2 poł XIX w.;
- Sobótko:
 - Zespoś w podworski z 2 poł XIX w.;

- Szembruczek:
 - Zespół podworski z XIX/XX w.;
- Szembruk:
 - Zespół podworski z k. XIX w.;

4.3.4 Nieruchome zabytki archeologiczne

Nieruchome zabytki archeologiczne to łady materialnej działalności ludzkiej w przeszłości. Terminem tym określa się zwarty, oddzielony od innych, podobnych wycinek przestrzeni w obrębie, którego występują różnego rodzaju zabytki archeologiczne wraz z otaczającym je kontekstem. W obszarze stanowisk archeologicznych obowiązuje strefa ochrony konserwatorskiej „OWö (tzw. strefa obserwacji archeologicznych). Poniżej przedstawiono wykaz nieruchomych zabytków archeologicznych:

- Biały Chowo, wczesne redniowiecze, późne redniowiecze;
- Biały Chowo, wczesne redniowiecze, późne redniowiecze;
- Biały Chowo, neolit, laten, wczesne redniowiecze;
- Biały Chowo, okres rzymski;
- Biały Chowo, okres lateński, późne redniowiecze;
- Biały Chowo, okres rzymski;
- Biały Chowo, neolit, okres halsztacko-lateński, okres lateński, okres rzymski, wczesne redniowiecze;
- Biały Chowo, neolit, okres rzymski;
- Biały Chowo, halsztat, późne redniowiecze;
- Biały Chowo, brak;
- Biały Chowo, wczesne redniowiecze, późne redniowiecze;
- Biały Chowo, późne redniowiecze;
- Biały Chowo, okres lateński, późne redniowiecze;
- Biały Chowo, późne redniowiecze;
- Biały Chowo, okres lateński, późne redniowiecze;
- Biały Chowo, neolit, późne redniowiecze;
- Biały Chowo, wczesne redniowiecze, późne redniowiecze;
- Budy, schyłkowy neolit, późne redniowiecze;
- Budy, późne redniowiecze;

- Budy, pó ne redniowiecze;
- Budy, okres rzymski;
- Gubiny, pó ne redniowiecze;
- Gubiny, pó ne redniowiecze;
- Gubiny, okres halsztacko-late ski;
- Gubiny, okres halsztacko-late ski;
- Kłodka, okres rzymski;
- Kłodka, halsztat, neolit;
- Kłodka, pó ne redniowiecze;
- Kłodka, pó ne redniowiecze;
- Kłodka, pó ne redniowiecze;
- Kłodka, epoka br zu, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, epoka br zu, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, neolit, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, halsztat;
- Rogó no, neolit, halsztat, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, halsztat, wczesne redniowiecze;
- Rogó no, halsztat;
- Rogó no, okres late sko-rzymski, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, wczesne redniowiecze, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, halsztat, pó ny laten, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, halsztat, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, halsztat, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, wczesne redniowiecze, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, halsztat;
- Rogó no, halsztat, wczesne redniowiecze;
- Rogó no, neolit, halsztat, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, okres wpływów rzymskich, wczesne redniowiecze, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, wczesne redniowiecze, pó ne redniowiecze;

- Rogó no, epoka br zu;
- Rogó no, halsztat, wczesne redniowiecze;
- Rogó no, neolit, pó ny okres late ski, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, wczesne redniowiecze, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, neolit, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, halsztat, okres rzymski, pó ne redniowiecze;
- Rogó no, pó ne redniowiecze;
- Skurgwy, pó ne redniowiecze;
- Skurgwy, pó ne redniowiecze;
- Skurgwy, pó ne redniowiecze;
- Skurgwy, neolit;
- Skurgwy, pó ne redniowiecze;
- Skurgwy, pó ne redniowiecze;
- Skurgwy, pó ne redniowiecze;
- Szembruk, wczesne redniowiecze, pó ne redniowiecze;
- Szembruk, okres halsztacko-late ski, pó ne redniowiecze;
- Szembruk, schyłkowy neolit;
- Szembruk, wczesne redniowiecze;
- Szembruk, okres rzymski, pó ne redniowiecze;
- Szembruk, okres rzymski;
- Szembruk, okres rzymski;
- Szembruk, okres halsztacko-late ski, okres rzymski, pó ne redniowiecze;
- Szembruk, pó ne redniowiecze;
- Szembruk, okres rzymski, pó ne redniowiecze;
- Szembruk, okres rzymski, pó ne redniowiecze, rednie redniowiecze
- Szembruk, pó ne redniowiecze;
- Szembruk, pó ne redniowiecze;
- Szembruk, okres halsztacko-late ski;
- Szembruk, wczesne redniowiecze;
- Szembruk, pó ne redniowiecze;

- Szembruk, pó ne redniowiecze;
- Szembruk, schyłkowy neolit;
- Szembruk, pó ne redniowiecze;
- Szembruk, pó ne redniowiecze;
- Szembruk znalezisko lu ne, wczesne redniowiecze;
- Szembruczek, pó ne redniowiecze;
- Szembruczek, pó ne redniowiecze;
- Szembruczek, pó ne redniowiecze;
- Szembruczek, okres rzymski, pó ne redniowiecze;
- Szembruczek, pó ne redniowiecze;
- Szembruczek, pó ne redniowiecze;
- Zaro le, brak.

Ponadto w miejscowości Szembruk nad Jeziorem Kuchnia znajduje się grodzisko wczesno redniowieczne. Grodzisko jest wpisane do rejestru zabytków pod numerem C/45 z dnia 3.11.1965 r. Teren grodziska objęty jest strefą ochrony konserwatorskiej śWó.

Tabela 17. Zestawienie nieruchomości zabytków archeologicznych w gminie Rogó no.

L.p.	Miejscowo	Ilo stanowisk archeologicznych
1	Rogó no	63
2	Kó dka	11
3	Skurgwy	7
4	Budy	7
5	Zaro le	1
6	Bia ó chowo	21
7	Gubiny	6
8	Szembruk	46
9	Szembruczek	15

ródó: Wojewódzki Konserwator Zabytków w Toruniu. Stan na 2013 rok.

4.4 Gmina Ewidencja Zabytków

Gmina Rogó no posiada Gminna Ewidencje zabytków opracowan w 2007 roku. W Gminnej Ewidencji Zabytków znajduje si obiekty wpisane i niewpisane do rejestru zabytków, obj te ochron w ramach wpisu do ewidencji zabytków a których ochrona nast pi ma przy opracowaniu planów miejscowych. Gminna ewidencja zabytków ma na celu wskazanie tych obiektów zabytkowych, które mimo, i nie zosta~~o~~ obj te rejestrem zabytków stanowi zasób o znacznych walorach kulturowych i historycznych.

5 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

5.1 Potencjał demograficzny

W poniższej tabeli przedstawiono główne wskaźniki demograficzne. Dane dotyczą okresu 2004–2013. Na ich podstawie zaobserwowano, że gęstość zaludnienia przez analizowany okres oscylowała na poziomie 27–36 osób na km². W roku 2011 nastąpił spadek gęstości zaludnienia. Nie przekłada się to jednak na przyrost naturalny. Na przestrzeni lat 2004–2013 przyrost naturalny przyjmował różne wartości. I tak, w 2004 roku osiągnął najmniejszą wartość i był na poziomie 0,2. Najkorzystniejszy pod tym względem był 2008 rok, kiedy przyrost naturalny osiągnął wartość 7,5. Liczba urodzeń przewyższała liczbę zgonów. Wskaźnik dotyczący liczby par zawierających małżeństwa na 1000 ludności przyjmował różne wartości. Najwyższą wartość osiągnął w 2006 roku – 9,7, zaś najniższą w 2012 roku – 4,5.

Tabela 18. Zestawienie głównych wskaźników demograficznych dla gminy Rogów no.

Rok	Jednostka	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ludność na 1 km ² (gęstość zaludnienia)	osoba	35	35	35	35	36	35	36	27	36	36
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	95	96	97	97	97	97	97	95	98	100
małżeństwa na 1000 ludności	para	4,6	5,8	9,7	6,8	8,9	6,0	9,1	5,7	4,5	5,0
urodzenia żywe na 1000 ludności	osoba	9,7	13,1	15,1	12,2	14,5	12,0	13,9	14,7	10,2	12,2
zgony na 1000 ludności	osoba	9,4	9,2	8,0	9,7	7,0	7,9	7,0	8,5	9,04	8,61
przyrost naturalny na 1000 ludności	osoba	0,2	3,9	7,1	2,4	7,5	4,1	7,0	6,2	1,2	3,6

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2004–31.12.2013 r.

W 2013 roku, jak wynika z zestawionych informacji pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego, teren gminy zamieszkiwało 4204 osoby, z czego 2107 reprezentowały płę męsk . Spadki liczby ludności nastąpiły w okresach: 2004–2006, 2009 i 2012–2013. Niezmiennie, przez cały badany okres, występuje przewaga mężczyzn w strukturze demograficznej.

Tabela 19. Liczba ludności gminy Rogóno w latach 2004 ó 2013.

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ogóœm	4 076	4 061	4 032	4 068	4 136	4 101	4 143	4 205	4187	4204
m czy ni	2 086	2 077	2 049	2 063	2 098	2 081	2 103	2 149	2118	2107
kobiety	1 990	1 984	1 983	2 005	2 038	2 020	2 040	2 056	2069	2097

ródœ: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2004 ó 31.12.2013 r.

5.2 Ruch migracyjny

Z demograficznego punktu widzenia istotne s wska niki salda migracji ludno ci. Na podstawie zestawienia przedstawionego w tabeli i na wykresie w latach 2002 ó 2013 trudno jest prognozowa wzrost liczby ludno ci mieszka ców gminy. Przez wi kszo analizowanego okresu saldo migracji byœ ujemne.

Tabela 20. Ruchy migracyjne latach 2002 ó 2013 w gminie Rogóno.

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zameldowania w ruchu wewn trznym	50	59	45	66	64	66	84	51	69	56	52	54
Zameldowania z zagranicy	0	0	0	0	2	1	2	2	0	0	0	1
Wymeldowania w ruchu wewn trznym	79	106	98	82	84	68	67	78	52	50	80	59
Wymeldowania za granic	0	2	5	3	4	12	3	1	4	3	6	14
Saldo migracji wewn trznych	-29	-47	-53	-16	-20	-2	17	-27	17	6	-28	-5
Saldo migracji zewn trznych	0	-2	-5	-3	-2	-11	-1	1	-4	-3	-6	-13

ródœ: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2002 ó 31.12.2013 r.

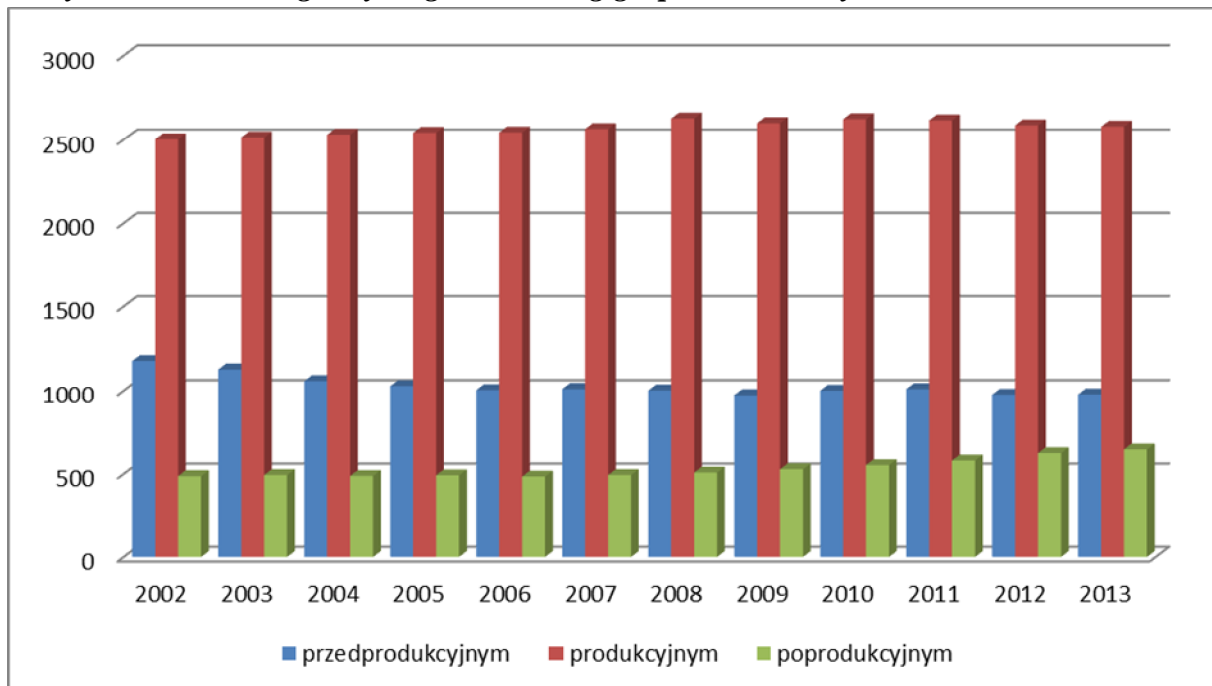
W okresie analizowanych 11 lat (lata 2002 ó 2013), na terenie gminy dokonano 724 zameldowa i 960 wymeldowa . Przeci tnie w skali roku saldo migracji byœ ujemne i wyniosœ 617 osób.

Przeci tnie w skali roku na terenie gminy osiedla si 65 osób, a opuszcza 85 osób.

5.3 Struktura ekonomicznych grup wieku i p

Analiza struktury wiekowej ludności gminy Rogów w aspekcie ekonomicznych grup wieku wykazuje, że przeważająca część ludności gminy jest w wieku produkcyjnym, co należy uznać jako zjawisko korzystne z punktu widzenia możliwości rozwoju działalności gospodarczej na terenie gminy. Ponadto również powodowa utrzymywanie presji na rynku pracy, objawiającej się we wzroście konkurencyjności oraz podwyższeniu kwalifikacji pracowników.

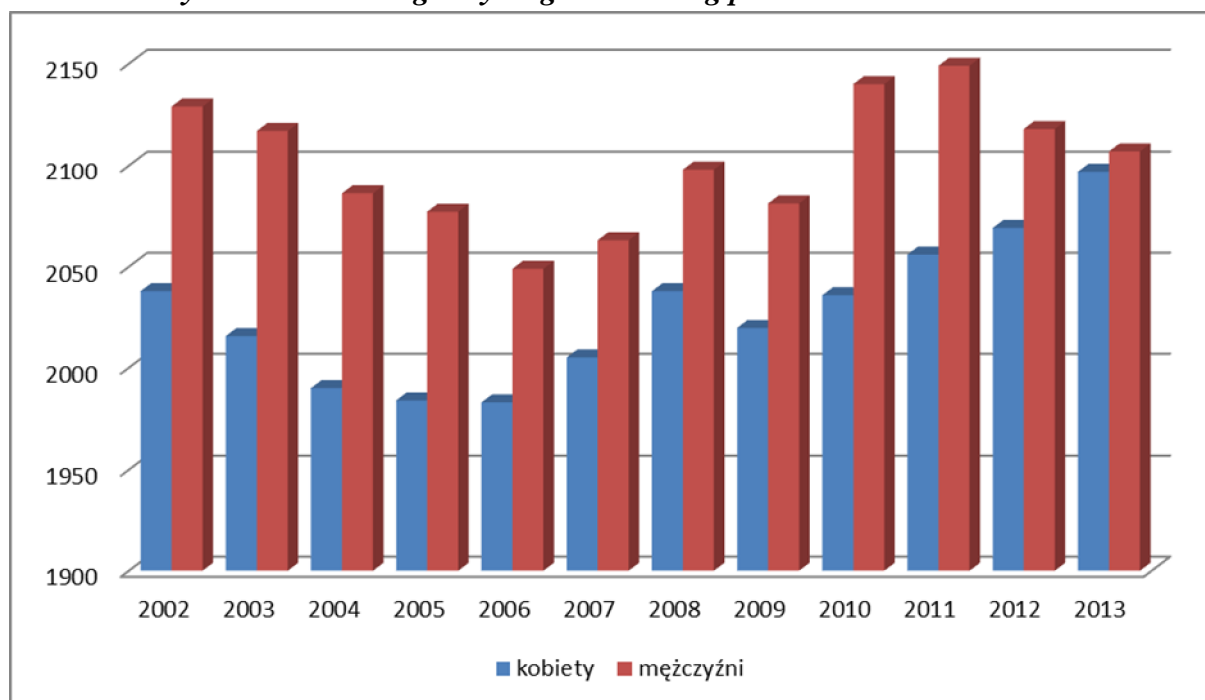
Wykres 5. Ludność gminy Rogów według grup ekonomicznych w latach 2002-2013.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2002-2013 r.

W strukturze p

Wykres 6. Ludność gminy Rogów według płci w latach 2002 ó 2013.

ród: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2002 ó 31.12.2013 r.

5.4 Rynek pracy

Wi kszo w ród osób bezrobotnych stanowi kobiety. W 2013 roku zatrudnionych byó 264 osób. W porównaniu z pocz tkiem analizowanego okresu nast piózwrost o 42 nowe miejsca pracy. Najwi kszy wzrost liczby zatrudnionych osób odnotowano w 2011 roku ó o 47 osób. Najwi kszy spadek miaó miejsce w 2012 roku. Wóczas prac stració 46 osób.

Tabela 21. Zestawienie ównych wskaóników dotycz cych zatrudnienia w gminie Rogów no w latach 2002 ó 2013.

PRACUJ CY WG P/ CI													
ROK		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba osób w wieku produkcyjnym	osoba	2503	2514	2531	2542	2544	2565	2627	2600	2617	2616	2587	2579
Zatrudnieni ogóóm	osoba	222	252	226	223	218	224	254	283	285	275	257	264
Liczba zatrudnionych/ Liczba osób w wieku produkcyjnym	%	8,87	10,02	8,93	8,77	8,57	8,73	9,67	10,88	10,89	10,51	10,06	10,23
Liczba bezrobotnych m czyzn	osoba	268	257	291	203	103	122	154	184	178	268	195	194
Liczba bezrobotnych kobiet	osoba	287	292	295	269	270	219	198	211	240	287	241	234

ród: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2002 ó 31.12.2013 r.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, wskaźnik osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy i zamieszkujących gminę Rogów no w latach 2004 ó 2013 miał wzrost latach 2009-2011.

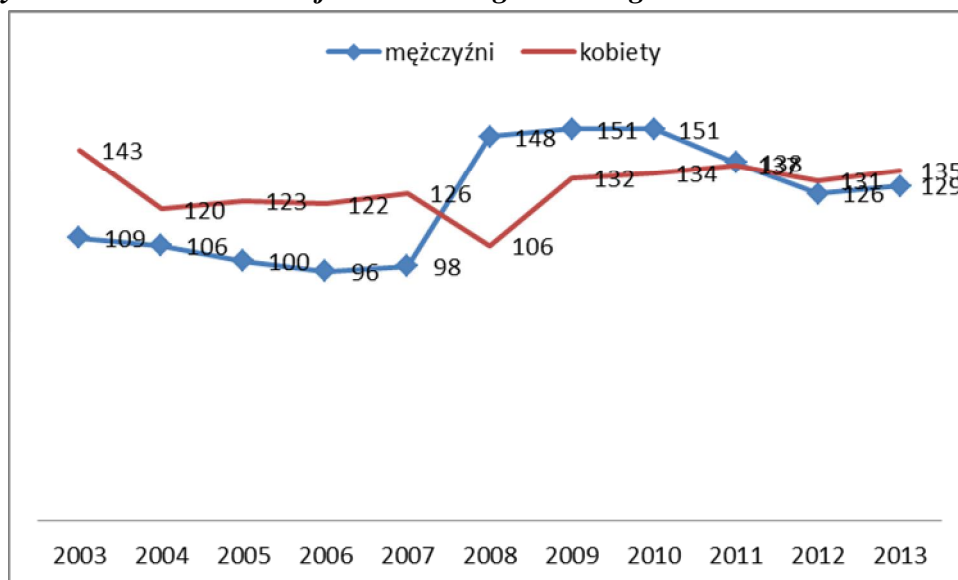
Tabela 22. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Rogów no w latach 2004 ó 2013.

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ogółem	586	472	373	341	352	395	418	555	436	428
mężczyźni	291	203	103	122	154	184	178	268	195	194
kobiety	295	269	270	219	198	211	240	287	241	234

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2004 ó 31.12.2013 r.

Biorąc pod uwagę powyższe, we wszystkich latach, większość bezrobotnych stanowiły kobiety. Najwięcej bezrobotnych mężczyzn i kobiet było w 2004 roku ó 291 osób mężczyzn, za kobiet 295. Największy wzrost liczby bezrobotnych mężczyzn zanotowano w 2011 roku ó o 90 osób. Największy spadek liczby bezrobotnych mężczyzn zanotowano w 2006 roku ó o 100 osób. Spadek liczby bezrobotnych kobiet odnotowano w 2008 i 2012, za wzrost w okresie 2007 ó 2011.

Wykres 7. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Rogów no w latach 2003 ó 2013.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2003 ó 31.12.2013 r.

Liczba bezrobotnych w gminach powiatu grudzińskiego przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 23. Bezrobotni w gminach powiatu grudzińskiego według płeć.

GMINA	2013		
	ogółem	mężczyźni	kobiety
Powiat grudziński	3872	1700	2172
gmina wiejska Grudziń	885	395	490
gmina wiejska Gruta	556	245	321
gmina wiejska Rogów	428	194	234
gmina miejsko-wiejska Radzyń Chełmiński	487	222	265
gmina miejsko-wiejska /asin	953	426	527
gmina wiejska wiecie nad Os	553	218	335

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2013 r.

W 2013 roku, najwięcej osób bezrobotnych było w gminie miejsko-wiejskiej /asin, co stanowiło 24,61% osób pozostających bez pracy w powiecie grudzińskim. Najmniej osób bezrobotnych zamieszkuje gminę Rogów, co stanowi 11,01% ogółem.

5.5 Gospodarka mieszkaniowa

Zasoby mieszkaniowe, przedstawione w tabeli poniżej, w gminie Rogów zwiększają się. W analizowanym okresie przybywało przeciętnie 3 mieszkania w skali roku. Największy wzrost występował w roku 2003, 2008, 2009 i 2013, kiedy oddano do użytku po 5 mieszkań. Na jedno mieszkanie w latach 2000 i 2010 przypadało średnio 3 osoby, natomiast powierzchnia użytkowa na 1 osobę wynosiła w roku 2013 i 22,10m².

Tabela 24. Zasoby mieszkaniowe w gminie Rogów w latach 2002 i 2013.

Rok	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszka	Ludność ogółem	Powierzchnia użytkowa na 1 osobę
	miesz.	izba	m ²	osoba	m ²
2002	1 101	4 375	86249	4 167	20,70
2003	1 106	4 397	86717	4 133	20,98
2004	1 107	4404	86863	4 076	21,31
2005	1 110	4418	87339	4 061	21,51
2006	1 111	4427	87567	4 032	21,72
2007	1 113	4439	87861	4 068	21,60
2008	1 118	4466	88520	4 136	21,40
2009	1 123	4490	89187	4 101	21,75
2010	1 125	4509	89726	4 176	21,66
2011	1 131	4612	91324	4 205	21,70
2012	1139	4658	92294	4187	22,00
2013	1146	4690	93103	4204	22,10

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2002 i 31.12.2013 r.

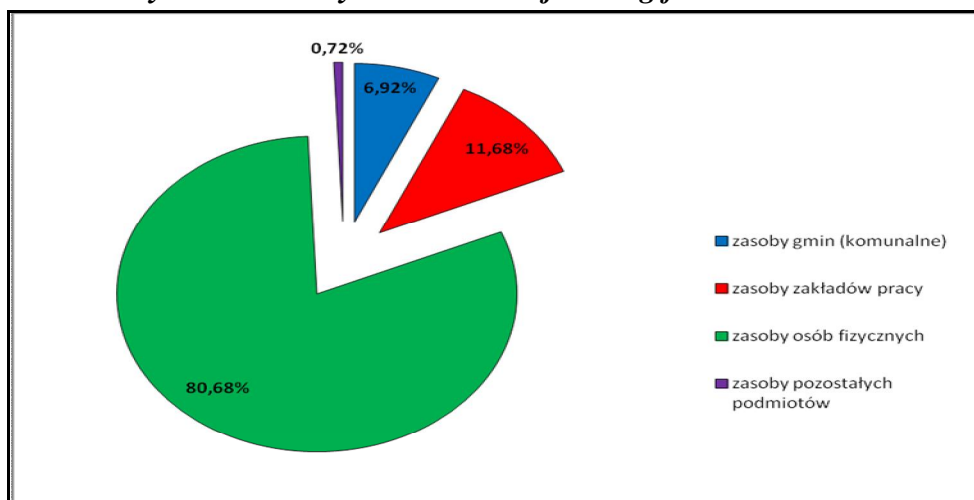
Poniższa tabela przedstawia zasoby mieszkaniowe według form własności. Dane dotyczą okresu 2002–2007. Zdecydowana większość mieszkań jest w posiadaniu prywatnym – 80,68% wszystkich zasobów mieszkaniowych w gminie. W 2007 roku w zasobie osób fizycznych było 898 mieszkań o łącznej powierzchni 76 792 m². Na kolejnej pozycji się plasują zasoby zakładów pracy ze 130 mieszkańami. Kolejne miejsce zajmują zasoby gminy (komunalne) – 77 mieszkań. Na terenie gminy nie występują zasoby spółdzielni mieszkaniowych. Przez cały analizowany okres, spośród wymienionych kategorii jedynie mieszkania należąca do osób prywatnych podlegały wzrostowi.

Tabela 25. Zasoby mieszkaniowe według form własności.

ZASOBY MIESZKANIOWE						
ROK	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Zasoby gminy (komunalne)						
mieszkania	30	27	27	23	23	77
izby	91	77	77	65	65	231
powierzchnia użytkowa mieszkań	1490	1336	1336	1141	1141	3900
Zasoby zakładów pracy						
mieszkania	192	226	226	187	187	130
izby	614	714	714	572	572	398
powierzchnia użytkowa mieszkań	10219	12100	12100	9632	9632	6687
Zasoby spółdzielni mieszkaniowych						
mieszkania	34	0	0	0	0	0
izby	100	0	0	0	0	0
powierzchnia użytkowa mieszkań	1881	0	0	0	0	0
Zasoby osób fizycznych						
mieszkania	837	845	846	892	893	898
izby	3539	3574	3581	3749	3758	3778
powierzchnia użytkowa mieszkań	72177	72799	72945	76084	76312	76792
Zasoby pozostałych podmiotów						
mieszkania	8	8	8	8	8	8
izby	32	32	32	32	32	32
powierzchnia użytkowa mieszkań	482	482	482	482	482	482

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2002–31.12.2007 r.

Wykres 8. Zasoby mieszkaniowej według form własności.

ródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2002 ó 31.12.2007 r.

Z roku na rok zasoby mieszkaniowe powoli powiększają się pomimo spadku liczby ludności. Wyjątkiem jest spadek liczby zasobów zakładów pracy. Najbardziej zauważalna jest tendencja zwiększania się zasobów mieszkaniowych w ród osób fizycznych.

Analizując poniższe zestawienie należy stwierdzić, iż niekorzystnie na tle powiatu grudzińskiego przedstawia się wyposażenie mieszkań w instalacje typu: wodociąg, ciepła, ustęp skierowany, centralne ogrzewanie i gaz z sieci. Wyjątkiem jedynie stanowi dostęp do wodociągu.

Tabela 26. Wyposażenie mieszkań w gminie Rogówno w podstawowe instalacje na tle powiatu grudzińskiego.

Mieszkania wyposażone w instalacje:	Powiat grudziński	Gmina Rogówno
	(%)	(%)
wodociąg	96,64	96,77
ustęp skierowany	90,57	86,82
ciepła	86,60	83,07
centralne ogrzewanie	73,11	67,80
gaz z sieci	11,96	6,11

ródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2013 r.

5.6 Infrastruktura społeczna

5.6.10 Wiata

Przedszkola

W Rogó nie funkcjonuje gminne przedszkole. Placówka wyposażona jest w sale lekcyjne, sale gier i plac zabaw.

Szkoły podstawowe

Na terenie gminy Rogó funkcjonują następujące szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa w Białochowie;
- Szkoła podstawowa w Rogó nie;
- Szkoła podstawowa w Szembruczk.

Gimnazjum

W gminie po reformie o wiaty od 1 września 1999 r., funkcjonuje Publiczne Gimnazjum im. żołnierzy Armii Krajowej.

Z przedstawionych danych w poniższej tabeli wynika, że:

- w latach 2008 ó 2013 liczba uczniów w szkołach podstawowych do roku 2012 miała tendencję malejącą ;
- w 2011 roku w stosunku do roku poprzedniego nastąpił spadek liczby uczniów w szkołach podstawowych ó o 34 osoby;
- w szkołach gimnazjalnych w latach 2012 ó 2013 nastąpił spadek liczby uczniów;
- w szkołach gimnazjalnych w 2013 roku wzrosła liczba absolwentów.

Tabela 27. Uczniowie i absolwenci w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w gminie Rogó no w latach 2008 ó 2013.

ROK	jednostka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE							
uczniowie ogółem	osoba	249	238	228	215	234	226
absolwenci ogółem	osoba	29	49	47	49	41	28
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE							
uczniowie ogółem	osoba	132	132	135	153	144	127
absolwenci ogółem	osoba	57	50	49	37	37	49

ródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2008 ó 31.12.2013 r.

Ważnymi wskaźnikami rozwoju szkolnictwa jest dostępność w placówkach szkolnych komputerów z dostępem do Internetu. Wyżej wymienione wskaźniki zostały zestawione w poniższych tabelach.

Na uwagę zasługuje fakt, że wszystkie szkoły funkcjonujące na terenie gminy Rogoźno wyposażone są w komputery z dostępem do Internetu.

Tabela 28. Dostęp do Internetu w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w latach 2008 ó 2011.

Wskaźnik		2008	2009	2010	2011
udział % szkół wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu					
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	%	100,00	100,00	100,00	100,00
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	%	100,00	100,00	100,00	100,00
uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów					
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	osoba	8,89	8,50	8,14	7,58
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	osoba	14,67	14,67	15,00	17,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2008 ó 2011 r.

5.6.2. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Rogoźno funkcjonuje 1 publiczny samodzielny zakład opieki zdrowotnej. Ponadto mieszkańcy gminy Rogoźno korzystają z bardziej specjalistycznych placówek zdrowotnych znajdujących się w Grudziądzu, Bydgoszczy i Toruniu.

5.6.3 Opieka społeczna

Pomoc społeczną realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Jego zadaniem jest pomoc mieszkańcom w trudnych sytuacjach życiowych, do których można zaliczyć stratę pracy, przewyciężenie problemów rodzinnych oraz skomplikowane sytuacje w rodzinach wielodzietnych.

Pomoc społeczna obejmuje następujące formy wsparcia finansowego:

- zasiłki stałe;
- zasiłki okresowe;
- zasiłki celowe (np. na zakup leków, opały, żywności, odzieży);
- świadczenia rodzinne;
- fundusz alimentacyjny;

- dożywianie dzieci w szkołach;
- opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;
- odpłatno za pobyt, osoby w Domu Pomocy Społecznej;
- dostarczanie żywności dla najuboższej ludności ze środków Unii Europejskiej;
- inne.

W miejscowości Biały Bór znajduje się wielofunkcyjna całonocowa Placówka Opieki i Wychowawcza (na działkach 53/28, 53/20 w Białym Borze), jest samorządową jednostką budżetową Powiatu Grudziądzkiego. Celem placówki jest zapewnienie dzieciom i młodzieży doraźnej i całonocowej opieki, wychowania, tworzenie warunków dla ich rozwoju warunków wychowawczych, zdrowotnych i materialnych oraz umożliwienie prawidłowego przebiegu procesu rozwoju i socjalizacji. (zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym).

5.6.4 Stan bezpieczeństwa

Teren gminy podlega pod zwierzchnictwo Komendy Miejskiej Policji w Grudziądzu. Na terenie gminy nie ma posterunku policji.

Na terenie gminy funkcjonują jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Jednostki te znajdują się w miejscowości Rogoźno, Rogoźno Zamek, Szembruczek oraz Szembruk.

5.6.5 Kultura

W gminie funkcjonuje 1 biblioteka publiczna. Księgozbiór obejmuje 16 854 egzemplarze. W gminie funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury. Jest organizatorem wielu imprez, takich jak:

- spotkania seniorów;
- organizacja zimowego wypoczynku dzieci;
- turnieje piłkarskie;
- turnieje sportowo-rekreacyjne;
- konkursy plastyczne, recytatorskie i wiedzy;
- organizacja imprez gminnych.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury działają sekcje tenisa stołowego.

5.7 Działalność gospodarcza

Z zestawionych poniżej danych wynika, że:

- najwięcej podmiotów gospodarki narodowej należy do sektora prywatnego, co stanowi 94,47% wszystkich podmiotów;
- w sektorze publicznym funkcjonuje jedynie 5,53% wszystkich podmiotów gospodarki narodowej;
- przeciętnie w skali roku przybywa 4 nowe podmioty, za wyjątkiem okresów: 2006 ó 2007 i 2010 ó 2011, kiedy nastąpił spadek;
- w sektorze prywatnym najwięcej jest podmiotów należących do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą ó 84,04% podmiotów z sektora prywatnego;
- w sektorze prywatnym najmniej jest spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego ó zaledwie 0,53% podmiotów z tego sektora;
- w sektorze prywatnym, wzrost liczby nowych podmiotów nastąpił w okresach: 2002 ó 2003, 2004 ó 2006, 2007 ó 2010.

Tabela 29. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych.

Rok		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
podmioty gospodarki narodowej łącznie	jed. gosp.	165	177	167	170	187	185	190	202	203	199	202	211
Sektor publiczny													
sektor publiczny łącznie	jed. gosp.	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	12	12
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	jed. gosp.	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	7	7
Sektor prywatny													
sektor prywatny łącznie	jed. gosp.	154	166	156	159	176	174	179	191	192	188	190	199
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed. gosp.	127	139	127	129	146	142	150	162	162	158	160	166
spółki handlowe	jed. gosp.	5	5	5	6	6	5	5	5	6	6	6	7
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed. gosp.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0
spółdzielnie	jed. gosp.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed. gosp.	7	7	7	7	7	9	9	9	9	9	9	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.12.2002 ó 31.12.2013 r.

Według danych zamieszczonych w poniższej tabeli, odnoszących się do podziału podmiotów gospodarki narodowej PKD 2004 w latach 2002 ó 2009 wynika, że:

- najwięcej podmiotów należy do sekcji G ó handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, stanowi one 36,14% ogółem;

Tabela 30. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD 2004 w latach 2002 ó 2009.

Rok		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ogółem	jed.gosp.	165	177	167	170	187	185	190	202
Sekcja A	jed.gosp.	23	24	18	15	16	15	16	19
Sekcja D	jed.gosp.	20	20	21	21	23	19	20	0
Sekcja E	jed.gosp.	3	3	3	2	2	2	1	19
Sekcja F	jed.gosp.	7	9	8	7	10	12	11	0
Sekcja G	jed.gosp.	56	61	58	64	66	68	70	1
Sekcja H	jed.gosp.	2	3	2	2	4	3	3	17
Sekcja I	jed.gosp.	15	16	14	12	15	16	18	73
Sekcja J	jed.gosp.	8	8	7	7	7	7	7	21
Sekcja K	jed.gosp.	7	8	11	9	12	9	9	2
Sekcja L	jed.gosp.	6	6	6	6	6	6	6	1
Sekcja M	jed.gosp.	4	5	4	4	4	4	5	6
Sekcja N	jed.gosp.	5	5	6	11	12	12	11	2
Sekcja O	jed.gosp.	9	9	9	10	10	12	13	5

*ródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.
Stan na 31.12.2002 ó 31.12.2009 r.*

Oznaczenie sekcji PKD 2004:

- Sekcja A ó rolnictwo, łwictwo i le nictwo;
- Sekcja B ó rybactwo;
- Sekcja C ó górnictwo;
- Sekcja D ó przetwórstwo przemysłowe;
- Sekcja E ó wytwarzanie i zaopatrywanie w energi elektryczną, gaz i wodę ;
- Sekcja F ó budownictwo;
- Sekcja G ó handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego;
- Sekcja H ó hotele i restauracje;

- Sekcja I ó transport, gospodarka magazynowa i €czno ;
- Sekcja J ó po rednictwo finansowe;
- Sekcja K ó obsŁga nieruchomości, wynajem i usŁgi zwi Łzane z prowadzeniem dziaŁno ci gospodarczej;
- Sekcja L ó administracja publiczna i obrona narodowa, obowi Łkowe ubezpieczenia spoŁeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne;
- Sekcja M ó edukacja;
- Sekcja N ó ochrona zdrowia i pomoc spoŁeczna;
- Sekcja O ó dziaŁno usŁgowa, komunalna, spoŁeczna i indywidualna, pozostaŁ;
- Sekcja P ó gospodarstwa domowe zatrudniaj ce pracowników;
- Sekcja Q ó organizacje i zespoŁy eksterytorialne;

WedŁg danych zamieszczonych w poni szej tabeli, odnosz ych si do podziaŁ podmiotów gospodarki narodowej PKD 2007 w latach 2009 ó 2013 wynika, e:

- najwi cej podmiotów nale aŁ do sekcji G ó handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych wŁczaj c motocykle, stanowiŁy one 32,16% ogóŁ;
- najmniej podmiotów nale aŁ do sekcji D, E, I, J i N ó stanowiŁy zaledwie 0,50% ogóŁ.

Tabela 31. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wedŁg sekcji PKD 2007 w latach 2009 ó 2013.

Rok		2009	2010	2011	2012	2013
OgóŁem	jedn. gosp.	202	203	199	202	211
Sekcja A	jedn. gosp.	19	19	21	19	17
Sekcja C	jedn. gosp.	19	22	22	23	22
Sekcja D	jedn. gosp.	0	1	1	1	0
Sekcja E	jedn. gosp.	1	1	1	1	1
Sekcja F	jedn. gosp.	17	18	20	21	21
Sekcja G	jedn. gosp.	73	72	64	68	72
Sekcja H	jedn. gosp.	21	18	19	17	16
Sekcja I	jedn. gosp.	2	1	1	1	2
Sekcja J	jedn. gosp.	1	1	1	1	1

Sekcja K	jedn. gosp.	6	7	5	6	6
Sekcja L	jedn. gosp.	2	2	2	2	3
Sekcja M	jedn. gosp.	5	5	5	6	10
Sekcja N	jedn. gosp.	4	2	1	2	3
Sekcja O	jedn. gosp.	6	6	6	6	6
Sekcja P	jedn. gosp.	5	5	5	6	6
Sekcja Q	jedn. gosp.	9	10	10	9	10
Sekcja R	jedn. gosp.	3	3	4	4	4
Sekcja S i T	jedn. gosp.	9	10	11	9	11

*ródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.
Stan na 31.12.2009 ó 31.12.2013 r.*

Oznaczenie sekcji PKD 2007:

- Sekcja A ó rolnictwo, le nictwo, łwiectwo i rybactwo;
- Sekcja C ó przetwórstwo przemysłowe;
- Sekcja D ó wytwarzanie i zaopatrywanie w energii elektryczn , gaz, par wodn , gor c wod i powietrze do ukłódów klimatyzacyjnych;
- Sekcja E ó dostawa wody; gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działno zwi zana z rekultywacj ;
- Sekcja F ó budownictwo;
- Sekcja G ó handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, wczaj c motocykle;
- Sekcja H ó transport i gospodarka magazynowa;
- Sekcja I ó działno zwi zana z zakwaterowaniem i usłgami gastronomicznym;
- Sekcja J ó informacja i komunikacja;
- Sekcja K ó działno finansowa i ubezpieczeniowa;
- Sekcja L ó działno zwi zana z obsłg rynku nieruchomości;
- Sekcja M ó działno profesjonalna, naukowa i techniczna;
- Sekcja N ó działno w zakresie usłg administrowania i działno wspieraj ca;
- Sekcja O ó administracja publiczna i obrona narodowa; obowi zkowe zabezpieczenia społeczne;
- Sekcja P ó edukacja;

- Sekcja Q ó opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- Sekcja R ó działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją;
- Sekcja S i T ó działalność organizacji społecznych, naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego;

Do największych przedsiębiorstw działających na terenie gminy Rogów zaliczono:

- Gospodarstwo Rolne Tomasz Michalczyk Zakład Rolny Rogów Zamek;
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Rogowie;
- Nadleśnictwo Jamy;
- Ubojnia Zwierząt Rzeźnych „Dragon” P. Jeleniewski M. Brokowski;
- ANPOL ó Ubojnia Bydła i Trzody R. Aniołowski Szembruk.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Zadaniem Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy jest podawanie takich informacji jak najnowsza prognoza pogody, aktualna sytuacja hydrologiczna na terenie województwa oraz bieżące komunikaty ostrzegawcze w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych zjawisk, mogących stanowić zagrożenie dla ludności lub prawidłowego funkcjonowania transportu, łączności oraz innych dziedzin życia społecznego.

Według danych Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Bydgoszczy na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego mogą potencjalnie wystąpić zagrożenia:

a) po pochodzenia naturalnego:

- powódzie spowodowane wylewami rzek i kanałów oraz wynikiem z wystąpienia nawalnych opadów atmosferycznych i roztopów;
- obejmujące powierzchnie łąk, pastwisk, zarośli i lasów spowodowane czynnikami naturalnymi (np. uderzenie pioruna, samoistna reakcja chemiczna, itp.);
- zakażenia biologiczne ludzi i zwierząt gospodarskich występujące, jako konsekwencja epidemii i epizootii;
- wichury, niekorzystne gradobicia;
- trzęsienia ziemi (pochodzenia naturalnego);

b) związane z rozwojem cywilizacyjnym i działalnością człowieka:

- skażenia toksycznymi pyłkami przemysłowymi (TSP) emitowanymi do atmosfery, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleby w wyniku:
 - awarii urządzeń, instalacji przemysłowych i zbiorników w zakładach produkujących, wykorzystujących w procesie produkcji lub magazynujących te rodzki,
 - wypadków w czasie transportu tych rodków drogami kolejowymi i samochodowymi;
 - wielkich pożarów występujących na dużym obszarze lub obejmujących wiele obiektów, a powstałych w wyniku zapalenia lub wybuchu przemysłowych substancji chemicznych, awarii sieci przemysłowych, maszyn i urządzeń, zaprószenia ognia lub podpalenia;

- katastrofalne powodzie w wyniku awarii obiektów hydrotechnicznych;
- wypadki komunikacyjne, mogące mieć charakter katastrof np.: kolejowe, drogowe z udziałem wielu pojazdów, a także lotnicze;
- katastrofy budowlane mogące powstać w wyniku błędów budowlanych, awarii instalacji komunalnych, wad konstrukcyjnych;
- zakłócenia porządku i bezpieczeństwa publicznego spowodowane zamachami terrorystycznymi i innymi działaniami zorganizowanych grup przestępczych, masowymi wystąpieniami lub protestami społecznymi na różnym tle;
- związane z wystąpieniem konfliktów zbrojnych;
- sytuacje kryzysowe będące skutkami wtórnymi katastrof np.: głód, epidemie, klęska ekologiczna.

Zagrożenia dla mieszkańców gminy wynikają bezpośrednio z postępu cywilizacyjnego jakim są awarie infrastruktury technicznej, rozwijająca się chemizacja rolnictwa oraz coraz większa powszechność urządzeń, które mimo wszystko podatne są na pożary i wybuch.

Zagrożenie dla gminy może mieć transport drogowy. Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 16 łącząca Dolny Grój z przejściem granicznym z Litwą w Ogrodnikach. Ważnym rodzajem zagrożenia (w przypadku awarii) stanowi transport materiałów niebezpiecznych, w tym głównie przewóz paliw płynnych autocysternami.

Promieniowanie elektromagnetyczne to stosunkowo nowe zagrożenie dla zdrowia człowieka. Na terenie gminy są urządzenia wytwarzające pole elektryczne lub magnetyczne stałe, pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz wytwarzane przez stacje i linie elektroenergetyczne oraz promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące w zakresie 0,001 - 300 000 MHz. rodzajem pól elektromagnetycznych stanowi linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia oraz związane z nimi stacje elektroenergetyczne. Do punktowych źródeł promieniowania niejonizującego należą m.in.:

- pojedyncze nadajniki radiowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej instalowane na wysokich budynkach, kominach, specjalnych masztach,
- urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne pracujące w zakładach przemysłowych, obojkach medycznych oraz będące w dyspozycji policji i straży pożarnej.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Klasycznym narzędziem, stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej, jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu (w tym przypadku gminy) oraz określenie jego szans i zagrożeń utrudniających rozwój. Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza: S – Strengths (silne strony), W – Weaknesses (słabości), O – Opportunities (możliwości), T – Threats (zagrożenia). Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie informacji o potencjale rozwojowym gminy oraz o dostrzeganych barierach. Zwraca jednocześnie uwagę na pojawiające się zewnętrzne szanse i zagrożenia.

W ramach analizy SWOT skoncentrowano się na ocenie wewnętrznych i zewnętrznych zasobów gminy, jej atutów i problemów wynikających z przedstawionych uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przyrodniczych, infrastrukturalnych.

7.1 Mocne strony

Do mocnych stron gminy Rogówno zakwalifikowano:

- wartościowy potencjał ludzki, uczciwi i rzetelni mieszkańcy, zaangażowani mieszkańcy w sprawy gminy i jej rozwoju;
- położenie w bezpośrednim sąsiedztwie siedziby powiatu - Grudziądz;
- atrakcyjno-turystyczno-rekreacyjny obszar gminy;
- dobry poziom produkcji rolniczej;
- dostępno terenów pod budownictwo mieszkaniowe i rekreacje;
- niewielka odległość od Kwidzyna o odrodku z przynależną działalnością strefy ekonomicznej;
- własne ujęcie wody;
- położenie przy drodze krajowej nr 16 będącej szlakiem komunikacyjnym między zachodnią i wschodnią Polską;
- dobra gęstość dróg zapewniająca połączenia z przyległymi odrodkami;
- znaczący udział osób w wieku produkcyjnym;
- dobry stan sieci energetycznej;
- sieć gazowa.

7.2 Słabe strony

Do słabych stron gminy Rogówno zakwalifikowano:

- utrudniony zbyty produkcji rolniczej;
- słaby stan techniczny dróg gminnych i powiatowych;
- mała gęstość dróg wojewódzkich;
- brak inwestorów zewnętrznych z kapitałem;
- wysokie bezrobocie;
- niskie dochody mieszkańców;
- niski poziom wykształcenia ludności;
- słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna;
- malejąca liczba ludności.

7.3 Szanse

Do szans gminy Rogów zaliczono:

- możliwość pozyskania zewnętrznych środków unijnych na finansowanie inwestycji związanych z ochroną środowiska, wynikająca z konieczności wypełnienia zobowiązań akcesyjnych oraz polityki ekologicznej państwa;
- dalszą promocję gminy na zewnątrz;
- ożywienie gospodarcze w regionie;
- wykorzystanie walorów turystycznych i przyrodniczych;
- występowanie perspektywicznych złóż kopalin.

7.4 Zagrożenia

Do zagrożeń, mogących mieć negatywny wpływ na gminę Rogów:

- brak zainteresowania ze strony inwestorów zewnętrznych;
- niewystarczająca ilość instytucji szczebla ponadlokalnego;
- niedobór środków własnych gminy;
- pogarszająca się sytuacja w sferze zdrowia;
- wzrost natężenia ruchu pojazdów przy braku wydajnego systemu komunikacji międzyregionalnej;
- emigracja wykształconych i przedsiębiorczych młodych ludzi za granicę i do większych miast;
- wysoki poziom fiskalizmu i skomplikowane procedury prowadzenia działalności gospodarczej;
- zagrożenia bezpieczeństwa oraz patologie.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKJ CE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW.

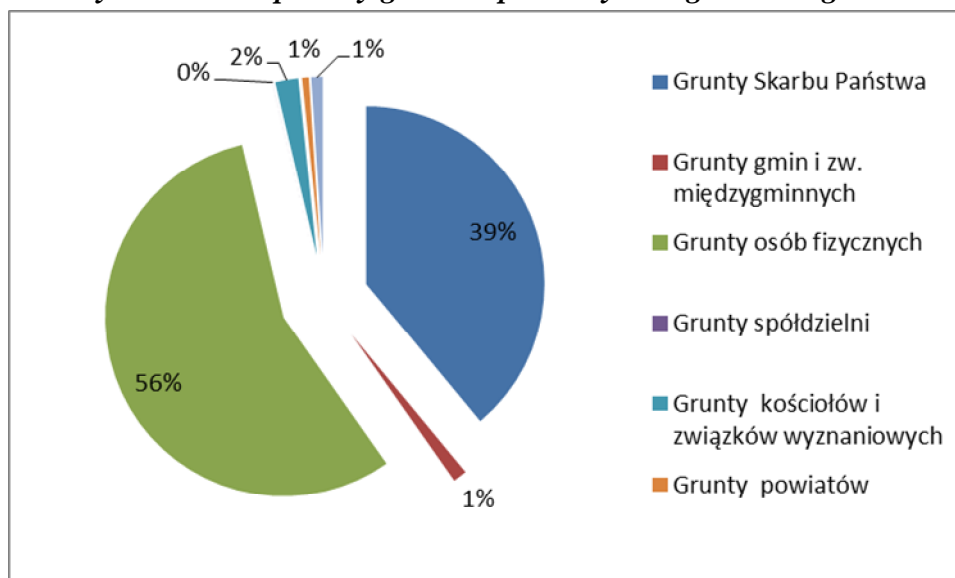
W poni szej tabeli i na wykresie zestawiono grunty wed łg stanu prawnego. Dane pochodz ze Starostwa Powiatowego w Grudzi dzu.

Tabela 32. Stan prawny gruntów w gminie Rogó no.

Wyszczególnienie gruntów	Powierzchnia w ha
Grunty Skarbu Pa stwa	4521
Grunty gmin i zw. mi dzygminnych	146
Grunty osób fizycznych	6506
Grunty spółdzielni	1
Grunty kościołów i zwi zków wyznaniowych	243
Grunty powiatów	71
Pozosta e	120

ródł: Starostwo Powiatowe w Grudzi dzu. Stan na 2015 rok.

Wykres 9. Stan prawny gruntów po tonych w gminie Rogó no.

ródł: Opracowano na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Grudzi dzu. Stan na 2015 rok.

Wed łg danych ze Starostwa Powiatowego w Grudzi dzu, w gminie Rogó no najliczniejsz grup stanowi grunty osób fizycznych ó 56%. Najmniejszy odsetek dotyczy gruntów spółdzielni ó zaledwie 0,01%.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

9.1 Obszary i obiekty chronione prawem

W granicach gminy Rogóń znajdują się następujące tereny (lub ich fragmenty) objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- Rezerwat Przyrody „Jamny”;
- Rezerwat Przyrody „Rogóńsko Zamkowe”;
- Rezerwat Przyrody „Dolina Osy”;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Osy i Gardęgi;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy Krajoznawczej Doliny Wisły;
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 PLH 040033 „Dolina Osy”;
- Stanowisko dokumentacyjne „Białochów”;
- pomniki przyrody;
- ukształt ekologiczne.

9.1.1. Rezerwat Przyrody „Jamny”

Rezerwat przyrody "Jamny" należy do leśnictwa Zarosły. Położony jest na wysoczyźnie morenowej Pojezierza Iławskiego o charakterze moreny falistej, z dużym różnorodnością utworów geologicznych i gleb. Występują gleby: brunatne wyługowane, piaszczyste, czarne ziemie murszowate, torfowe torfowisk niskich, torfowe torfowisk przejściowych i opadowo glejowe piaszczyste.

Rezerwat został utworzony w 1967 roku, pod nazwą "Buczyna w Jamach Grudzińskich" o powierzchni 12,13 ha w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu buczyny pomorskiej. Poza rezerwatem zostały wówczas wiekowe (200-250-letnie) drzewostany wokół oczyszka "Białe Bagno" z udziałem dębu, buka, lipy drobnolistnej i sosny, które występowały na powierzchni około 22 hektarów. Przez następne dziesięciolecia drzewostany te były wiadomie chronione przed wycinką przez leśników, aby po blisko dwudziestu latach wejść w skład nowo utworzonego rezerwatu "Jamny". Powstał on w 1985 roku na powierzchni 106,08 ha, w celu zachowania fragmentów buczyny pomorskiej oraz zbiorowisk grądu subkontynentalnego.

W lasach na terenie rezerwatu od stuleci dominowały drzewostany mieszane z udziałem: dębu i buka, olsu porzeczkowego, czowiska wierzby szarej, brzeziny bagiennej, grądu subkontynentalnego, kwaśnej buczyny bagiennej, żyznej buczyny niżej.

Zespół grądu subkontynentalnego reprezentowany jest przez dwa podzespoły: typowy i niski. Charakteryzuje się wielowarstwowością drzewostanów. Piętro górne tworzy dębia szypułkowy ze znaczną ilością buka i miejscami lipy drobnolistnej oraz sosny, pojedynczo występują: brzoza brodawkowata, klon zwyczajny i sporadycznie wierzba. W piętrze dolnym dominuje grab, lipa i buk. W podszycie rosną: bez czarna, bez koralowa, trzmielina brodawkowata, kruszyna, wiciokrzew suchodrzew. Z roślin zielonych najczęściej występują: gwiazdnica wielokwiatowa, czworolist pospolity, prosownica rozpięchła, marzanka wonna, zawilec gajowy, turzyca palczasta, szczawik żółty, niecierpek drobnokwiatowy, konwalijka dwulistna i konwalia majowa.

Zespół buczyny pomorskiej, którego głównym gatunkiem jest buk, na terenie Nadleśnictwa Jamy osi gałki północno-wschodniej granic występowania. Buk panuje we wszystkich warstwach drzewostanu, a towarzyszy mu lipa drobnolistna, grab, klon zwyczajny i miejscami sosna. W runie występują: marzanka wonna, prosownica rozpięchła, narecznica samcza, fioleki, czworolist pospolity, gajowiec biały, groszek wiosenny, wawrzynek wilczełoko, trójdownik bulwiasty, zawilec gajowy i biały, przylaszczka pospolita, perłownica zwisała, turzyca palczasta, kłosownica leśna i podagrycznik pospolity.

Pozostałe zespoły wykształciły się na podmokłym w północnej części rezerwatu torfowisku przejściowym, nazywanym "Białym Bagnem". To tutaj mają swój ostoję ścisłe, a corocznie zakładają gniazda i wyprowadzają lęg urawie. Drzewostan reprezentuje olcha czarna, brzoza omszona i rzadziej jesion i dębia szypułkowy. W warstwie krzewów rosną kruszyna oraz wierzby: uszata i szara. Charakterystyczne runo tworzą: psianka śródkogórz, turzyca błotna, turzyca palczasta, narecznica błotna i wiciokrzew pochwowata.

Zarządzeniem Nr 4/0210/2011 z dnia 5 grudnia 2011 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Rodowiska w Bydgoszczy ustanowił plan ochrony dla rezerwatu przyrody Jamy.

9.1.2. Rezerwat Przyrody „Rogó no Zamek”

Rezerwat Rogó no Zamek został utworzony w 1974 roku (Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16 września 1974 r.), na powierzchni 28,39 ha,

w celu zachowania fragmentu wielogatunkowego lasu liściastego o charakterze naturalnym z udziałem jarzbu brekinii oraz wyjątkowo bogatym runem.

Zajmuje rozległy jar wyłożony w wysoczyźnie morenowej przez wody rzeki Gardgi (Jardgi, Gardeji). Długość jaru na terenie rezerwatu wynosi około 1800 metrów, szerokość dna w dolnym biegu rzeki wynosi 150 do 200 m, głębokość 40 do 50 m. Charakteryzuje się on bardzo stromymi zboczami o nachyleniu przekraczającym często 45°. Zbocza główne poprzecinane są licznymi jarami poprzecznymi. U podstawy zboczy na całej długości występują liczne wysięki wód podziemnych. Okresowo wysokie uwilgotnienie zboczy jest przyczyną ich osuwania oraz powstawania obrywów.

Osuwiska odsłaniają starsze utwory geologiczne – gliny zwałowe i piaski wodnolodowcowe fazy leszczyńskiej, zlodowacenia północnopolskiego, stadia głównego, które stopniowo przykryte zostały utworami deluwialnymi. W dnieniu jaru odsłonięte zostały utwory akumulacji rzecznej – namulisko holoceniczne.

Wyróżniono następujące podtypy gleb: brunatne wyługowane, piaszczyste i mułowate – murszowe.

Mikroklimat jest bardzo zróżnicowany: od wilgotnego w dolinie, przez umiarkowanie wilgotny w środkowych partiach zboczy, do warunków kserotermicznych przykrawędzi wysoczyzny o nachyleniu południowym.

Niedostępność doliny Gardgi w dolnym jej biegu sprzyja zachowaniu lasów o cechach naturalnych, w których występuje ponad 320 taksonów roślin (Rejewski, 1996).

Przeważają drzewostany w wieku 100 - 140 lat, ale nie są rzadkością pojedyncze drzewa i wiązki ponad 200-letnie.

W skład rezerwatu wchodzi również odcinek rzeki Gardgi, długości około 1800 metrów, o powierzchni 1,50 ha. Na terenie rezerwatu wyróżniono trzy zespoły roślinne:

- *Tilio - Carpinetum* – grąd subkontynentalny,
- *Aceri - Tilieta* – wielogatunkowy las zboczowy,
- *Glycerietum maximae* – szuwar manny mielec.

Podzespół grądu typowego zajmuje w rezerwacie największą powierzchnię, występuje on w górnych i środkowych partiach zboczy. Warstwa drzew tworzą lipa drobnolistna, grab pospolity i dąb szypułkowy, występują też buk zwyczajny, klon pospolity, wiąz polny, wiąz górski, dąb szypułkowy, czeremcha pospolita, sosna pospolita i jarzyna brekinia.

W warstwie krzewów rosną : czeremcha pospolita, trzmielina brodawkowata, trzmielina europejska, leszczyna, wiciokrzew suchodrzew, dziki bez czarny, gęga dwuszyjkowy.

Runo jest bardzo bogate, szczególnie w porze wiosennej. Występują między innymi: kupkówka Aschersona, gwiazdnica wielkokwiatowa, czyściec leśny, groszek wiosenny, gajowiec błękitny, narecznica samcza, kopytnik europejski, zerwa kłosowa, fiołek leśny, piemaczek wiosenny, szczyr trwały, prosownica rozpięchła, kokorycz pusta, miódunka plamista, jaskier kosmaty oraz mchy i porosty.

W grądzie zboczowym wśród drzew dominują klon pospolity i lipa drobnolistna, występują także klon polny, wiąz górski i dąb szypułkowy. Z krzewów rosnących tutaj wiciokrzew suchodrzew, trzmielina europejska, dereń widwa, berberys pospolity, gęga jednoszyjkowy. W runie spotykany jest fiołek przedziwny, miódunka mała, miódunka plamista, kopytnik pospolity, kokorycz pełna i inne.

W gólszowie błękitnej występują w dzień jaru, wzdłuż rzeki rosnące w niej jesion wyniosły, wiąz polny, czeremcha pospolita, lipa drobnolistna oraz krzewy: dziki bez czarny, porzeczka czarna, leszczyna. Z charakterystycznych roślin występują pokrzywa zwyczajna, kościelnica wodna, niecierpek pospolity, przytulia czepna, jaskier zwisły, rzeucha gorzka, ledziennica skrętołista, perz psi, czyściec leśny.

Szuwar młyny mielec tworzy duży pałkowisko roślinności w południowej części rezerwatu, poza młyny mielec występują : trzcina pospolita, turzyca błękitna, trzmielina skrzydlaty, pokrzywa zwyczajna i inne.

W południowo zachodniej części rezerwatu znajduje się okazałe wzniesienie zwane górą Zamkową. Na przełomie XII i XIII wieku istniał tutaj prawdopodobnie gród słowiański, a wcześniej osada kultury śląskiej. W końcu XIII wieku Krzyacy zbudowali tutaj zamek.

9.1.3. Rezerwat Przyrody „Dolina Osy”

Rezerwat przyrody "Dolina Osy" utworzony został w 1994 roku (Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 czerwca 1994 r., w sprawie uznania za rezerwat przyrody.) na powierzchni 665,12 ha na terenie leśnictwa Świątków. Teren objęty ochroną rezerwatową charakteryzuje się urozmaiconymi zboczami doliny Osy o dużych deniwelacjach) i holocenowymi rozciętami erozyjnymi w krajobrazie glacialnym. W skład rezerwatu wchodzi odcinek rzeki Osy o długości około 14 km i powierzchni 11,36 ha. W rezerwacie wyodrębniono 8 głównych zespołów roślinnych: ols,

Łęg jesionowo - olchowy, Łęg wi zowo - jesionowy, Łęg topolowo - wierzbowy, gród subkontynentalny, wielogatunkowy las zboczowy.

Ols występuje w lokalnych zagęszczeniach terenu. W warstwie drzew dominuje olcha czarna, warstwa krzewów tworzą kruszyna i porzeczka czarna. Zbiorowisko roślin ma budowę kępową. Wywyszczone kępy formują się wokół pni drzew, rosną na nich turzycy, dziki bez, oraz niektóre gatunki borowe: borówka czarna i siódmaczek leśny. Dolinki porastają najczęściej turzycą białą, narecznica białą, psianka siedkogórz, karbieniec pospolity, babka wodna, knie białą i inne.

Łęg jesionowo - olchowy wykształca się u podnóża stoków i w niszach różliskowych. W warstwie drzew występuje głównie olcha czarna z domieszką jesionu. Jest to najbardziej zniekształcony pod względem składu gatunkowego zespół roślinny, gdy wyeliminowany został jesion wyniosły. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest hodowla zwierzyny polnej (daniela i sarny) w nadmiernych ilościach. Jesion jest smakołykiem daniela - zgryza on młode pędy i obgryza korę, olcha natomiast jest mu zupełnie obojętna. W ten sposób z upraw wyeliminowany został jesion, a pozostała olcha, czysto z odrośli. Warstwa krzewów tworzą przede wszystkim dziki bez czarny i sporadycznie szalik pospolity. W runie wyraźny jest aspekt wiosenny i letni, wiosną kwitnie ledziennica skrętołata i ziarnopłon wiosenny, a latem dominują przytulia czepna, pokrzywa zwyczajna, wiązówka białą, niecierpek pospolity i inne. W zespole tym występuje także czosnek niedźwiedzi.

Łęg wi zowo - jesionowy występuje na łagodnie pochylonych zboczach niektórych wcięć erozyjnych i u ich wylotu do doliny Osy. Wśród drzew dominują wiąz polny, wiąz szypułkowy, jesion wyniosły i dziki bez szypułkowy. W warstwie krzewów rosną dziki bez czarny, szalik, gęgi jednoszyjkowy, gęgi dwuszyjkowy, porzeczka czerwona. Runo jest bardzo bogate, wiosną kwitną między innymi ziarnopłon wiosenny, zawilec gajowy, zawilec różowy, latem panują wysokie byliny.

Łęg wierzbowo - topolowy wykształca się fragmentarycznie na terasie zalewowej wzdłuż rzeki, największy fragment występuje naprzeciwko młyna w Świercie. W drzewostanie występuje przede wszystkim topola czarna, topola biała, wierzba krucha i wierzba biała.

Gród subkontynentalny jest zbiorowiskiem roślinnym, które zajmuje na terenie rezerwatu największą powierzchnię, wykształca się w trzech podtypach: gród niski, typowy i wysoki. Gród niski zajmuje najniższe partie zboczy, siedliska umiarkowanie wilgotne zajmuje gród typowy, a w górnych partiach zboczy - najbardziej suchych - wykształca się gród wysoki. Drzewostan tworzą lipa drobnolistna, dziki bez

szypułkowy, buk zwyczajny, klon pospolity, grab zwyczajny, wiąz górski, jawor. W podszybie rosną trzmielina brodawkowata, trzmielina europejska, leszczyna, grzyby jednoszyjkowy, grzyby dwuszyjkowy, wiciokrzew suchodrzew, dereń widwa, wawrzynek wilczełoko i inne. Runo jest niezwykle bogate i w zależności od pory kwitnienia tworzy kilka aspektów. Występują tutaj kokorycz pusta, zawilec ówcy, zawilec gajowy, groszek wiosenny, miodunka mała, czyściec leśny, szczyr trwały, gajowiec ówcy i inne. *Wielogatunkowy las zboczowy* wykształca się fragmentami w niektórych jarach. W grądzie zboczowym w ród drzew dominują klon pospolity i lipa drobnolistna, występują także klon polny, wiąz górski i dąb szypułkowy. Z krzewów rosną: wiciokrzew suchodrzew, trzmielina europejska, dereń widwa, berberys pospolity, grzyby jednoszyjkowy. W runie spotykamy fiołki przedziwne, miodunkę małą, miodunkę plamistą, kopytnika pospolitego, kokorycz pełną.

Buczyna pomorska zajmuje płaskie lub faliste fragmenty przylegające do doliny wysoczyzny morenowej. W drzewostanie panuje buk z niewielkimi domieszkami dąb szypułkowego, klonu pospolitego i lipy drobnolistnej. W runie dominują trawy z charakterystycznymi dla buczyny pomorskiej perłowki jednokwiatowe oraz prosownice rozpięchłe, wiechlin gajowy, zachyłki trójkieltny, zawilec gajowy, gajowiec ówcy i innymi.

wielista dąbrowa wykształca się fragmentami w północnej części rezerwatu na stokach o wystawie południowej. Jest to rzadko spotykany na północy w Polsce zespół roślinny. Drzewostan tworzą dąb szypułkowy i bezszypułkowy, w warstwie krzewów występują trzmielina brodawkowata, grzyby jednoszyjkowy, wiciokrzew suchodrzew, szakalak pospolity, berberys i jałowiec pospolity. W runie rosną pięciornik biały, wyka kaszubska, miodunka wąskolistna, jaskier wielokwiatowy, koniczyzna dwukłosa, groszek czerniejcy, bodziszek czerwony, dzwonek brzoskwiniolistny, ciemiężyk białykwiatowy i inne. W rezerwacie rośnie wiele gatunków roślin rzadkich i chronionych: lilia złotogłów, wawrzynek wilczełoko, storczyk szerokolistny, podkolan biały, podkolan zielonawy, listera jajowata, gnieźnik leśny, przetacznik górski, ułotka leśna, niezapominajka leśna, jaskier kaszubski, pluskwica europejska, zdrojówka rutewkowata, czosnek niedźwiedzi, perłowka jednokwiatowa, zachyłki trójkieltny, paprotnica krucha. Na obszarze rezerwatu występuje 60 gatunków ptaków. Do niewdzięcznych osobliwie należy orlik krzykliwy, który od wielu lat gnieździ się w dolinie Osy. W 1999 roku zaobserwowano na terenie rezerwatu pierwsze lądowanie bobrów.

9.1.4. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Osy i Gard gi

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze wzgl du na wyró niaj ce si krajobrazy o zró nicowanych ekosystemach, warto ciowe ze wzgl du na mo liwo zaspokajania potrzeb człowieka zwi zanych z turystyk i wypoczynkiem (art. 23 Prawa ochrony przyrody). Umiarkowane zagospodarowanie tych terenów powinno zapewnia stan wzgl dnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. Obszary chronionego krajobrazu np. doliny rzek, ci gi jezior, pełni cz sto rol korytarzy ekologicznych, umo liwiaj c migracj ro linom, zwierz tom lub grzybom. Słó wymianie i zachowaniu puli genowej poszczególnych gatunków. W rezultacie obszary chronionego krajobrazu pełni rol ekologicznego łącznika pomi dzy wszystkimi formami przyrody, ukł daj cymi si w system obszarów chronionych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Osy i Gard gi został utworzony w 1992 roku. Ustanowiono go w celu ochrony istniejącego krajobrazu oraz utworzenia korytarzy ekologicznych. Obszar zajmuje powierzchni 16 355 ha. Powołany został Rozporz dzeniem nr 21/92 Wojewody Toruńskiego z dn.10.12.1992 r. Przez obszar chronionego krajobrazu przebiega droga krajowa nr 16 relacji Dolna Grupa ó przeje cie graniczne w Ogrodnikach z Litw . Na obszarze wskazano ustalenia dotycz ce czynnej ochrony ekosystemów m.in. racjonaln gospodark le n , polegaj ca na zachowaniu ró norodno ci biologicznej siedlisk Pojezierza Chełmińskiego i Brodnickiego, jak równie ochron rzeki Osy i Gard gi wraz z pasem ro linno ci okalaj cej oraz ochron form krajobrazowych (jamy, w wozy).

Aktualnie obowi zuj ce nakazy, poś enie, ustalenia dotycz ce ochrony dotycz ce obszarów chronionego krajobrazu zostały przedstawione w Uchwale nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (opublikowana w Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr 99 poz. 793 z dnia 22 kwietnia 2011r.). Na obszarach tych wprowadza si nast puj ce zakazy:

- 1) zabijania dziko wyst puj cych zwierz t, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronie i miejsc rozrodu oraz tarlisk, zó onej ikry, z wyj tkiem amatorskiego połówu ryb oraz wykonywania czynno ci zwi zanych z racjonaln gospodark roln , le n , ryback i łwieck ;
- 2) realizacji przedsi wzi mog cych znacz co oddziaływa na rodowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 pa dziernika 2008 r. o udost pnianiu informacji o rodowisku i jego ochronie, udziale społecze stwa w ochronie rodowiska oraz

o ocenach oddziaływania na środowisko, punkt nie dotyczy realizacji nowych lub rozbudowy i modernizacji istniejących przedsięwzięć, mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę obszarów:

- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień różnorodnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budowy, odbudowy, napraw lub remontem urządzeń wodnych;

Punkt 4 i 5 nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru z udokumentowanych złóż wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku na podstawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy na obszarze do 2 ha i przy wydobywaniu nieprzekraczającym 20 tys. m³ rocznie. Eksploatacja ta nie może powodować zmian stosunków wodnych i zagrożenie dla chronionych ekosystemów, a brak negatywnego oddziaływania na środowisko został wykazany w sporządzonym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służy innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalnej gospodarki wodnej lub rybackiej;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnobotanicznych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Zakaz ten nie dotyczy zbiorników antropogenicznych o powierzchni do 1 ha, cieków wodnych stanowiących budowle i urządzenia melioracyjne, terenów przeznaczonych pod zabudowę, dla których szerokość strefy zakazu zabudowy wyznacza się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub przypadków budowy obiektów budowlanych, gdy w wyznaczonej strefie znajduje się zespół istniejących

zabudowy, które mają uzupełniać, b d , do których b d przylega nowo planowane obiekty.

9.1.5. Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy Krajoznawczej Doliny Wisły

Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy Krajoznawczej Doliny Wisły (Rozporządzenie nr 21/92 Wojewody Torunskiego z dnia 10 grudnia 1992 r.) zajmuje powierzchnię 11542 ha, obejmuje wschodnią część doliny Wisły wzdłuż granicy województwa pomorskiego i kujawsko-pomorskiego. Dno doliny w zasadzie jest bezleśne, zachowały się jedynie fragmenty lasów łęgowych i łąk. Celem utworzenia OChKu było ochrona istniejących form geomorfologicznych i naturalnego ukształtowania skarpy wiślańskiej w obrębie Kotliny Grudzińskiej, Doliny Kwidzińskiej, Pojezierza Chełmińskiego, ochrona roślin metodami biologicznymi, ochrona zieleni wiejskiej oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego przez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień różnorodnych i przyrodniczych, propagowanie nasadzeń gatunków rodzimych drzew i krzewów liściastych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy Krajoznawczej Doliny Wisły obowiązuje ustalenia zawarte w Uchwale nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (opublikowana w Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr 99 poz. 793 z dnia 22 kwietnia 2011r.).

9.1.6. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Dolina Osy *Kod obszaru: PLH040033*

Obszar zaakceptowany Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10.01.2011r. w sprawie przyjęcia dyrektywy Rady 92/43/EWG, jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Jest on Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk. Posiada powierzchnię 2 183,69 ha. Rozciąga się wzdłuż dolin rzek Osy i Gardgi. Tworzy go łąka rodokwoeuropejska i subkontynentalna (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) o 34,25%, łąki buczynowe (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion) o 5,7%. W mniejszym udziale spotkać tu można: łąki lasowe o wiązówko-ślesionowe, łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i ślesionowe, łąki górskie wieńcowe uytłokowane ekstensywnie, starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaion, Potamion oraz torfowiska przejściowe oraz trzcinowiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea). W siedlisku starorzeczny znajdują się łąki (na terasie zalewowej) lub bardzo strome zbocza doliny z wielogatunkowymi drzewostanami (grądami, buczynami, olsami). Spośród fauny wymienionej w Załączniku

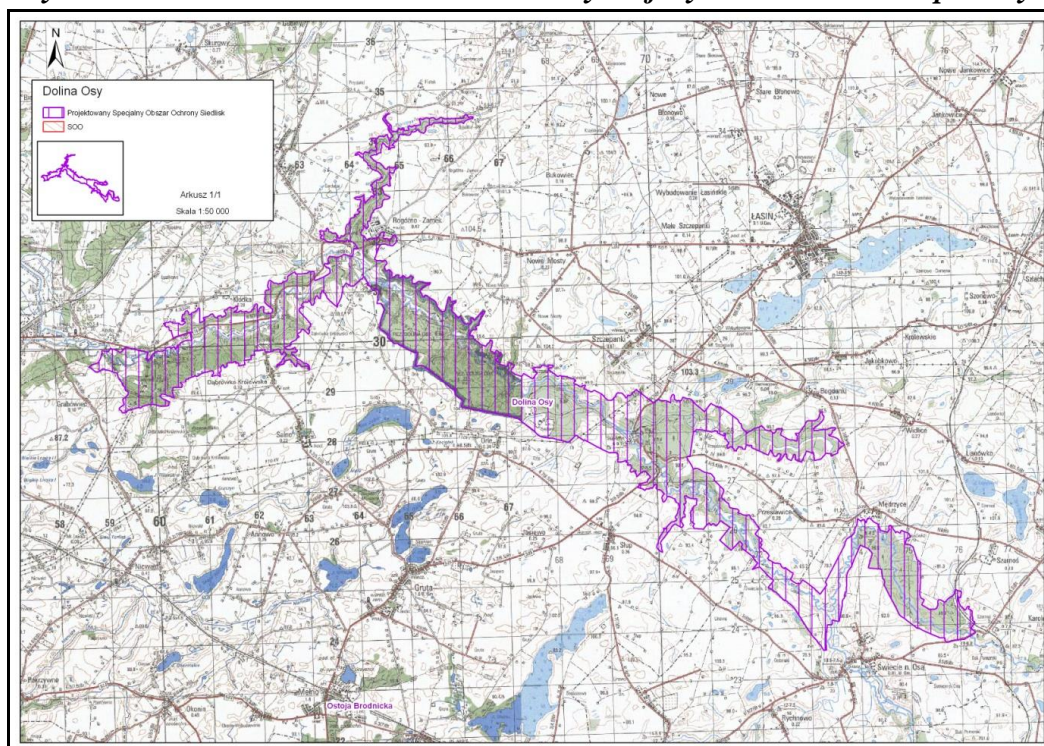
II Dyrektywy Rady 92/43/EWG mo na spotka tu: mopka (*Barbastella barbastellus*), minoga rzeczny (*Lampetra fluviatilis*), Koze (*Cobitis taenia*). W pobli u gminy, w miejscowoci Sępski Męn znajduje si stopie wodny stanowi cy pozostaó po dawnym męnie, a do rzeki uchodzi / asinka b d ca prawym dopływem Osy. Ciek ten wypływa z Jeziora / asi skiego i ma charakter okresowy, a jego kowoy odcinek przepływa przez póócnocz obszar. Poni ej miejscowoci Sępski Męn, dolina Osy staje si w sza. Brzegi s trudno dost pne lub caóowicie niedost pne. Zbocza s bardzo strome (ich nachylenie przekracza 60⁰). Rzeka silnie meandruje. W korycie rzeki zalegaj pne i konary drzew. Liczne s osuwiska lub pozostaóci po nich. W bezpo rednim s siedztwie koryta, 2 ó 3 m powy ej zwierciadła wody, wyst puj liczne wycieki i wysi ki, tworzc swoist lini przeci cia warstwy wodono nej. Teren jest silnie podmokły i grz ski. W wielu miejscach utworzyły si niedost pne i silnie zarolniete mokradła. Na tym odcinku do rzeki uchodzi kilka staóych i okresowych krótkich (0,5 ó 1,5 km) cieków zasilanych wodami podziemnymi. Procentowy udziaó pokrycia przedstawia si nast puj co: lasy iglaste ó 14%, lasy li ciaste ó 27%, lasy mieszane ó 33%, siedliska ókowe i zarolne ó 2% i siedliska rolnicze ó 24%.

Góównym przedmiotem ochrony s siedliska le ne. Obszar wyró nia si du powierzchni stosunkowo naturalnych pótów lasów gr dowych ó gr du subkontynentalnego Tilio-Carpinetum i gr du zboczowego (zb. *Acer platanoides*-*Tilia cordata*). Do najcenniejszych fitocenozy mo na zaliczy : póty gr du niskiego ó kokoryczowego Tilio-Carpinetum corydaletosum, rozwijaj ce si na dniej jarów i u ich wylotu. W du jej cz ci lasów li ciastych w skóedzie dominuje: buk zwyczajny, przez co nawizuj one do yznej buczyny pomorskiej Galio odorati-Fagetum. Zespoó zwi zane z siedliskami wilgotnymi i mokrymi zajmuj mniej sz powierzchni . Ich wyst powanie ogranicza si do w skich, dolnych partii dolin rzecznych i obejmuje 2 typy ógów. Poza zbiorowiskami le nymi na dniej dolin rzecznych wyst puj óki i pastwiska, urozmaicone niekiedy przez skupienia lub smugi zadrzewie i zakrzewie oraz szuwały. Ponadto, na wysokich pozbawionych drzew fragmentach zboczy wykształaj si ciepóóubne murawy i zbiorowiska okrajkowe. Wszystkie one maj jednak góównie znaczenie jedynie dla utrzymania lokalnej bioró norodno ci.

Najistotniejszym zagro eniem dla obszaru jest napływ biogenów z otaczaj cych go terenów rolniczych (chemizacja rolnictwa).

Na Obszarze obowi zuj ustalenia ochronne obowi zuj ce na Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Osy i Gard gi, rezerwatu przyrody Dolina Osy, strefach ochronnych wokó gniazd bielika i orlika krzykliwego oraz u ytkach ekologicznych.

Rysunek 5. Obszar Natura 2000 Dolina Osy maj cy znaczenie dla Wspólnoty.

ródł: www.Natura2000.pl

9.1.7. Pomniki przyrody

W my l Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, pomniki przyrody s elementami obj tymi ochron . Mog to by zarówno elementy przyrody o ywionej, takie jak aleje drzew, skupiska drzew lub pojedyncze osobniki. Poza elementami ywymi mog to by równie elementy przyrody nieo ywionej takiej jak gęzy narzutowe.

Ich lokalizacj podano w poni szej tabeli.

Tabela 33. Pomniki przyrody na terenie gminy Rogó no.

Lp.	Typ pomnika	Opis	Nazwa aktu utworzenia	Data utworzenia	Lokalizacja
1.	Jarz b brekinia	obwód: 105 wys.: 15 wiek: 170 lat	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. nr 3107, oddział 107c le nictwa Dusocin
2.	Jarz b brekinia	obwód: 146 wys.: 18	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. nr 3107, oddział 107c le nictwa

		wiek: 170 lat		Dusocin
3.	Jarz b brekinia	obwód: 144 wys.: 17 wiek: 170 lat	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	dz. nr 3107, oddzia€ 107c le nictwa Dusocin
4.	Jarz b brekinia	obwód: 220 wys.: 18 wiek: 170 lat	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	dz. nr 3107, oddzia€ 107c le nictwa Dusocin
5.	Jarz b brekinia	obwód: 62 wys.: 5,5 wiek: 70	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 5c le nictwa S€p
6.	Jarz b brekinia	obwód: 60 wys.: 6 wiek: 70	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 5c le nictwa S€p
7.	Jarz b brekinia	obwód: 50 wys.: 4,5 wiek: 70	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 5c le nictwa S€p
8.	Jarz b brekinia	obwód: 52 wys.: 4,5 wiek: 70	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 5c le nictwa S€p
9.	Jarz b brekinia	obwód: 51 wys.: 4,5 wiek: 70	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 5c le nictwa S€p
10.	Jarz b brekinia	obwód: 49 wys.: 4,5 wiek: 70	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 5c le nictwa S€p
11.	Jarz b brekinia	obwód: 43 wys.: 4,5 wiek: 70	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 5c le nictwa S€p
12.	Jarz b brekinia	obwód: 34 wys.: 4 wiek: 70	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 5c le nictwa S€p
13.	Jarz b brekinia	obwód: 34 wys.: 4 wiek: 70	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 5c le nictwa S€p
14.	Jarz b brekinia	obwód: 33 wys.: 4,5 wiek: 70	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 5c le nictwa S€p
15.	Jarz b brekinia	obwód: 33 wys.: 4,5 wiek: 70	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 5c le nictwa S€p
16.	Jarz b brekinia	obwód: 33 wys.: 4,5 wiek: 70	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 5c le nictwa S€p
17.	Jarz b brekinia	obwód: 78 wys.: 14 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
18.	Jarz b brekinia	obwód: 66 wys.: 12 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
19.	Jarz b brekinia	obwód: 80 wys.: 12 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
20.	Jarz b brekinia	obwód: 75 wys.: 12 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
21.	Jarz b brekinia	obwód: 78 wys.: 12 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
22.	Jarz b brekinia	obwód: 73 wys.: 12 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
23.	Jarz b brekinia	obwód: 75 wys.: 12	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony	oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr

		wiek: 40			3264
24.	Jarz b brekinia	obwód: 72 wys.: 11 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
25.	Jarz b brekinia	obwód: 67 wys.: 11 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
26.	Jarz b brekinia	obwód: 59 wys.: 10 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
27.	Jarz b brekinia	obwód: 61 wys.: 12 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
28.	Jarz b brekinia	obwód: 60 wys.: 12 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
29.	Jarz b brekinia	obwód: 64 wys.: 12 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
30.	Jarz b brekinia	obwód: 64 wys.: 10 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
31.	Jarz b brekinia	obwód: 52 wys.: 10 wiek: 40	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€ 264a le nictwa S€p, dz. nr 3264
32.	Buk zwyczajny	obwód: 367 wys.: 37 wiek: 200	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€73g, le nictwa Zaro le, dz. nr 3073
33.	Buk zwyczajny	obwód: 345 wys.: 35 wiek: 200	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€73g, le nictwa Zaro le, dz. nr 3073
34.	Buk zwyczajny	obwód: 266 wys.: 35 wiek: 200	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€73g, le nictwa Zaro le, dz. nr 3073
35.	Buk zwyczajny	obwód: 363 wys.: 37 wiek: 200	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€73g, le nictwa Zaro le, dz. nr 3073
36.	D b szypu€owy	obwód: 463 wys.: 38 wiek: 250	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€73g, le nictwa Zaro le, dz. nr 3073
37.	D b szypu€owy	obwód: 339 wys.: 35 wiek: 250	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€73b, le nictwa Zaro le, dz. nr 3073
38.	Sosna zwyczajna	obwód: 2695 wys.: 25 wiek: 250	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		oddzia€38h, le nictwa Zaro le, dz. nr 3038/1
39.	Czere nia	obwód: 86 wys.: 16 wiek: 50	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. nr 3010/2, oddzia€12i le nictwa Zwierzyniec
40.	Czere nia	obwód: 85 wys.: 15 wiek: 50	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. nr 3010/2, oddzia€12i le nictwa Zwierzyniec
41.	Czere nia	obwód: 68 wys.: 14 wiek: 50	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. nr 3010/2, oddzia€12i le nictwa Zwierzyniec
42.	Czere nia	obwód: 88 wys.: 16 wiek: 50	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. nr 3010/2, oddzia€12i le nictwa Zwierzyniec
43.	D b szypu€owy	obwód: 397 wys.: 38 wiek: 50	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. nr 3017/7, oddzia€17b le nictwa Zwierzyniec
44.	D b szypu€owy	obwód: 420 wys.: 28	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. 3012/2, oddzia€12i le nictwa

		wiek: 150			Zwierzyniec
45.	D b szypułowcy	obwód: 268 wys.: 27 wiek: 140	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. 3012/2, oddział 12i le nictwa Zwierzyniec
46.	D b szypułowcy	obwód: 261 wys.: 27 wiek: 140	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. 3012/2, oddział 12i le nictwa Zwierzyniec
47.	D b szypułowcy	obwód: 322 wys.: 28 wiek: 140	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. 3012/2, oddział 12i le nictwa Zwierzyniec
48.	D b szypułowcy	obwód: 275 wys.: 28 wiek: 140	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. 3012/2, oddział 12i le nictwa Zwierzyniec
49.	D b szypułowcy	obwód: 386 wys.: 26 wiek: 180	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. nr 3248/1, oddział 248b le nictwa Sęp
50.	D b szypułowcy	obwód: 347 wys.: 27 wiek: 180	brak danych (informacja z gminy) - status niepotwierdzony		dz. nr 3248/1, oddział 248b le nictwa Sęp
51.	D b szypułowcy	obwód: 275 wys.: 28 wiek: 120	Uchwała Nr XV/70/2004 Rady Gminy Rogó no z dnia 8 września 2004 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 100, poz. 1734)	2004-10-08	Park przy Domu Dziecka w Białochowie, dz. nr 53/28
52.	D b szypułowcy	obwód: 385 wys.: 26 wiek: 120	Uchwała Nr XV/70/2004 Rady Gminy Rogó no z dnia 8 września 2004 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 100, poz. 1734)	2004-10-08	Park przy Domu Dziecka w Białochowie, dz. nr 53/28
53.	D b szypułowcy	obwód: 308 wys.: 22 wiek: 120	Uchwała Nr XV/70/2004 Rady Gminy Rogó no z dnia 8 września 2004 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 100, poz. 1734)	2004-10-08	Park przy Domu Dziecka w Białochowie, dz. nr 53/28
54.	D b bezszypułowcy	obwód: 328 wys.: 25 wiek: 120	Uchwała Nr XV/70/2004 Rady Gminy Rogó no z dnia 8 września 2004 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 100, poz. 1734)	2004-10-08	Park przy Domu Dziecka w Białochowie, dz. nr 53/28
55.	D b bezszypułowcy	obwód: 262 wys.: 20 wiek: 120	Uchwała Nr XV/70/2004 Rady Gminy Rogó no z dnia 8 września 2004 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 100, poz. 1734)	2004-10-08	Park przy Domu Dziecka w Białochowie, dz. nr 53/28
56.	D b czerwony	obwód: 294 wys.: 19 wiek: 120	Uchwała Nr XV/70/2004 Rady Gminy Rogó no z dnia 8 września 2004 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 100, poz. 1734)	2004-10-08	Park przy Domu Dziecka w Białochowie, dz. nr 53/28
57.	Buk zwyczajny	obwód: 393 wys.: 24 wiek: 120	Uchwała Nr XV/70/2004 Rady Gminy Rogó no z dnia 8 września 2004 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 100, poz. 1734)	2004-10-08	Park przy Domu Dziecka w Białochowie, dz. nr 53/28
58.	Buk zwyczajny	obwód: 505 wys.: 20 wiek: 120	Uchwała Nr XV/70/2004 Rady Gminy Rogó no z dnia 8 września 2004 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 100, poz. 1734)	2004-10-08	Park przy Domu Dziecka w Białochowie, dz. nr 53/28
59.	Jesion wyniosły	obwód: 305 wys.: 26 wiek: 120	Uchwała Nr XV/70/2004 Rady Gminy Rogó no z dnia 8 września 2004 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj.	2004-10-08	Park przy Domu Dziecka w Białochowie, dz. nr 53/28

			Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 100, poz. 1734)		
60.	Jesion wyniosły	obwód: 323 wys.: 25 wiek: 120	Uchwała Nr XV/70/2004 Rady Gminy Rogóń z dnia 8 września 2004 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 100, poz. 1734)	2004-10-08	Park przy Domu Dziecka w Białochowie, dz. nr 53/28
61.	Grab pospolity	obwód: 190 wys.: 18 wiek: 120	Uchwała Nr XV/70/2004 Rady Gminy Rogóń z dnia 8 września 2004 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 100, poz. 1734)	2004-10-08	Park przy Domu Dziecka w Białochowie, dz. nr 53/28
62.	Dąb bezszypułkowy	na wysokości 1 metra rozwidła się 5 konarów tworzących 5 odrębnych drzew, obwody: 212; 213; 212; 189; 162 wys.: 31-35 wiek: 72	Uchwała Nr V/30/2003 Rady Gminy Rogóń z dnia 30 kwietnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2003 r. Nr 108, poz. 1515)	2003-10-15	dz. 3068/7, oddział 68b leśnictwa Zarole
63.	Buk zwyczajny	obwód: 306 wys.: 26 wiek: 150	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogóń z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3035/1, oddział 35b leśnictwa Zwierzyniec
64.	Buk zwyczajny	obwód: 361 wys.: 38 wiek: 150	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogóń z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3046/1, oddział 46b leśnictwa Zwierzyniec
65.	Buk zwyczajny	obwód: 361 wys.: 38 wiek: 140	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogóń z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3046/1, oddział 46b leśnictwa Zwierzyniec
66.	Buk zwyczajny	obwód: 410 wys.: 36 wiek: 160	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogóń z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3046/1, oddział 46b leśnictwa Zwierzyniec
67.	Dąb bezszypułkowy	obwód: 283 wys.: 33 wiek: 180	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogóń z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3100/1, oddział 100d leśnictwa Zarole
68.	Dąb bezszypułkowy	obwód: 297 wys.: 32 wiek: 180	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogóń z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3100/1, oddział 100d leśnictwa Zarole
69.	Dąb bezszypułkowy	obwód: 294 wys.: 27 wiek: 180	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogóń z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3100/1, oddział 100d leśnictwa Zarole
70.	Dąb bezszypułkowy	obwód: 320 wys.: 27 wiek: 180	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogóń z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3100/1, oddział 100d leśnictwa Zarole
71.	Dąb bezszypułkowy	obwód: 274 wys.: 31 wiek: 180	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogóń z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3100/1, oddział 100d leśnictwa Zarole

			z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)		
72.	D b bezszypułowcy	obwód: 289 wys.: 35 wiek: 180	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3100/1, oddział 100d le nictwa Zaro le
73.	D b bezszypułowcy	obwód: 298 wys.: 32 wiek: 186	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3100/1, oddział 100d le nictwa Zaro le
74.	D b bezszypułowcy	obwód: 292 wys.: 30 wiek: 186	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3035/3, oddział 35d le nictwa Zwierzyniec
75.	D b bezszypułowcy	obwód: 286 wys.: 36 wiek: 186	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3035/3, oddział 35d le nictwa Zwierzyniec
76.	D b bezszypułowcy	obwód: 394 wys.: 31 wiek: 186	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3035/3, oddział 35d le nictwa Zwierzyniec
77.	D b bezszypułowcy	obwód: 339 wys.: 35 wiek: 186	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3035/3, oddział 35d le nictwa Zwierzyniec
78.	D b bezszypułowcy	obwód: 287 wys.: 34 wiek: 186	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3035/3, oddział 35d le nictwa Zwierzyniec
79.	D b bezszypułowcy	obwód: 306 wys.: 30 wiek: 186	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3035/3, oddział 35d le nictwa Zwierzyniec
80.	D b bezszypułowcy	obwód: 260 wys.: 27 wiek: 186	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3035/3, oddział 35d le nictwa Zwierzyniec
81.	D b bezszypułowcy	obwód: 354 wys.: 36 wiek: 200	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3071/9, oddział 71k le nictwa Zaro le
82.	Lipa drobnolistna	obwód: 215 wys.: 26 wiek: 140	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3035/3, oddział 35d le nictwa Zwierzyniec
83.	Lipa drobnolistna	obwód: 220 wys.: 31 wiek: 140	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)	2002-07-06	dz. 3035/3, oddział 35d le nictwa Zwierzyniec
84.	Lipa drobnolistna	obwód: 234 wys.: 26	Uchwała Nr XXII/147/2002 Rady Gminy w Rogó nie z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie	2002-07-06	dz. 3035/3, oddział 35f le nictwa

		wiek: 140	wprowadzenia ochrony w drodze uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 68, poz. 1418)		Zwierzyniec
85.	Buk zwyczajny	obwód: 320 wys.: 29 wiek: 130	Rozporz dzenie Nr 7/96 Wojewody Toru skiego z dnia 6 lutego 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykre lenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniej cych pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)	1996-11-06	dz. nr 3024/2 oddzia€ 24a le nictwa Zwierzyniec w miejscowoci Szembruk / w rozporz dzeniu 7/96 - oddz. 24c le nictwa Zwierzyniec
86.	17 Sosen zwyczajnych, 7 D bów szypu€owych, 1 Klon zwyczajny	obwody: sosny: 171-231, d by: 175-222, klon 167; wys.: sosny:23-27, d bów: 24-26, klonu 20	Rozporz dzenie Nr 7/96 Wojewody Toru skiego z dnia 6 lutego 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykre lenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniej cych pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)	1996-11-06	dz. nr 3061 oddzia€ 61c le nictwa Zaro le w miejscowoci Zaro le / w rozporz dzeniu 7/96 - oddz. 61b le nictwa Zaro le
87.	3 Jarz by brekinie	obwody: 75-89 wys.: 10-12 wiek: 30	Rozporz dzenie Nr 7/96 Wojewody Toru skiego z dnia 6 lutego 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykre lenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniej cych pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)	1996-11-06	dz.nr 3062 oddzia€ 2j le nictwa Zaro le / w rozporz dzeniu 7/96 - oddzia€ le ny 62m le nictwa Dusocin
88.	2 bluszcze pospolite	obwody: 20-30 wys.: 20-22	Rozporz dzenie Nr 7/96 Wojewody Toru skiego z dnia 6 lutego 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykre lenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniej cych pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)	1996-11-06	dz. nr 3084 oddzia€ 84b le nictwa Zaro le / w rozporz dzeniu 7/96 - oddzia€ 84c le nictwa Zaro le
89.	6 lip drobnolistnych i 2 d by	obwody: lipy: 219-442; d by: 201, 220; wys.: lipy:26-28; d by 29	Rozporz dzenie Nr 7/96 Wojewody Toru skiego z dnia 6 lutego 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykre lenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniej cych pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)	1996-11-06	dz. nr 3073 oddzia€ 73h le nictwa Zaro le / w rozporz dzeniu 7/96 - oddzia€ le ny 73h le nictwa Jamy
90.	4 modrzewie europejskie	obwody: 220-255, wys.: 30-31, wiek: 119 lat	Rozporz dzenie Nr 7/96 Wojewody Toru skiego z dnia 6 lutego 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykre lenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniej cych pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)	1996-11-06	dz. nr 3072/4 oddzia€ 72h le nictwa Zaro le / w rozporz dzeniu 7/96 - oddzia€ le ny 72h le nictwa Jamy
91.	20 d bów, 5 sosen, 4 lipy, 1 buk	obwody: d by: 198-401, sosny 213-286, lipy; 234-285, buk: 201 wys.: d by: 25-29, sosny: 26-30, lipy: 25-28, buk 27	Rozporz dzenie Nr 7/96 Wojewody Toru skiego z dnia 6 lutego 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykre lenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniej cych pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)	1996-11-06	dz. nr 3072/4 oddzia€ 72n le nictwa Zaro le / w rozporz dzeniu 7/96 - oddzia€ le ny 72m le nictwa Jamy
92.	Wychodnia skalna piaskowca plejstoce skiego	obwód: 800 wys.: 1	Rozporz dzenie Nr 7/96 Wojewody Toru skiego z dnia 6 lutego 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykre lenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniej cych pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)	1996-11-06	dz. nr 3174/2 oddzia€ 179g le nictwa Dusocin / w rozporz dzeniu 7/96 - oddzia€ le ny 174c le nictwa Bia€chowo
93.	D b bezszypu€owy	obwód: 434 wys.: 25	Rozporz dzenie Nr 7/96 Wojewody Toru skiego z dnia 6 lutego 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykre lenia z Wojewódzkiego Rejestru	1996-11-06	dz. nr 3250/2 oddzia€ le ny 250g le nictwa S€p w miejscowoci Rogó no-Zamek / w

			Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)		rozporz. dnia 7/96 - oddz. 250f le nictwa Orle
94.	32 d by bezszypułkowy	obwód: 160-300, wys.: 32	Rozporz. dnia Nr 7/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 6 lutego 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)	1996-11-06	dz. nr 3017/6 oddział 17f le nictwa Szembruk w Miejscowości Szembruk / w rozporz. dnia 7/96 - w oddziale 17f le nictwa Zwierzyniec
95.	2 bluszcz pospolite	obwód: 20-45, wys.: 15	Rozporz. dnia Nr 7/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 6 lutego 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)	1996-11-06	W oddziale 61b le nictwa Zarole
96.	6 wychodni skalnych	obwód: największa 896, wys.: największa 3,68	Rozporz. dnia Nr 7/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 6 lutego 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)	1996-11-06	nr 3250/6, oddział 250A le nictwa Szep / w rozporz. dnia 7/96 oddz. 250Aa le nictwa Orle
97.	Jarz b brekinia	obwód: 127 wys.: 16	Rozporz. dnia Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1994 r. Nr 30, poz. 205)	1994-10-24	nr 3106, oddział 106b le nictwa Dusocin / Wg rozporz. dnia oddział 106c le nictwo Zarole
98.	Jodła pospolita	obwód: 155 wys.: 31	Rozporz. dnia Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1994 r. Nr 30, poz. 205)	1994-10-24	nr 3071/7, oddział 71x le nictwa Zarole / Wg rozporz. dnia oddział 71p le nictwo Jamy
99.	Jarz b brekinia	obwód: 115 wys.: 20	Rozporz. dnia Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1994 r. Nr 30, poz. 205)	1994-10-24	nr 3097, oddział 97a le nictwa Zarole / Wg rozporz. dnia oddział 97a le nictwo Jamy
100.	Jarz b brekinia	obwód: 106 wys.: 19 wiek: 80 lat	Rozporz. dnia Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1994 r. Nr 30, poz. 205)	1994-10-24	nr 3073, oddział 73h le nictwa Zarole / Wg rozporz. dnia z 24.10.1994 - oddział 73h le nictwo Jamy
101.	Dąb bezszypułkowy	obwód: 380 wys.: 27 wiek: 210 lat	Rozporz. dnia Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1994 r. Nr 30, poz. 205)	1994-10-24	nr 3250/6, oddział 250Aa le nictwa Zarole / Wg rozporz. dnia z 24.10.1994 - oddział 250Aa le nictwo Jamy
102.	Buk zwyczajny	obwód: 377 wys.: 36 wiek: 190	Rozporz. dnia Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru	1994-10-24	nr 3083, oddział 82b le nictwa Zarole / Wg rozporz. dnia z 24.10.1994 - oddział

			Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1994 r. Nr 30, poz. 205)		82c le nictwo Zarole
103.	Buk zwyczajny	obwód: 323 wys.: 30 wiek: 190 lat	Rozporządzenie Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1994 r. Nr 30, poz. 205)	1994-10-24	dz. nr 3082, oddział 82g le nictwa Zarole
104.	Jarząb brekinia	obwód: 116 wys.: 21 wiek: 170 lat	Rozporządzenie Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1994 r. Nr 30, poz. 205)	1994-10-24	dz. nr 3061, oddział 61b le nictwa Zarole
105.	Aleja przydrożna na 207 drzew, w tym 160 Kasztanów, 13 Klonów zwyczajnych, 13 Jesionów wyniosłych, 9 dębów, 3 Klonów jawory, 3 Lipy, 3 sosny, 2 czeremchy zwyczajne, 1 topola osika	obwody: kasztanowce 69-384, wys.: kasztanowce 8 ó 26	Rozporządzenie Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1994 r. Nr 30, poz. 205)	1994-10-24	wzdłuż nieutwardzonej drogi Białochow - Mokre
106.	Jarząb brekinia	obwód: 148 ? wys.: 19	Rozporządzenie Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1994 r. Nr 30, poz. 205)	1994-10-24	oddział 84f le nictwa Zarole
107.	Aleja 65 dębów	obwody: 254-360 wys.: 18-20	Rozporządzenie Nr 40/93 Wojewody Toruńskiego z dnia 27 grudnia 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1994 r. Nr 1, poz. 1)	1993-12-27	wzdłuż drogi Rogóno - Skurgwy w Białochowie
108.	2 dębów bezszypułkowe	obwody: 400 i 410 wys.: 20 i 18 wiek: 180 lat	Zarządzenie Nr 35/88 Wojewody Toruńskiego z dnia 6 listopada 1988 roku w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1988 Nr 18, poz. 160)	1988-11-06	Teren byłego PGR oddział 5c le nictwa Szep
109.	2 dębów bezszypułkowe	obwody: 428 i 279 wys.: 22 i 27 wiek: 180 i 100	Zarządzenie Nr 13/85 Wojewody Toruńskiego z dnia 18 marca 1985 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1985 r. Nr 4, poz. 103)	1985-03-18	dz. nr 3250/2, oddział 250m le nictwa Szep
110.	2 dębów bezszypułkowe	obwody: 385 i 340 wys.: 26 i 27 wiek: 190 lat	Zarządzenie Nr 13/85 Wojewody Toruńskiego z dnia 18 marca 1985 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1985 r. Nr 4, poz. 103)	1985-03-18	dz. nr 3248/1, oddział 248a le nictwa Szep
111.	Dęb szypułkowy	obwód: 308 wys.: 31 wiek: 200 lat	Zarządzenie Nr 66/83 Wojewody Toruńskiego z dnia 31 grudnia 1983 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz. Urz. WRN. Tor. z 1984 r. Nr	1983-12-31	dz. nr 3072/4, oddział 72n le nictwa Zarole

			1, poz. 3)		
112.	D b szypułowcy, lipa drobnolistna	obwody: 325; 336 wys.: 32; 27 wiek: 210 i 200 lat	Zarz dzenie Nr 66/83 Wojewody Toru skiego z dnia 31 grudnia 1983 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykre lenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniej cych pomników przyrody (Dz. Urz. WRN. Tor. z 1984 r. Nr 1, poz. 3)	1983-12-31	dz. nr 3073, oddzia€ 73d Le nictwa Zaro le
113.	3 d by szypułowce	obwody: 384, 341, 334 wys.: 34,33,30 wiek: 170 lat	Toru skiego z dnia 31 grudnia 1983 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykre lenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniej cych pomników przyrody (Dz. Urz. WRN. Tor. z 1984 r. Nr 1, poz. 3)	1983-12-31	dz. nr 3014/2, oddzia€ 14o le nictwa Zwierzyniec
114.	2 sosny zwyczajne	obwody: 286, 264 wys.: 34, 36 wiek: 150 lat	Toru skiego z dnia 31 grudnia 1983 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykre lenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniej cych pomników przyrody (Dz. Urz. WRN. Tor. z 1984 r. Nr 1, poz. 3)	1983-12-31	dz. nr 3018/2, oddzia€ 18a le nictwa Zwierzyniec
115.	D b szypułowcy	obwód: 413 wys.: 31 wiek: 210 lat	Zarz dzenie Nr 35/79 Wojewody Toru skiego z dnia 19 grudnia 1979 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. WRN. Tor. z 1980 r. Nr 1, poz. 6)	1979-12-19	znajduj cy si w miejscowo ci Gubiny, w oddziale 70 le nictwa Jamy, dz. nr 3070/8
116.	2 d by szypułowce	obwody: 356, 300 wys.: 31, 30 wiek: 260 i 360 lat	Zarz dzenie Nr 3/78 Wojewody Toru skiego z dnia 20 stycznia 1978 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. WRN. Tor. z 1978 r. Nr 2, poz. 8)	1978-01-20	dz. nr 3179/1, oddzia€ 179g le nictwa Dusocin/ wg Rozporz dzenia na obszarze miejscowo ci Bia€chowo w oddziale 179 h le nictwa Bia€chowo

ród€: Regionalna Dyrekcja Ochrony rodowiska w Bydgoszczy. Stan na 5.06.2012 r.

Fotografia 10. Pomnik przyrody Aleja Kasztanowa.

ród€: Materiały własne.

9.1.8. U ytki ekologiczne

U ytkami ekologicznymi s zasęguj ce na ochron pozostaóci ekosystemów, maj cych znaczenie dla zachowania ró norodno ci biologicznej. Pełni wa ne funkcje biocenotyczne oraz fizjocenotyczne, s schronieniem dla zwierz t.

Tabela 34. U ytki ekologiczne na terenie gminy Rogó no.

Lp.	Rodzaj u ytku ekologicznego	Powierzchnia	Obr b ewid.	Nr działki ewid.	L-ctwo	Oddz/ pododdz	Nazwa aktu	Data utworzenia	Opis u ytku ekologicznego
1.	Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea)	0,71	Rogó no	167/6	Sęp	250 a	Rozporz dzenie Nr 8/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 lutego 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 20, poz. 228)	2003-03-08	Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea)
2.	Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea)	2,24	Rogó no	117/21	Sęp	250 i	Rozporz dzenie Nr 8/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 lutego 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 20, poz. 228)	2003-03-08	Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea)
3.	Mokre łki (Cirsio-Polygonetum, Trollio-Polygonetum, Cirsietum rivularis)	1,77	Skurgwy	68/2	Jamy	115 h	Rozporz dzenie Nr 8/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 lutego 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 20, poz. 228)	2003-03-08	Mokre łki u ytkowane ekstensywnie (Cirsio-Polygonetum, Trollio-Polygonetum, Cirsietum rivularis)
4.	Oczko wodne	0,67	Białchowo	197/1LP	Białchowo	197h	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
5.	Bagno	0,44	Budy	12LP	Zwierzyniec	12m	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
6.	Bagno	0,46	Budy	13LP	Zwierzyniec	13i	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
7.	Bagno	0,26	Budy	13LP	Zwierzyniec	13l	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie	2004-02-19	Bagno

							uznania za u tyki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)		
8.	Bagno	0,30	Budy	13 LP	Zwierzyniec	13m	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u tyki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
9.	Bagno	0,46	Budy	14 LP	Zwierzyniec	14a	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u tyki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
10.	Oczko wodne	0,52	Budy	14 LP	Zwierzyniec	14l	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u tyki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Oczko wodne
11.	Oczko wodne	0,38	Budy	15 LP	Zwierzyniec	15b	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u tyki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Oczko wodne
12.	Bagno	0,45	Budy	15 LP	Zwierzyniec	15k	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u tyki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
13.	Bagno	0,85	Budy	19 LP	Zwierzyniec	19g	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u tyki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
14.	Bagno	0,40	Budy	19 LP	Zwierzyniec	19h	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u tyki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
15.	Zarastaj ce oczko wodne	0,28	Gubiny	31/1LP	Zwierzyniec	31c	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u tyki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Zarastaj ce oczko wodne
16.	Bagno	0,78	Gubiny	31/1LP	Zwierzyniec	31i	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u tyki	2004-02-19	Bagno

							ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)		
17.	Bagno	0,35	Gubiny	31/2LP	Zwierzyniec	31Af	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
18.	Bagno	0,19	Gubiny	31/2LP	Zwierzyniec	31Ag	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
19.	/ ka	0,46		114		14a	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	ródle na €ka
20.	Bagno	0,46	Gubiny	31/2LP	Zwierzyniec	31Ah	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
21.	Oczko wodne	0,31	Gubiny	48LP	Jamy	48f	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Oczko wodne
22.	Oczko wodne	0,54	Gubiny	49LP	Jamy	49j	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Oczko wodne
23.	Bagno	2,84	Gubiny	70/2LP, 95LP	Jamy	70g, 95g	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
24.	Bagno	0,44		113		12l	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno

25.	Bagno	0,78		172/3		31i	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
26.	Bagno	0,17	Gubiny	71/1 LP	Jamy	71n	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
27.	Bagno	0,26	Gubiny	72/2 Lp	Jamy	72i	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
28.	Bagno	0,50	Gubiny	73 LP	Jamy	73i	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
29.	Bagno	0,68	Gubiny	31/2LP	Zwierzyniec	31Ac	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
30.	Bagno	0,34	Gubiny	97LP	Jamy	97c	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
31.	Bagno	0,71		198		97b	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
32.	Bagno	0,71	Gubiny	97LP	Jamy	97c	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
33.	Bagno	0,66		191/6		98b	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów	1998-05-29	Bagno

							przyrody po 6 onych na terenie województwa toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)		
34.	Bagno	0,66	Gubiny	98LP	Jamy	98b	Rozporz. dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
35.	Bagno	1,23	K 6 dka	264LP	Orle	264i	Rozporz. dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
36.	/ ka	0,30		260		266c	Rozporz. dzenie Nr 10/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworców przyrody po 6 onych na terenie województwa toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	ródle na 6 ka
37.	Bagno	0,30		110		13i	Rozporz. dzenie Nr 10/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworców przyrody po 6 onych na terenie województwa toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
38.	/ ka	0,30	K 6 dka	266/2LP	Orle	266c	Rozporz. dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	ródle na 6 ka
39.	Bagno	0,37	Skurgwy	113/5LP	Jamy	113r	Rozporz. dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
40.	/ ka	0,48	Szembruk	12LP	Zwierzyniec	12j	Rozporz. dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	ródle na 6 ka
41.	Oczko wodne	2,49	Rogó no, K 6 dka Szlachecka	Rogó no: 263/6LP, K 6 dka Szlach.: 263/11LP	Orle	Rogó no: 263Bk, K 6 dka Szlach.: 263BI	Rozporz. dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Oczko wodne

42.	Brzezina bagienna wokół oczka wodnego	2,55	Zarośle	39/1 LP, 53 LP	Zarośle	39j, 53b	Rozporządzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Brzezina bagienna wokół oczka wodnego
43.	Brzezina bagienna	4,45	Zarośle	41 LP, 55 LP	Zarośle	41d, 55a	Rozporządzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Brzezina bagienna
44.	Bagno	0,50		191/6		73i	Rozporządzenie Nr 10/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
45.	Bagno	0,50		72		42b	Rozporządzenie Nr 10/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
46.	Bagno	0,50	Zarośle	42 LP	Zarośle	42b	Rozporządzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
47.	Bagno	0,56	Zarośle	42 LP	Zarośle	42h	Rozporządzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
48.	Oczko wodne	0,31		195/2		48f	Rozporządzenie Nr 10/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Oczko wodne
49.	Bagno	0,83		61		43c	Rozporządzenie Nr 10/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno

50.	Bagno	0,83	Zaro le	43 LP	Zaro le	43c	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
51.	Bagno	0,38	Zaro le	52/1LP	Zaro le	52j	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
52.	Bagno	4,03	Zaro le	54 LP	Zaro le	54g	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
53.	Brzezina bagienna	6,34	Zaro le	56 LP, 57 LP	Zaro le	56d, 57a, f	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Brzezina bagienna
54.	Oczko wodne	2,55	Zaro le	56 LP	Zaro le	56i	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Oczko wodne
55.	Bagno	2,84	Zaro le	56 LP, 80LP, 81 LP	Zaro le	56j, 80f, 81c	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
56.	Bagno	0,32	Zaro le	102LP	Zaro le	102d	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
57.	Brzezina	1,00	Zaro le	57 LP	Zaro le	57g	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Brzezina
58.	Bagno	0,45		110		15k	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz.	1998-05-29	Bagno

							88)		
59.	Bagno	0,34		198		97c	Rozporz. dzenie Nr 10/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
60.	Bagno	0,32		83		102d	Rozporz. dzenie Nr 10/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
61.	Bagno	0,24	Zaro le	62 LP	Dusocin	62g	Rozporz. dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
62.	Bagno	0,33	Zaro le	76/2LP	Zaro le	76b	Rozporz. dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
63.	Oczko wodne	0,38		100		15b	Rozporz. dzenie Nr 10/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Oczko wodne
64.	Bagno	0,38	Zaro le	76/2LP	Zaro le	76h	Rozporz. dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
65.	Bagno	0,28	Zaro le	76/2LP	Zaro le	76i	Rozporz. dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
66.	Bagno	3,21	Zaro le	76/1 LP	Zaro le	76y	Rozporz. dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno

67.	Bagno	0,36	Zaro le	78LP	Zaro le	78l	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
68.	Bagno	0,68	Zaro le	92/6LP	Jamy	92Ad	Rozporz dzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76)	2004-02-19	Bagno
69.	Bagno	1,23		276		264i	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
70.	Bagno	0,26		198		72i	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
71.	Oczko wodne	0,67		153		197h	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Oczko wodne
72.	Oczko wodne	0,46		110		13i	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Oczko wodne
73.	Bagno	0,26		110		13l	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
74.	Oczko wodne	0,52		110		14m	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa	1998-05-29	Oczko wodne

							toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)		
75.	Bagno	0,40		108		19h	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
76.	Bagno	0,40		108		19f	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
77.	Bagno	0,33		114		76b	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
78.	Bagno	0,33		172/3		31c	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
79.	Oczko wodne	0,54		191/6		49j	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Oczko wodne
80.	Bagno	4,03		81		54f	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
81.	Bagno	0,27		36		62i	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno

82.	Bagno	2,15		202		70g	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
83.	Bagno	0,17		195/7		71n	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
84.	Oczko wodne	0,26	K6dka Szlachecka dz. nr 263/1 LP						Oczko wodne
85.	Bagno	0,37		52/7		113o	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
86.	/ ka	0,75	Szembruk						-
87.	Oczko wodne	2,23	Rogó no	263/1 LP		263Bi	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Oczko wodne
88.	Oczko wodne	0,26				263Bj	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Oczko wodne
89.	Remiza	0,87				263Bj	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Remiza
90.	Bagno	0,56		61		42h	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa	1998-05-29	Bagno

							toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)		
91.	Oczko wodne	2,55		61		56h	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Oczko wodne
92.	Bagno	1,00		70		57i	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
83.	Bagno	0,38		114		76h	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
84.	Bagno	0,28		114		76i	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
85.	Bagno	3,21		220		76y	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
86.	Bagno	0,36		238		78j	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
87.	Bagno	2,10		76		39h	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno

88.	Brzezina bagienna	0,31		76		53b	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Brzezina bagienna
89.	Brzezina bagienna	2,53		75		55a	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Brzezina bagienna
90.	Bagno	1,92		75		41d	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
91.	Bagno	0,38		80		52i	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
93.	Bagno	0,52		70		56j	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
94.	Bagno	2,05		70		80d	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
95.	Bagno	0,27		70		81c	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworów przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
96.	Bagno	1,17		61		56d	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w	1998-05-29	Bagno

							sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworzonych przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)		
97.	Bagno	4,40		61		57a	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworzonych przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno
98.	Brzezina bagienna	0,77		61		57g	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworzonych przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Brzezina bagienna
99.	Bagno	0,69		42/3		95d	Rozporz dzenie Nr 10/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie uznania za u ytki ekologiczne tworzonych przyrody po6 onych na terenie województwa toru skiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1998 r. Nr 16, poz. 88)	1998-05-29	Bagno

ródło: Nadle nictwo Jamy. Stan na 2012 rok.

9.1.9. Stanowisko dokumentacyjne „Bia6chowo6

Stanowisko dokumentacyjne to stosunkowo nowa forma ochrony. W miejscowo ciami Dusocin i Mokre w obr bie Nadle nictwa Jamy znajduje si fragment stanowiska dokumentacyjnego przyrody nieo ywionej 6Bia6chowo6 uznanego Rozporz dzeniem nr 9/98 Wojewody Toru skiego z dnia 15 maja 1998 r. Ca6 stanowisko zajmuje powierzchni 93,52 ha. Obejmuje zalesiony fragment strefy zboczowej Basenu Grudzi dzkiego i wysoczyzny morenowej, poci tej g st sieci 6rdlisk i w woz6w z wychodni ska6 plejstoce skich.

9.2. Gleby pochodzenia organicznego

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie grunt6w rolnych i le nych (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 121 poz. 1266 z p6 n. zm.) gleby klas I 6 III podlegaj ochronie jako gleby o najwy szej przydatno ci rolniczej.

9.3. Strefa ochronna wód powierzchniowych

W granicach obszarów chronionego krajobrazu znajdujących się na terenie gminy Rogonów w pasie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych zabronione jest lokalizowanie obiektów budowlanych (z wyjątkami dla urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśnej, rolnej lub rybackiej).

Powyższy zakaz uszczegółowiony w uchwale Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr VI/106/11 z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu, nie dotyczy zbiorników antropogenicznych o powierzchni do 1 ha, cieków wodnych stanowiących budowle i urządzenia melioracyjne, terenów przeznaczonych pod zabudowę, dla których szerokość strefy zakazu zabudowy wyznacza się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub przypadków budowy obiektów budowlanych, gdy w wyznaczonej strefie znajduje się zespół istniejących zabudowy, które mają uzupełnienia, budowlane, do których będą przylegały nowo planowane obiekty.

9.4. Strefy ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych

Przy lokalizowaniu wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego, budowlanych zakładów przechowywania żywności oraz studni służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych należy zachować odległość wokół cmentarzy wynikającą z Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze.

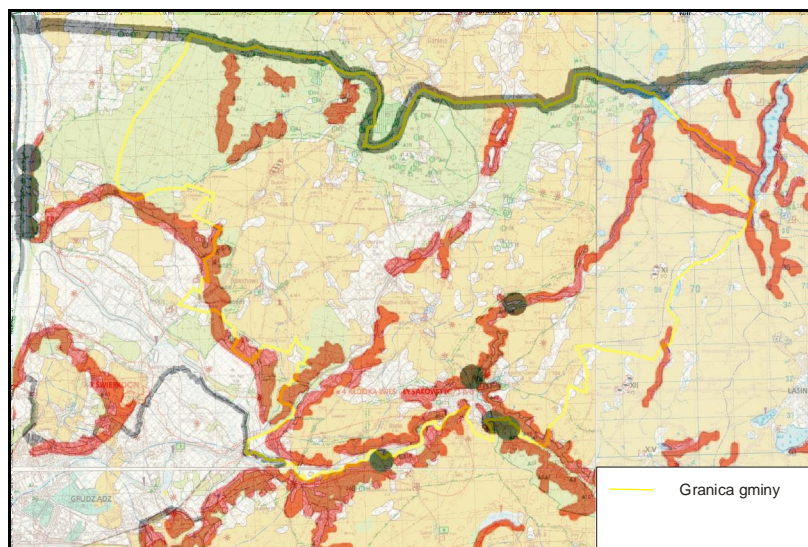
9.5. Pasy technologiczne linii elektroenergetycznych

Dla napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia oraz dla projektowanych linii elektroenergetycznych należy wyznaczyć pasy techniczne. W obszarze pasów technicznych podczas zagospodarowania terenów należy uwzględnić przepisy odrębne.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĄPIENIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻENIE GEOLOGICZNYCH

Zgodnie z Systemem Osłony Przeciwosuwiskowej w granicach administracyjnych gminy Rogóńko występują cztery osuwiska: dwa w dolinie Gardy i dwa w dolinie Osy, nie są one jednak ujęte w Rejestrze Naturalnych Zagrożeń Geologicznych. Zagrożenie powstawaniem ruchów masowych obejmuje zbocza doliny Gardy od Jeziora Kuchnia do ujścia, zbocza doliny Osy na całej długości jej odcinka przebiegającego przez gminę, w tym także doliny Przechawy oraz niektóre zbocza położone w lesie na północy gminy.

Rysunek 6. Tereny predysponowane do wystąpienia ruchów masowych.

ródło: Materiały własne.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPIENIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU W GLA

11.1 Złóża kopalin

Zgodnie z Systemem Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS, na terenie gminy Rogó no występują zarejestrowane złoża piasków czwartorzędowych o powierzchni 1,01 ha (nr złoża KN 4322), o nazwie Kłódka Wiejska. Jego zasoby są szacowane na 207 tys. m³. Złoże nie jest użytkowane.

Na północ od Dusocina leży obszar perspektywiczny wydobywania powstałych w czwartorzędzie torfów mszarno-turzycowych (z grupy organicznej) o średniej popielności 12,1%, stopniu rozkładu 40% i zasobach 78 tys. m³ o powierzchni 2,8 ha.

11.2 Zasoby wód podziemnych

Omawiany teren, według regionalizacji średnich wód podziemnych Polski, położony jest w paśmie wód zbiorników czwartorzędowych pojeziernych (Pp), należących do prowincji hydrogeologicznej nizinnej. Zgodnie z podziałem na jednostki hydrogeologiczne znajduje się w regionie mazurskim.

Głównym ujętym wód jest piasek czwartorzędowy. Jego warunki wodne są bardzo zróżnicowane, w dużej mierze zależne od ukształtowania terenu. Na wysoczyznach występują dwa, lokalnie trzy poziomy wodonośne. Pierwszy poziom znajduje się na głębokości 10-15 m, korzysta z niego większość studni gospodarskich. Najwięcej miejscowości zaopatrywana jest z poziomu drugiego. Występuje on w piaskach rzecznych interstadiów hrubieszowskiego i wodnolodowcowych stadiów sandomierskiego. Strop ujmowanych warstw znajduje się na głębokości 5-50 m. W większości zwierciadła wody ma charakter swobodny.

Poziom trzeci jest związany z piaskami i wirami rzecznyymi interstadiami eemskiego. Wody ujmowane są z głębokości od 43687 m do 576104 m. W wiązkości są to wody subartezyjskie o ciśnieniu 526545 kPa.

Na obszarach dolinnych głównym poziomem użytkowym jest poziom pierwszy, zalegający na głębokości 2,4627,5 m. Wiekowo odpowiada on poziomowi trzeciemu na wysoczyźnie. Występują tu wody o zwierciadle swobodnym lub o niedużym ciśnieniu (maksymalnie 192 kPa).

Między ujmowanych warstw wodonośnych, wydajność, depresje i współczynniki infiltracji drugiego i trzeciego poziomu na wysoczyźnie i pierwszego w dolinach, niewiele się od siebie różni i ich średnie i maksymalne wartości wynoszą: średnia ok. 15,2 m, maksymalna ok. 28 m; wydajność średnia ok. 22,8 m³/h, maksymalna ok. 62,4 m³/h; depresja średnia ok. 3,2 m, maksymalna ok. 8,2 m oraz średni współczynnik infiltracji ok. 20 m/dob i maksymalny ok. 70 m/dob.

Przez północno-wschodnią część gminy przebiega granica głównego zbiornika wód podziemnych zbiornika miążdy morenowego Nr 210 ok. GZWP ślawa.

11.3 Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na terenie gminy nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPIENIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy Rogoźno nie występują tereny i obszary górnicze.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-CIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

13.1 Komunikacja i transport

13.1.1. Drogi

Przez teren gminy Rogóno przebiegają drogi krajowe zaliczone do następujących kategorii dróg publicznych:

- drogi krajowe:
 - droga krajowa nr 16 relacji Dolna Grupa ó Grudzi ó Iława ó Ostróda ó Olsztyn ó Mrągowo ó Ełk ó Augustów ó przejście graniczne z Litwą w Ogrodnikach, przez teren gminy przebiega na odcinku około 9,6 km, droga posiada jedną jezdnię ó po 1 pasie ruchu w jedną stronę, w pasie drogowym brakuje poboczy,
 - droga krajowa nr 55 relacji Stolno (województwo kujawsko ó pomorskie) ó Nowy Dwór Gdański, przez teren gminy przebiega na odcinku około 4,1 km.

- droga wojewódzka:
 - droga wojewódzka nr 535 relacji Rogóno Stacja ó Rogóno Zamek, przez teren gminy przebiega na odcinku około 4 km, stan techniczny drogi oceniono jako zły;

- drogi powiatowe:
 - droga powiatowa nr 1350C relacji granica województwa ó W. Wez ó Białochowo, przez teren gminy przebiega na odcinku 0,20 km,
 - droga powiatowa nr 1353C relacji Białochowo ó Szembruczek, przez teren gminy przebiega na odcinku około 11,73 km,
 - droga powiatowa nr 1354C relacji Dusocin ó Zarole, przez teren gminy przebiega na odcinku około 2,66 km,

- droga powiatowa nr 1355C relacji Zarole ó Gubiny, przez teren gminy przebiega na odcinku 4,12 km,
- droga powiatowa nr 1356C relacji Dusocin ó Skurgwy, przez teren gminy przebiega na odcinku 3,48 km,
- droga powiatowa nr 1358C relacji Białochowo ó Lisie Kłoty, przez teren gminy przebiega na odcinku 1,80 km,
- droga powiatowa nr 1359C relacji Skurgwy ó Rogóno Stacja Kolejowa, przez teren gminy przebiega na odcinku 1,27 km,
- droga powiatowa 1360C relacji Kłodka ó Rogóno, przez teren gminy droga przebiega na odcinku 5,35 km,
- droga powiatowa 1361C relacji Rogóno ó Szembruk, przez teren gminy droga przebiega na odcinku 6,85 km,
- droga powiatowa nr 1362C relacji Sobótka ó Rogóno Zamek, przez teren gminy przebiega na odcinku 4,45 km,
- droga powiatowa nr 1363C relacji Kłodka ó Dębrowa Królewska, przez teren gminy przebiega na odcinku 2,18 km,
- droga powiatowa nr 1364C relacji Gubiny ó Rogóno, przez teren gminy przebiega na odcinku 3,33 km,
- droga powiatowa nr 1365C relacji Gardeja ó granica województwa ó Rogóno, przez teren gminy przebiega na odcinku 8,95 km,
- droga powiatowa nr 1366C relacji Szembruk ó Szembruk Stacja Kolejowa, przez teren gminy przebiega na odcinku 1,70 km,
- droga powiatowa nr 1367C relacji Nogat ó Wydrzno, przez teren gminy przebiega na odcinku 0,84 km,
- droga powiatowa nr 1368C relacji Szembruczek ó Nowe Mosty, przez teren gminy przebiega na odcinku 4,60 km,
- droga powiatowa nr 1383C relacji Dębrowa Królewska ó Gruta, przez teren gminy przebiega na odcinku 0,10 km,
- droga powiatowa nr 1385C relacji Rogóno Zamek ó Gruta, przez teren gminy przebiega na odcinku 1,48 km.

Łączna długość dróg powiatowych w gminie wynosi 65,10 km. Wśród dróg powiatowych 55,15 km posiada nawierzchnię bitumiczną, 2,50 km ma nawierzchnię brukową, zaś 7,03 dotyczy nawierzchni z tłuczni.

- drogi gminne:
 - droga gminna nr 041209C relacji Dusocin ó Zaro le,
 - droga gminna nr 041211C relacji Dusocin ó Zaro le,
 - droga gminna nr 041212C relacji Skurgwy ó Las,
 - droga gminna nr 041213C relacji Skurgwy ó Ludwichowo,
 - droga gminna nr 041214C relacji Skurgwy ó Jamy,
 - droga gminna nr 041215C relacji Skurgwy ó Zielone Pole,
 - droga gminna nr 041216C relacji Dusocin ó Białochowo,
 - droga gminna nr 041217C relacji Mokre ó Białochowo,
 - droga gminna nr 041220C relacji Skurgwy ó Krakowska,
 - droga gminna nr 041221C relacji Białochowo ó do linii kolejowej,
 - droga gminna nr 041222C relacji Białochowo ó do gospodarza,
 - droga gminna nr 041223C relacji Kłodka ó do drogi powiatowej nr 1360C,
 - droga gminna nr 041224C relacji Kłodka ó Rogó no Zamek,
 - droga gminna nr 041226C relacji Rogó no ó droga powiatowa nr 1360C ó do budynków,
 - droga gminna nr 041228C relacji Rogó no ó Rogó no Pomorskie,
 - droga gminna nr 041232C relacji Gubiny ó Budy,
 - droga gminna nr 041234C relacji Gubiny ó do torów,
 - droga gminna nr 041235C relacji Gubiny ó Szembruczek,
 - droga gminna nr 041236C relacji Rogó no ó Gubiny,
 - droga gminna nr 041237C relacji Gubiny ó Rogó no,
 - droga gminna nr 041238C relacji Rogó no ó rzeka Gard ga,
 - droga gminna nr 041240C relacji Szembruk ó Las,
 - droga gminna nr 041242C relacji Szembruk ó granica wsi Nogat,
 - droga gminna nr 041243C relacji Szembruk ó Nogat,
 - droga gminna nr 041244C relacji Szembruk ó szkoła Szembruk,
 - droga gminna nr 041245C relacji Szembruk ó Wydrzno,

- droga gminna nr 041246C relacji Szembruczek ó Gubiny,
- droga gminna nr 041247C relacji Szembruczek ó Szembruk,
- droga gminna nr 041248C relacji Szembruczek ó Nowe Bónowo,
- droga gminna nr 041249C relacji Sobótka ó Biaćci,
- droga gminna nr 041250C relacji Sobótka ó Szembruczek,
- droga gminna nr 041252C relacji Rogó no ó Pi tek,
- droga gminna nr 041254C relacji Sobótka ó Bukowiec,
- droga gminna nr 041255C relacji Rogó no Zamek ó Bukowiec,
- droga gminna nr 041257C relacji Rogó no Zamek ó do gospodarza,
- droga gminna nr 041259C relacji Kćdka ó Rogó no,
- droga gminna nr 041260C relacji Kćdka ó Orle,
- droga gminna nr 041261C relacji Rogó no ó Przydatki,
- droga gminna nr 041262C relacji Biaćchowo ó Biaćchowo Wybudowanie.

13.1.2. Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy Rogó no przebiega linia kolejowa nr 207 relacji Toru ó Grudzi dz ó Malbork. Na terenie gminy znajduje si 1 stacja kolejowa w miejscowoci Rogó no.

13.1.3. Transport publiczny

Na terenie gminy Rogó no przewozy pasazerskie realizowane s przez nastujcych przewoźników:

- Spółka PKS;
- firmy prywatne;
- Miejski Zakład Komunikacji w Grudzi dzu (linia nr 7)

13.2 Gospodarka wodno ó ciekowa

13.2.1. Zaopatrzenie w wod

Zaopatrzenie w wod realizowane jest za pomoc nastujcych ujęć wody:

- Kćdka:
 - gębokość studni 57 m, zasoby eksploatacyjne na poziomie 27,38 m³/h,
 - zatwierdzone wielkości poboru: $Q_{\max/h} = 14,05 \text{ m}^3/h$; $Q_{r/d} = 92,00 \text{ m}^3/dod$;
 $Q_{\max/rok} = 46.720,00 \text{ m}^3/rok$,

- pozwolenie wodno ó prawne wa ne do 1 czerwca 2025 roku;
- Zaro le:
 - gĘboko studni 65,5 m, zasoby eksploatacyjne na poziomie 34,00 m³/h,
 - zatwierdzone wielko ci poboru: $Q_{\max/h} = 20,7 \text{ m}^3/h$; $Q_{r/d} = 110,0 \text{ m}^3/dod$;
 $Q_{\max/rok} = 57.597,00 \text{ m}^3/rok$,
 - pozwolenie wodno ó prawne wa ne do 1 czerwca 2025 roku;
- Rogó no:
 - gĘboko studni: studnia wiercona nr 1 - 89,0 m, studnia wiercona nr 2 - 94,00, studnia wiercona nr 3 - 89,00; zasoby eksploatacyjne na poziomie 50,00 m³/h,
 - zatwierdzone wielko ci poboru: $Q_{\max/h} = 46,2 \text{ m}^3/h$; $Q_{r/d} = 400,0 \text{ m}^3/dod$;
 $Q_{\max/rok} = 193,121,00 \text{ m}^3/rok$,
 - pozwolenie wodno ó prawne wa ne do 1 czerwca 2025 roku.
- Szembruk:
 - gĘboko studni: 52,0 m, 55,0 m,
 - zatwierdzone wielko ci poboru: $Q_{r/d} = 250,00 \text{ m}^3/d$, $Q_{\max/d} = 376,30 \text{ m}^3/d$,
 $Q_{\max/h} = 22,90 \text{ m}^3/h$,
 - strefa ochrony bezpo rednio 10,0 m od osi studni,
 - pozwolenie wodno ó prawne wa ne do 28 listopada 2023 roku.

Z sieci wodoci gowej korzysta 3 536 osób, co stanowi 84,1% mieszka ców gminy.

Stan techniczny sieci wodoci gowej oceniono jako dobry. Ogólne dĘgo sieci wodoci gowej rozdzielczej w gminie wynosi 152,90 km.

13.2.2. Odprowadzania cieków

Cz gminy Rogó no wyposa ony jest w sie kanalizacyjn . Na podstawie danych Głównego Urz du Statystycznego za 2013 rok, caŁowita dĘgo czynnej sieci kanalizacyjnej dla obszaru caŁej gminy wynosi 38,0 km. ciek z terenu gminy Rogó no odprowadzane s do gminnej oczyszczalni cieków. W 2013 roku z terenu gminy odprowadzono do oczyszczalni 49 dam³ cieków. Do budynków prowadzi 188 poŁcze sieci kanalizacyjnej. W 2013 roku z sieci kanalizacyjnej korzystaŁ 1 354 osób, co stanowi 32,21% mieszka ców gminy.

Na terenie gminy funkcjonują te indywidualne systemy ciekowe. Na podstawie Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 w nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku, gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodporny nieczystości ciekowych lub w przydomową oczyszczalnię cieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych.

W miejscowości Rogów funkcjonuje Gminna Oczyszczalnia cieków. Oczyszczalnia cieków w Rogów nie jest oczyszczalnią biologiczną. Zarządcą oczyszczalni jest Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Rogów. Oczyszczalnia posiada decyzję Starosty Grudzińskiego nr OS.6223-2/2006 z dn. 06.03.2006 r. udzielającą pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzenie oczyszczonych cieków bytowych i gospodarczych z oczyszczalni cieków do cieku melioracji wodnych szczegółowych oznaczonego symbolem R-P-3. Pozwolenie wydane jest na odprowadzanie cieków oczyszczonych w ilości: $Q_{rd} = 188,00 \text{ m}^3/\text{d}$; $Q_{maxd} = 244,40 \text{ m}^3/\text{d}$; $Q_{maxh} = 16,28 \text{ m}^3/\text{d}$. Pozwolenie wodnoprawne udzielone zostało na czas określony do 31 grudnia 2015 r.

13.3 Elektroenergetyka

W granicach administracyjnych gminy Rogów znajdują się następujące elementy układu elektroenergetycznego:

- napowietrzna linia przesyłowa najwyższego napięcia 400 kV relacji GPZ Gdańsk – Białystok GPZ Grudzińsk – Wągrowo;
- napowietrzne linie wysokiego napięcia:
 - 110 kV relacji GPZ Grudzińsk – Wągrowo – GPZ Kwidzyn Celuloza Wschód,
 - 110 kV relacji GPZ Grudzińsk – Wągrowo – GPZ Kwidzyn Celuloza Zachód;
- napowietrzne i kablowe linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV;
- napowietrzne i kablowe linie elektroenergetyczne niskiego napięcia 0,4 kV;
- napowietrzne i wewnętrzne stacje transformatorowe 15/0,4 kV.

Napowietrzne i kablowe linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV i niskiego napięcia 0,4 kV służą do zasilania w energię elektryczną odbiorców na terenie gminy. Gmina

jest zasilania z Głównych Punktów Zasilania: GPZ Grudzi dz wierkocin i GPZ / asin. Istniejąca sie elektroenergetyczna zapewnia dostaw mocy i energii elektrycznej. W pełni zaspokaja potrzeby obszaru gminy w tym zakresie.

13.4 Uwarunkowania rozwoju odnawialnych ródeń energii.

Do odnawialnych ródeń energii, które potencjalnie mo na wykorzystywa w gminie zaliczaj si : energia wiatrowa, energia sńeczna, energia wodna oraz energia powstań z przetwarzania biomasy i biogazu.

W miejscowo ci Kńdka Szlachecka funkcjonuje obecnie elektrownia wodna ó MEW w Kńdce, powstań w 1991 r.

Najbardziej preferowane kierunki uzyskiwania energii ze ródeń odnawialnych na terenie gminy Rogó no to energia wiatrowa. Zdecydowan wi kszo obszaru gminy stanowi tereny rolne, na których mo na lokalizowa elektrownie wiatrowe. Nale y pami ta o zachowaniu równie odpowiednich odlegń ci od zabudowy, terenów le nych, cieków wodnych, u ytków ekologicznych, alei przydro nych, oczek wodnych i wyńczenie z lokalizacji obszarów predysponowanych do osuwania si mas ziemnych. Nale y równie ograniczy przeznaczenie terenów pod elektrownie wiatrowe o wysokiej przydatno ci rolniczej.

Obecnie na terenie gminy Rogó no wydano dwie decyzje o warunkach zabudowy dla lokalizacji elektrowni wiatrowych, w miejscowo ci Skurgwy oraz w Biańchowie. W wyniku wysokiego stechnicyzowania spończe stw pa stw rozwinitych i uzalenie gospodarki wiatowej od konwencjonalnych ródeń energii, ich zasoby ó jeszcze niedawno uwane za niewyczerpalne ó nieustannie malej i w niedłgim czasie zostan zu yte. Dodatkowo obecna technologia ich funkcjonowania i pozyskiwania negatywnie wpńwa na stan rodowiska, powoduj c nieodwracalne zmiany klimatyczne. W zwi zku z powy szym korzystne, a wr cz zasadne staje si d enie do zast pienia ich ródeńmi efektywnie ekologicznymi (np. elektrownie wiatrowe), których wykorzystanie poprawi stan rodowiska naturalnego, zredukuje ilo odpadów oraz pozwoli zaoszcz dzi zasoby surowców naturalnych. Obecnie zmienia si podej cie wielu pa stw do gospodarki energetycznej i coraz cz ciej odnawialne ródeń energii, w tym elektrownie wiatrowe zaczynaj odgrywa w niej strategiczn rol . Znalazń to odzwierciedlenie w polityce pa stw czńkowskich Unii Europejskiej, które swoje cele i plany dziańia dotycz ce wykorzystania niekonwencjonalnych ródeń energii zawarń w Biańej i Zielonej Ksi dze. Po za tym kraje

unijne, w tym Polska ratyfikowała traktat o zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych z Kioto oraz zobowiązała się przez władze polskie jeszcze w czasie rozmów akcesyjnych do przestrzegania Dyrektywy UE 2001/77/EC dotyczącej stopniowego zwiększania udziału niekonwencjonalnych źródeł w produkcji energii elektrycznej.

Ponadto na podstawie mapy opracowanej przez prof. H. Lorenca uwzględniając dane pomiarowe z lat 1971 do 2000 „Strefy energetyczne wiatru w Polsce” gmina Rogów no zaliczono do strefy III o korzystnej.

Reasumując powyższe rozważania na terenie gminy Rogów no, mając na uwadze uwarunkowania i racjonalne zasady lokalizacji, istniejące warunki do rozwoju elektrowni wiatrowych.

13.5 Gazownictwo

W gminie Rogów no zlokalizowane są następujące obiekty sieci przesyłowe gazu ziemnego:

- Gazociąg wysokiego ciśnienia DN 400 relacji Gustorzyn o Pruszcz Gdański;
- Gazociąg wysokiego ciśnienia DN 500 relacji Gustorzyn o Reszki;
- Stacja redukcyjno-pomiarowa „Rogów no”.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2013 roku dane dotyczące przedstawia się następująco:

- długość czynnej sieci ogółem o 75 km;
- czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych o 75 sztuki;
- odbiorcy gazu o 75 gospodarstw domowych;
- odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem o 32 gospodarstw domowych;
- zużycie gazu tys. m³ o 65,4;
- zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m³ o 58,6;
- ludność korzystająca z sieci gazowej o 275 osoby.

Gaz jest jednym z najbardziej ekologicznych i najtańszych metod grzewczych i może stanowić źródło energii w każdym gospodarstwie domowym. Stan techniczny sieci gazowej określono jako dobry.

13.6 Ciepłownictwo

Stopniowo podejmuje się działania zmierzające do ograniczenia emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Należą do nich, np. likwidacja wielu lokalnych, uciążliwych dla otoczenia kotłowni w gminnych, zmiana ogrzewania na bardziej ekologiczne. Na obszarze gminy Rogów nie występuje scentralizowana gospodarka ciepła. Ogrzewanie obiektów i produkcja ciepłej wody użytkowej odbywa się indywidualnie w oparciu o różne rodzaje energii (węgiel, materiały drewno, w mniejszej ilości gaz ziemny i olej opałowy). Wykaz kotłowni funkcjonujących w budynkach gminnych:

- kotłownia na gaz ziemny zlokalizowana w budynku Urzędu gminy ogrzewa 3 obiekty: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury i remiz OSP w Rogowie;
- kotłownia na gaz ziemny w Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Rogowie;
- kotłownia na gaz ziemny w Przedszkole Publiczne w Rogowie;
- kotłownia na gaz ziemny w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Rogowie (gminny);
- kotłownia na olej opałowy w Szkole Podstawowej w Białochowie;
- kotłownia na olej opałowy w Szkole Podstawowej w Szembruczkach;
- kotłownia w gminnym budynku mieszkalnym nr 63 w Skurgwach;
- kotłownia w gminnym budynku przy Szkole Podstawowej w Szembruksku;
- kotłownia koksowa w Jamy;
- kotłownia w gminnym budynku przy Szkole Podstawowej w Zarodku (w części wykupionej przez osobę prywatną znajduje się piec w gminnym, w pozostałej części, gdzie znajdują się pomieszczenia gminne, funkcjonują piece kaflowe).

W pozostałych budynkach gminnych (lokalach mieszkalnych) funkcjonuje ogrzewanie piecowe (piece kaflowe).

13.7 Telekomunikacja

Stan sieci napowietrznych i ziemnych określono jako dobry. Na terenie gminy Rogów dostępne są wszystkie sieci telefonii komórkowej.

Jak wynika z badań naukowych i analiz dokumentacji sporządzonych na etapie lokalizacji i budowy - stacje bazowe telefonii komórkowej, przy prawidłowym zainstalowaniu i wprowadzeniu zabezpieczeń związanych z dostępem do anten, charakteryzują się bardzo małymi natężeniami pól elektromagnetycznych. Anteny stacji bazowych instalowane są na wysokich wspornikach, tworząc w ten sposób strefy ochronne.

W gminie Rogó no nie ma przeciwwskaza zwi zanych z budow stacji bazowych telefonii komórkowej.

13.8 Gospodarka odpadami

Gmina Rogó no nie posiada własnego składowiska odpadów. Obecny system gospodarki odpadami oparty jest o pojemniki stacjonarne, kosze uliczne i pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów. Maj c na uwadze zmian ustawy o utrzymaniu porz dku i czysto ci w gminach, która weszła w ycie 1 stycznia 2012 roku, system gospodarki odpadami oparty b dzie o nowe zasady. Zał enia opisano w cz ci dotycz cej kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie gminy Rogó no nie wyst puj mogilniki, w których gromadzono niebezpieczne odpady. Odpady azbestowe powstaj głównie w budownictwie podczas prowadzonych prac demonta owych. Odpady medyczne powstaj w o rodkach zdrowia i gabinetach prywatnych. Podlegaj one selektywnej zbiórce odpadów.

13.9 Urz dzenia melioracji wodnych

Na terenie gminy wyst puj urz dzenia melioracji podstawowych, które nale do Marszałka Województwa Kujawsko ó Pomorskiego:

- rzeka Gard ga w kilometrze 00+000 ÷ 13+840;
- rzeka Osa w kilometrze 10+500 ÷ 24+100;
- rzeka Pr czawa w kilometrze 0+700 ÷ 14+133;

Ponadto na terenie gminy wyst puj urz dzenia melioracji szczegó łowych.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ I WYMAGANIA REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

W niniejszym rozdziale przedstawiono i odniesiono się do licznych dokumentów strategicznych. Dokumenty te dotyczą zarówno szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego.

W rozważaniach wykorzystano takie dokumenty jak:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju;
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- Strategia Rozwoju Transportu Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2012-2017 z perspektywą na lata 2018-2023;
- Strategia Rozwoju Powiatu Grudziądzkiego;
- Wieloletni Plan Inwestycyjny Powiatu Grudziądzkiego.

14.1 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 roku, jest najważniejszym dokumentem dotyczącym kształtu przestrzennego Polski. Jego nadrzędnym celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zró nicowanych potencjałów rozwojowych w d oeniu do konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i wi kszej sprawności pa stwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie czasu.

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju do 2030 roku kładzie szczególny nacisk na budowanie i utrzymanie kształtu przestrzennego, ponieważ decyduje on o warunkach życia obywateli, funkcjonowaniu gospodarki i pozwala wykorzystywać szanse rozwojowe. Formułuje także zasady i działania służące zapobieganiu konfliktom w gospodarowaniu przestrzeni i zapewnieniu bezpieczeństwa.

14.2 Krajowy Program Zwiększenia Lesistości

Realizacja zwiększenia lesistości jest jednym z najważniejszych elementów polityki leśnej państwa. Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do poziomu 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050. Szczególną funkcją zalesień powinno być, zatem odpowiednie kształtowanie struktur przestrzennych zasobów przyrody, zwiększanie ich biologicznej aktywności i różnorodności, a także estetycznych walorów krajobrazu. W tym zadaniem programu zalesień jest ochrona i wzmacnianie oraz włączenie we wspólny system najcenniejszych obszarów przyrodniczych. Bardzo istotnym problemem jest też racjonalne przestrzenne rozmieszczenie przyszłych zalesień. Rozmiar zadania, potrzeba systemowych rozwiązań w skali kraju i regionu, a przede wszystkim znaczenie zalesień dla ochrony środowiska, racjonalizacji struktury użytkowania ziemi i tworzenia ładunku w gospodarce przestrzennej, nadają temu problemowi wysoki rangę.

Celem rządowego programu zwiększenia lesistości do roku 2020 jest, zatem zapewnienie warunków do zwiększenia lesistości do 30%, ustalenie priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz wykorzystanie ich do optymalnego rozmieszczenia zalesień, a także opracowanie odpowiednich instrumentów realizacyjnych. Integralnym celem programu jest:

- przestrzenny model zwiększenia lesistości (obejmujący ustalenie preferencji zalesieniowych gmin) oraz rozmiar zalesień w układzie kraju, województw i powiatów;
- założenia programów regionalnych i lokalnych;
- zadania dla administracji rządowej, władz samorządowych na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym oraz dla gospodarki leśnej;
- harmonogram realizacji i aspekty ekonomiczne.

14.3 Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego został przyjęty Uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r., (obecnie w trakcie aktualizacji). Dokument ten porusza najważniejsze aspekty polityki przestrzennej w wymiarze wojewódzkim.

Rogóno określono jako ośrodek lokalny. Człony gminy Rogóno poóna jest w zintegrowanym systemie ekologicznym. Gmina Rogóno zakwalifikowano do III ówschodniej strefy polityki przestrzennej.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa wyszczególniono zadania ponadlokalne realizujące cele publiczne. Do zadań tych, odnoszących się bezpośrednio lub pośrednio do gminy Rogóno, zaliczono:

- zadania o znaczeniu krajowym:
 - zadanie nr 2 óochrona gruntów o wysokiej przydatności dla rolnictwa przed zmianami użytkowania na cele nierolnicze,
 - zadanie nr 3 óutworzenie parków kulturowych (planuje się utworzenie 3 parków kulturowych: Doliny Osy, Doliny Gardęgi i Nadwiślański Park Krajobrazowy)
 - zadanie nr 10 óbudowa drogi ekspresowej S ó16,
 - zadanie nr 15 óprzebudowa drogi krajowej nr 55;
- zadania o znaczeniu wojewódzkim:
 - zadanie nr 39 óopracowanie programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla obszaru województwa kujawsko ópomorskiego (niniejszy dokument został przyjęty Uchwaóą Nr XVI/299/11 Sejmiku Województwa Kujawsko ó Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2011 roku),
 - zadanie nr 46 óopracowanie i ustanowienie planów ochrony dla wszystkich rezerwatów przyrody (plany ochrony znajdują się w trakcie opracowania),
 - zadanie nr 48 ómodernizacja wadliwie funkcjonujących systemów melioracyjnych, w szczególności na Pojezierzu Cheónińsko ó Dobrzyńskim i na Kujawach,
 - zadanie nr 150 óprzebudowa linii kolejowej nr 207;
- zadania rzędowe sóci celów obronności państwa:
 - modernizacja i odbudowa óskódu Materiaóowego Gardeja ó J.W. 4224ö, w czóci pośredniej w obróbie województwa kujawsko ó pomorskiego w gminie Rogóno.

14.4 Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Strategia rozwoju województwa jest drugim w hierarchii, po planie zagospodarowania przestrzennego województwa, dokumentem z zakresu polityki rozwoju regionu. Obecnie obowiązującym dokumentem jest „Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego

do roku 2020 ó Plan modernizacji 2020+ö. Dokument został przyjęty Uchwałą Nr XLI/693/13 Sejmiku Województwa Kujawsko ó Pomorskiego z dnia 21 października 2013 roku.

ŹNajwaŹniejszymi ustaleniami operacyjnymi Strategii sã cele strategiczne ó realizujãce (w formie Źpakietów dziaŹaŹi ö dla autonomicznych zagadnieŹ) potrzeby zidentyfikowane w ramach priorytetów rozwoju.ö

PRIORYTETY:

- Konkurencyjna gospodarka.
- Modernizacja przestrzeni wsi i miast.
- Silna metropolia.
- Nowoczesne spoŹecze stwo.

CELE STRATEGICZNE:

- Gospodarka i miejsca pracy.
- Dost pno i spójno Ź.
- Aktywne spoŹecze stwo i sprawne usŹgi.
- Innowacyjno Ź.
- Nowoczesny sektor rolno-spo ywczy.
- Bezpiecze stwo.
- Sprawne zarz dzanie.
- To samo i dziedzictwo.

14.5 Strategia Rozwoju Transportu do roku 2015 w Województwie Kujawsko ó Pomorskim

W niniejszym dokumencie wyznaczono cele caŹego sektora transportu z horyzontem czasowym do 2015 roku. Dokument bezpo rednio odnosi si do zapisów Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko ó Pomorskiego na lata 2007 ó 2020. Realizuje nadrz dny cel tego dokumentu. Zgodnie ze Strategi Rozwoju Transportu do roku 2015 w Województwie Kujawsko ó Pomorskim przyj to nast puj ce cele generalne i podstawowe:

- cel generalny: rozwój infrastruktury drogowej w celu zaspokojenia potrzeb komunikacyjnych ludno ci, tworzenia warunków rozwoju gospodarczego regionu poprzez podnoszenie jego atrakcyjno ci inwestycyjnej i turystycznej oraz umo liwienie szerokiego wŹczenia województwa w system wspó pracy

mi dzyregionalnej i mi dzynarodowej w ramach Unii Europejskiej w sposób wykorzystuj cy tranzytowe poŁ enie województwa;

- cele strategiczne:
 - budowa, rozbudowa i przebudowa i unowocze nienie sieci drogowej,
 - stworzenie warunków poprawy i bezpiecze stwa na drogach,
 - stworzenie warunków do rozwoju turystyki poprzez rozbudow sieci dróg w regionach atrakcyjnych turystycznie.

14.6 Strategia Rozwoju Powiatu Grudzi dzkiego na lata 2003 ó 2012

Cel strategiczny dla powiatu grudzi dzkiego zostaŁ okre lony jako: silny ekonomicznie powiat i mo liwy jest do osi gni cia po zrealizowaniu nast puj cych celów cz stkowych (operacyjnych):

- wzrost inwestycji w regionie;
- atrakcyjny turystycznie powiat;
- zbie no celów miasta i powiatu;
- integracja dziaŁ samorz dów;
- konkurencyjne rolnictwo.

Do efektów, które s mo liwe w wyniku realizacji celów strategicznych, zaliczono:

- niskie bezrobocie;
- zasobne spoŁ cze stwo;
- bezpieczny powiat.

15. WYMAGANIA DOTYCZĄCY OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Zgodnie z Ustawą Prawo Wodne obszary szczególnego zagrożenia powodzi obejmują :

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- obszary, między linią brzegu a wałami przeciwpowodziowymi lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wałów przeciwpowodziowych, a także wyspy i przymuliska, stanowiące działości ewidencyjne,
- pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Zgodnie z dostępnymi danymi opracowanymi poprzez RZGW w Gdańsku wyznaczono obszary zagrożenia powodzi dla gminy Rogoźno, na których prawdopodobieństwo wystąpienia jest średnie i wynosi raz na 100 lat. Wyznaczone zasięgi wód powodziowych w gminie Rogoźno opiera się na rzece Osie i Gardzie. Aby zapewnić prawidłową ochronę przeciwpowodziową należy:

- dokonywać oceny stanu technicznego obiektów ochrony przed powodzią i powstrzymanie ich degradacji oraz modernizacja w zakresie funkcjonalności w ochronie przed powodzią i stanu technicznego;
- systematycznie aktualizować dane o zasięgu i wielkości zalewów powodziowych oraz danych o poziomie zagrożenia i ryzyka powodziowego;
- wspomagać zarządzanie użytkowaniem i zabudową terenu dla ograniczenia wzrostu zagrożenia powodziowego w przyszłości;
- wpływać na wzrost świadomości społecznej;
- wspomaganie budowy systemu ostrzeżeń krótkoterminowych.

SPIS TABEL

Tabela 1. Gmina Rogó no na tle powiatu i województwa.....	10
Tabela 2. Ogólna struktura u ytkowania gruntów w gminie Rogó no.....	13
Tabela 3. Szczegówa struktura u ytkowania gruntów w gminie Rogó no.....	14
Tabela 4. Liczba ludno ci w poszczególnych miejscowo ciach gminy Rogó no.....	15
Tabela 5. Decyzje o warunkach zabudowy w latach 2007 ó 2014.....	19
Tabela 6. Decyzje lokalizacji inwestycji celu publicznego wydane w latach 2007 ó 2014.....	20
Tabela 7. Gospodarstwa rolne wedóg grup obszarowych u ytków rolnych.....	35
Tabela 8. Powierzchnia gospodarstw wedóg klas wielko ciowych.....	36
Tabela 9. Gospodarstwa domowe wg struktury dochodów.....	37
Tabela 10. Kierunki produkcji ro linnej w gminie Rogó no.....	37
Tabela 11. Kierunki produkcji zwierz cej w gminie Rogó no.....	38
Tabela 12. Wyposa enie gospodarstw w gminie Rogó no.....	38
Tabela 13. Powierzchnia budynków i budowli w gospodarstwach rolnych.....	39
Tabela 14. Udziaform ochrony w Nadle nictwie Jamy.....	40
Tabela 15. Siedliska podlegaj ce ochronie na terenie gminy Rogó no.....	41
Tabela 16. Obiekty uj te w wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków.....	51
Tabela 17. Zestawienie nieruchomych zabytków archeologicznych w gminie Rogó no.....	60
Tabela 18. Zestawienie gównych wska ników demograficznych dla gminy Rogó no.....	62
Tabela 19. Liczba ludno ci gminy Rogó no w latach 2004 ó 2013.....	63
Tabela 21. Ruchy migracyjne latach 2002 ó 2013 w gminie Rogó no.....	63
Tabela 22. Zestawienie gównych wska ników dotycz cych zatrudnienia w gminie Rogó no w latach 2003 ó 2013.....	65
Tabela 23. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Rogó no w latach 2003 ó 2013.....	66
Tabela 24. Bezrobotni w gminach powiatu grudzi dzkiego wedóg pŁci.....	67
Tabela 25. Zasoby mieszkaniowe w gminie Rogó no w latach 2002 ó 2010.....	67
Tabela 26. Zasoby mieszkaniowe wedóg form wŁsno ci.....	68

Tabela 27. Wyposażenie mieszkań w gminie Rogów w podstawowe instalacje na tle powiatu grudziądzkiego.....	69
Tabela 28. Uczniowie i absolwenci w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w gminie Rogów no	70
Tabela 29. Dostęp do Internetu w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w latach 2007 ó 2010.....	71
Tabela 30. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów w całościowych.	73
Tabela 31. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD 2004 w latach 2002 ó 2008.	74
Tabela 32. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD 2007 w latach 2009 ó 2011.	75
Tabela 33. Stan prawny gruntów w gminie Rogów no.	82
Tabela 34. Pomniki przyrody na terenie gminy Rogów no.	93
Tabela 35. Utyłki ekologiczne na terenie gminy Rogów no.....	103

SPIS WYKRESÓW

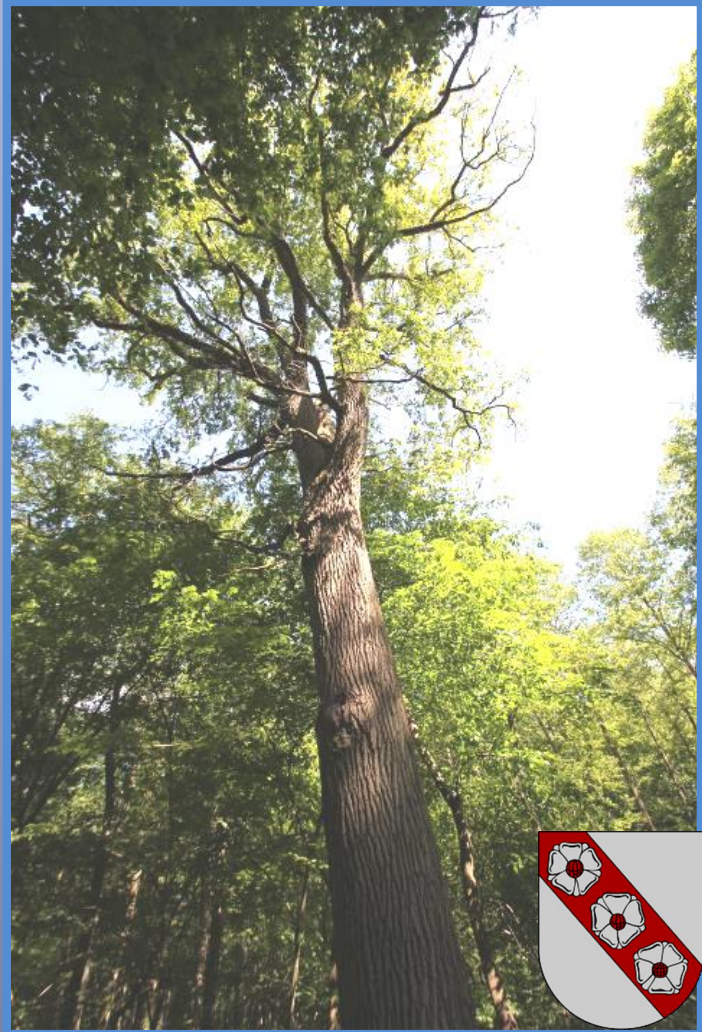
Wykres 1. Powierzchnia gmin położonych w powiecie grudziądzkim (km ²).....	11
Wykres 2. Liczba ludności w gminach położonych w powiecie grudziądzkim.	12
Wykres 3. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych ułtyków rolnych.	36
Wykres 5. Gospodarstwa według wykształcenia osoby kierującej.	39
Wykres 6. Ludność gminy Rogów no według grup ekonomicznych w latach 2002 ó 2013.....	64
Wykres 7. Ludność gminy Rogów no według płci w latach 2002 ó 2013.	65
Wykres 8. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Rogów no w latach 2003 ó 2013.....	66
Wykres 9. Zasoby mieszkaniowej według form w całości.	69
Wykres 10. Stan prawny gruntów położonych w gminie Rogów no.	82

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy Rogóń na tle powiatu grudziądzkiego.....	8
Rysunek 2. Położenie gminy Rogóń na tle województwa kujawsko-pomorskiego.	9
Rysunek 3 Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Rogóń.	16
Rysunek 4. Jednostki fizycznogeograficzne i typy krajobrazów według Kondrackiego.	21
Rysunek 5. Obszar Natura 2000 Dolina Osy mający znaczenie dla Wspólnoty.	93
Rysunek 6. Tereny predysponowane do występowania ruchów masowych.	118

SPIS FOTOGRAFII

Fotografia 1. Jemioła na topolach.....	31
Fotografia 2. Topola osika.	31
Fotografia 3. Trzmielina pospolita.	31
Fotografia 4. Jaskier polny.....	32
Fotografia 5. Wyka.	32
Fotografia 6. Olsza czarna nad Jeziorem Gubińskim.	33
Fotografia 7. Trzciniak nad Jeziorem Gubińskim.	33
Fotografia 8. Kosaćce nad Jeziorem Gubińskim.	34
Fotografia 9. Bunkry nad Jeziorem Białońskim.	54
Fotografia 10. Pomnik przyrody Aleja Kasztanowa.....	102

**STUDIUM UWARUNKOWA I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY ROGÓ NO**
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR.....Z DNIARADY GMINY ROGÓŹNO

SPIS TREŚCI

1.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	3
1.1.	Kierunki polityki zagospodarowania przestrzennego gminy	7
1.1.1.	Strefy funkcjonalno . przestrzenne	7
1.1.2.	Hierarchia sieci osadniczej gminy	8
1.1.3.	Rozwój ludności	9
1.2.	Ogólne zasady polityki i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	9
2.	KIERUNKI I WSKAZANIE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UZYSKIWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY.....	11
2.1.	Kierunki zagospodarowania przestrzennego	11
2.1.1.	Obszary wyłączone z zabudowy	11
2.1.2.	Przeznaczenie terenów	11
2.2.	Ustalenia dla terenów funkcjonalnych w gminie.....	12
2.2.1.	Tereny kontynuacji i uzupełnienia zabudowy mieszkaniowej	12
2.2.2.	Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej	12
2.2.3.	Tereny kontynuacji i uzupełnienia istniejącej zabudowy usługowej	13
2.2.4.	Tereny kontynuacji i uzupełnienia istniejącej zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej	13
2.2.5.	Tereny rozwoju zabudowy rekreacyjnej	14
2.2.6.	Tereny rolne, w tym tereny zabudowy zagrodowej.....	14
2.2.7.	Tereny cmentarzy czynnych i nieczynnych.....	14
2.2.8.	Tereny lasów i tereny wskazane do zalesienia.....	15
2.2.9.	Tereny wód powierzchniowych.....	16
2.2.10.	Tereny zieleni nieurządzonej.....	16
2.2.11.	Tereny infrastruktury technicznej.....	16
2.2.12.	Tereny zamknięte.....	16
2.2.13.	Tereny zieleni parkowej	16
2.3.	Ograniczenia w lokalizacji zabudowy	16
3.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY RODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK.....	18
3.1.	Główne kierunki ochrony rodowiska	18
3.2.	Elementy rodowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody.....	20
3.2.1.	Rezerваты przyrody	20
3.2.2.	Obszary Chronionego Krajobrazu	22
3.2.3.	Obszar Natura 2000 Dolina Osy.....	24
3.2.4.	Stanowisko dokumentacyjne Białochowo	25
3.2.5.	Pomniki przyrody.....	25
3.2.6.	Uwagi ekologiczne	26
3.3.	Ochrona wartości rodowiska przyrodniczego.....	26
4.	OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	31
4.1.	Obiekty i tereny zabytkowe, objęte ochroną prawną	31
4.2.	Ochrona obiektów i terenów wpisanych do rejestru zabytków	31
4.3.	Ochrona obiektów ujętych w ewidencji zabytków	31
4.4.	Strefy ochrony konserwatorskiej.....	31
4.5.	Ochrona zespołów podworskich	32
4.6.	Ochrona obiektów sakralnych.....	33
4.7.	Ochrona obiektów architektury i budownictwa	33

4.8.	Projektowane parki kulturowe	34
5.	KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	34
5.1.	Komunikacja drogowa	34
5.2.	Komunikacja kolejowa.....	36
5.3.	Gospodarka wodno- ciekowa.....	36
5.3.1.	Zaopatrzenie w wod	36
5.3.2.	Odprowadzanie cieków.....	37
5.4.	Elektroenergetyka	37
5.5.	Wytwarzanie energii ze ródejodnawialnych	38
5.6.	Gazownictwo i ciepłownictwo.....	40
5.7.	Telekomunikacja.....	40
5.8.	Gospodarka odpadami.....	41
6.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE SĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.....	42
7.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE SĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM	42
8.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST Sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scale i podziałów nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ² oraz obszary przestrzeni publicznych.....	43
8.1.	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	43
8.2.	Obszary wymagające przeprowadzenia scale i podziałów nieruchomości.....	44
8.3.	Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m ²	44
8.4.	Obszary przestrzeni publicznych	44
9.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA Sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	44
10.	OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	45
11.	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	46
12.	OBIEKTY I OBSZARY, DLA KTÓRYCH W ŻYCIU KOPALINY WYZNACZA SIĘ FILAR OCHRONNY	46
13.	OBSZARY POMNIKÓW ZAGRODY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA.....	47
14.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŹCENIA, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI.....	47
14.1.	Obszary zabudowane wymagające przekształcenia i rehabilitacji.....	47
14.2.	Obszary niezabudowane wymagające rekultywacji.....	48
15.	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	48
16.	OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM.....	48

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Ważnym czynnikiem decydującym o kierunkach zmian w strukturze przestrzennej gminy jest środowisko przyrodnicze, dziedzictwo kulturowe oraz komunikacja i infrastruktura techniczna. Są to elementy warunkujące dalszy rozwój przestrzenny gminy, który w znacznej mierze opiera się także na uwarunkowaniach społecznych i ekonomicznych przedmiotowego obszaru.

Głównym celem określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenu jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój społeczny (np. zapewnienie prawidłowego funkcjonowania usług publicznych), gospodarczy (np. wprowadzanie nowych funkcji, rozwój przedsiębiorczości i wzrost efektywności rolnictwa), rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium wyznacza kierunki zagospodarowania przestrzennego uwzględniając przy tym uwarunkowania przedmiotowego obszaru. Dokument określa lokalne zasady zagospodarowania przestrzeni gminy, jednak granice obszarów funkcjonalnych ściśle nie przesądzają o zmianie przeznaczenia tych terenów i o ich zainwestowaniu. Dokładne określenie granic oraz funkcji zagospodarowania poszczególnych terenów powinny być określone na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium zawiera generalne zasady zagospodarowania przestrzennego gminy oraz wytyczne, którymi należy kierować się w kreowaniu właściwej polityki przestrzennej. Ponadto zawiera nieobowiązkowe postulaty i sugestie, które warto wziąć pod uwagę w kształtowaniu ładu przestrzennego.

Z przeprowadzonej oceny istniejących uwarunkowań przyrodniczych wynikają następujące podstawowe kierunki polityki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego:

- zachowanie, ochrona i kształtowanie gminnego systemu obszarów chronionych, właściwe respektowanie zasad ochrony środowiska;
- ekologizacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
- ekologizacja przestrzeni osadniczej.

Zachowanie, ochrona i kształtowanie gminnego systemu obszarów chronionych odnosi się przede wszystkim do obszarów chronionych na podstawie przepisów o ochronie przyrody. Ochrona i kształtowanie systemu obszarów chronionych gminy wymagają podjęcia następujących działań:

- respektowanie przepisów odnoszących się do sposobu użytkowania istniejących terenów i obiektów chronionych;
- zachowanie w miarę możliwości ekosystemów leśnych w stanie zbliżonym do naturalnego;

- ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz bogactwa genetycznego dziko żyjących roślin i zwierząt;
- zachowanie żywotności i zdrowotności ekosystemów leśnych;
- objęcie ochroną szczególnie cennych zespołów roślinnych np. drzewostanów w założeniach parkowych i szpalerów i alei przydrożnych;
- objęcie ochroną terenów podmokłych i bagiennych, lokalnych mokradeł i podmokłości poprzez ustanowienie na nich użytków ekologicznych;
- eliminacja istniejących źródeł zagrożeń czystości wód powierzchniowych i podziemnych, wymaga to odprowadzenia większości ścieków komunalnych do systemu kanalizacyjnego i oczyszczalni ścieków, przydomowych oczyszczalni ścieków lub szczelnych zbiorników bezodpływowych, wprowadzenia zakazu likwidacji rowów melioracyjnych, bieżącej konserwacji i oczyszczania brzegów, zapewnienia drożności rowów melioracyjnych, wprowadzania dolesień głównie lasami mieszanymi o bogatym poszyciu leśnym pozwalającymi na magazynowanie większej ilości wody, wprowadzania zadrzewień o płytkim i rozległym systemie korzeniowym, co powoduje powstanie barier biogeochemicznych;
- pielęgnacja istniejących elementów zieleni oraz wprowadzanie nowych rodzimych elementów zieleni zwłaszcza zadrzewień i zakrzewień śródpolnych (pasy i szpalery drzew i krzewów) - spełniających także rolę wiatrochronną;
- eliminacja istniejących barier ekologicznych (obszarów konfliktowych z punktu widzenia funkcjonowania środowiska) ograniczających swobodną migrację zwierząt np. budowa odpowiedniej szerokości przepustów na ciekach (mostki), drogach, liniach kolejowych.

Ekologizacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej wymaga podjęcia następujących działań:

- prowadzenie zabiegów przeciwozyjnych na gruntach ornych (zapobieganie przed erozją wodną i wietrzną) przede wszystkim przez wprowadzanie zadrzewień śródpolnych;
- wprowadzanie zalesień na gruntach ornych klas V i VI oraz nieużytkach (piaski lotne, nieczynne wyrobiska i wysypiska), które docelowo powiększać powinny istniejący system ciągów ekologicznych np. w postaci zadrzewień śródpolnych;
- wprowadzanie zadrzewień pełniących ważną funkcję w ochronie ekosystemów rolnych – są to zadrzewienia przydrożne, przywodne, pasmowe, kępowe; modyfikują one mikroklimat przyległych pól, zmieniając bilans cieplny i wodny krajobrazu, ograniczają migrację związków chemicznych na drodze erozji wodnej i wietrznej, ograniczają zanieczyszczenia wód gruntowych; ze względu na duże znaczenie zieleni dla funkcjonowania systemu krajobrazu wiejskiego wskazane jest opracowanie kompleksowego programu zalesień, zadrzewień

i zakrzewień o znaczeniu ekologicznym;

- wprowadzanie sadów i ogrodów: ze względu na korzystne uwarunkowania glebowe na terenie gminy istnieją predyspozycje do rozwoju funkcji sadowniczo-ogrodniczych szczególnie w obrębie istniejących jednostek osadniczych oraz funkcji warzywniczych (ogrody działkowe).

Ekologizacja przestrzeni osadniczej ma przede wszystkim na celu podniesienie standardu życia mieszkańców wsi. Osiągnąć to można przez następujące działania:

- eliminację źródeł zagrożeń środowiska znajdujących się na terenach osadniczych: np. wprowadzenie ekologicznych źródeł energii (gazyfikacja) eliminujących zanieczyszczenie powietrza;
- rozbudowę sieci kanalizacyjnej;
- dla zabudowy rozproszonej dopuszczenie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków;
- propagowanie i wdrażanie odnawialnych źródeł energii, w tym przede wszystkim pozyskiwanie energii z wiatru, słońca i biogazu;
- wzbogacanie krajobrazu osadniczego zielenią (parki, zieleń izolacyjna), zwiększenie udziału powierzchni terenów zielonych (parki, ogrody przyzagrodowe, sady);
- ochronę i pielęgnację istniejących zespołów podworskich.

Ocena warunków fizjograficznych pozwoliła na określenie strategicznych kierunków rozwoju jednostek osadniczych gminy. Z elementów, które negatywnie oddziałują na środowisko, a które należy wyeliminować w celu osiągnięcia założonych kierunków, wymienić należy:

- zakłady produkcyjne zlokalizowane na obszarze gminy;
- przebieg dróg krajowych (nr 16 i 55) i związany z tym ruch drogowy i przewóz materiałów niebezpiecznych (produkty ropopochodne, gazy propan butan);
- intensywne użytkowanie rolnicze na obszarach wiejskich prowadzące do zjawiska erozji gleb;
- punktowe źródła przeobrażeń wód powierzchniowych, takie jak zrzuty surowców ścieków bytowo – gospodarczych do cieków wodnych na nieskanalizowanych obszarach;
- zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego wywołane poprzez emisję gazów do atmosfery pochodzących z lokalnych kotłowni przy spalaniu zanieczyszczonego węgla;
- promieniowanie niejonizujące, pochodzące z głównych źródeł pól elektromagnetycznych, obiektów radiokomunikacyjnych, stacji bazowych telefonii komórkowych, urządzeń powszechnego użytku;

Dążąc do zminimalizowania negatywnego wpływu w/w elementów na środowisko należy wprowadzić system odpowiednich zabezpieczeń. Przewóz materiałów niebezpiecznych należy prowadzić przy zastosowaniu wszelkich zabezpieczeń, w celu eliminacji erozji gleb winno się przeprowadzać zabiegi agrotechniczne, eksploatacja kopalni powinna być zgodna z przepisami prawa i jak najmniej ingerować w środowisko naturalne zgodnie z udzieloną koncesją. Po zakończeniu eksploatacji teren powinien być zrehabilitowany.

Podstawą formułowania celów polityki przestrzennej są zidentyfikowane problemy w kategorii założeń polityki przestrzennej, szans i mocnych stron, zagrożeń i słabych stron. W wyznaczonych celach dąży się do stopniowej likwidacji zagrożeń i wykorzystania szans jakimi gmina dysponuje. Hierarchia celów odnosi się do całego obszaru gminy, z podziałem na wyróżnione działy polityki przestrzennej. Najważniejsze założenia polityki przestrzennej w gminie to zrównoważony rozwój przy minimalizacji zagrożeń środowiska przyrodniczego. Nadrzędnym celem rozwoju przestrzennego gminy jest ochrona wartości przyrodniczych oraz dążenie do przywrócenia równowagi ekologicznej, a więc kształtowanie optymalnej struktury użytkowania i ładu przestrzennego gminy.

W wyniku przeprowadzonej analizy uwarunkowań wyodrębniono podstawowe kierunki polityki przestrzennej:

- ochrona istniejących zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz poprawa jego stanu;
- wyznaczenie terenów pod nową zabudowę;
- dalszy rozwój usług z zakresu obsługi ludności;
- przeprowadzenie restrukturyzacji rolnictwa w celu zwiększenia jego efektywności;
- rozwój rolnictwa ekologicznego i leśnictwa;
- zwiększenie atrakcyjności turystyczno – wypoczynkowej gminy i upowszechnianie jej walorów przyrodniczo – krajobrazowych;
- dalsza rozbudowa i budowa nowej infrastruktury technicznej, w szczególności w zakresie systemu gospodarki wodno – ściekowej;
- wzmocnienie funkcji wsi Rogóźno jako siedziby gminy, pełniącej rolę administracyjną, usługowo – gospodarczą i mieszkaniową;
- rozwój lokalnego rynku pracy poprzez tworzenie warunków dla pozyskania inwestorów tworzących nowe miejsca pracy;
- ograniczenie negatywnego oddziaływania prowadzonej działalności gospodarczej i istniejącego zainwestowania;
- modernizacja i rozbudowa układu komunikacyjnego.

1.1. Kierunki polityki zagospodarowania przestrzennego gminy

1.1.1. Strefy funkcjonalno – przestrzenne

Strefy funkcjonalno – przestrzenne wyodrębniono na podstawie analizy:

- istniejących uwarunkowań przyrodniczych, społeczno-gospodarczych, komunikacyjnych, infrastrukturalnych i rolniczych;
- struktury zagospodarowania przestrzennego;
- złożonych wniosków do niniejszego studium;
- wydanych decyzji o warunkach zabudowy w latach 2007 – 2014.

W wyniku niniejszej analizy wyznaczono następujące strefy funkcjonalno – przestrzenne w gminie:

- Strefa urbanizacji – Ośrodka gminnego – oznaczona na rysunku studium symbolem „A1”
Strefa obejmuje miejscowość Rogóżno – główny ośrodek gminny oraz Rogóżno Dworzec. Strefa obejmuje swym zasięgiem tereny zabudowane oraz tereny niezabudowane wskazane do rozwoju zabudowy. W ramach strefy zakłada się koncentrację inwestycji w zakresie rozwoju miejsc pracy, mieszkalnictwa, usług publicznych oraz infrastruktury technicznej. Całość działań inwestycyjnych w obrębie strefy powinna zmierzać do wzmocnienia ośrodka jako gminnego centrum kulturowego, administracyjnego i gospodarczego. Przewiduje się, że w strefie tej zmiany w zagospodarowaniu terenów będą postępowały najdynamiczniej.
- Strefa urbanizacji - Kłódka – oznaczona na rysunku studium symbolem „A2”
Strefa obejmuje część miejscowości Kłódka w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Grudziądz. Z uwagi na dogodne uwarunkowania komunikacyjne, bliskość terenów zainwestowanych oraz wskazanych do zainwestowania w dokumentach planistycznych miasta Grudziądz, wskazane tereny cechują się dużym potencjałem inwestycyjnym. Strefa obejmuje swym zasięgiem tereny zabudowane oraz tereny niezabudowane wskazane do rozwoju zabudowy. W ramach strefy zakłada się koncentrację inwestycji w zakresie rozwoju mieszkalnictwa, usług oraz infrastruktury technicznej.
- Strefa urbanizacji – Ośrodków podstawowych – oznaczona na rysunku studium symbolem „B”
Do strefy zaliczono takie miejscowości jak: Zarośle, Białochowo, Szembruk, Jamy oraz część miejscowości Kłódka. W strefie wskazano tereny zabudowane oraz tereny wolne od zabudowy. Wskazane obszary mają stanowić zwarte kompleksy zabudowy, celem minimalizacji zjawiska rozproszenia zabudowy. W miejscowościach przeważającą funkcją rozwoju winna być zabudowa mieszkaniowa uzupełniona o funkcje usługowe oraz zabudowa zagrodowa.

Miejscowości winny stanowić jednostki uzupełniające dla gminnego ośrodka rozwoju – Rogóżna.

- Strefa osadniczo-rolniczo-leśna – oznaczona na rysunku studium symbolem „C”

Strefa obejmuje pozostałe części gminy. W granicach strefy znalazły się liczne powierzchniowe formy ochrony przyrody, takie jak obszary chronionego krajobrazu, obszar Natura 2000, stanowisko dokumentacyjne czy rezerваты przyrody. W strefie tej obowiązują zasady ochrony naturalnego krajobrazu i minimalizacja działań antropogenicznych. Ustala się wprowadzenie zagospodarowania turystycznego w obrębie jezior oraz funkcji agroturystycznej w gospodarstwach rolnych. Proponuje się również wyznaczenie parków kulturowych w tejże strefie, których określenie szczegółowych granic winno nastąpić zgodnie z przepisami szczególnymi.

W strefie zlokalizowane są duże kompleksy leśne oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna z rozproszoną zabudową zagrodową. Z uwagi na dużą ilość gruntów wysokich klas bonitacyjnych należy dążyć do ograniczenia rozwoju zabudowy, w tym rozproszonej zabudowy rolniczej.

W obrębie strefy planowana jest realizacja liniowych obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, których lokalizację wskazano na załączniku graficznym.

1.1.2. Hierarchia sieci osadniczej gminy

Na terenie gminy Rogóżno wykształciła się następująca hierarchia sieci osadniczej:

- lokalny ośrodek gminny – Rogóżno, stanowiący siedzibę władz gminy, główny ośrodek usługowy i kulturowy w gminie;
- wsie podstawowe, pełniące funkcje wsi sołeckich tzw. jednostek pomocniczych gminy – Białochowo, Budy, Bukowiec, Gubiny, Kłódka, Skurgwy, Rogóżno (siedziba władz gminy), Rogóżno Zamek, Szembruczek, Szembruk i Zarośle; w miejscowościach tych rozwijać się będzie zabudowa mieszkaniowa, usługi;
- przysiółki – Malinkowo, Gapa, Leśniczówka Zwierzyniec, Sobótka, Jamy, Oszczywilk, Kłódka Szlechecka, Kłódka Młyn, Łysakowo, Sarnówka, Piątek, Wyszczekanka, Ludwichowo, Zielone Pole, Wesole Miasteczko, Przeczno, Marianowo, Białek i Przydatki;

Pod względem administracyjnym obszar gminy podzielony jest na 11 sołectw, na których terenie znajduje się 13 miejscowości. Miejscowość Rogóżno jako ośrodek gminny, w największym stopniu,

co zobrazowano na rysunku studium, podlegać będzie procesowi rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

1.1.3. Rozwój ludności

Analiza dotychczasowych zjawisk demograficznych oraz zakładane perspektywy rozwojowe gminy dają podstawę do stwierdzenia, że trudne staje się prognozowanie nagłego wzrostu ludności na terenie gminy. Podczas analizy demograficznej zaobserwowano 2 okresy, w których nastąpił spadek liczby ludności (lata 2002 – 2006 i 2008 – 2009). Jednakże od roku 2009 obserwujemy wzrost liczby ludności. Od 2009 do 2015 średni wzrost liczby ludności w skali roku wyniósł 13 osób. Na tej podstawie też założono hipotezę wzrostu liczby ludności. Zakładając utrzymanie się wzrostu liczby ludności w kolejnych latach wskazano obszary rozwoju zabudowy na terenie gminy Rogóżno.

Tabela 1. Prognoza rozwoju ludności sporządzona na podstawie istniejących zjawisk demograficznych przy wzroście 5 osób rocznie.

Lata	2012 r.	2016 r.	2020 r.
Liczba ludności	4 205	4 225	4 245

1.2. Ogólne zasady polityki i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Rozwój przestrzenny gminy musi być podporządkowany nadrzędnemu celowi wszelkiej działalności człowieka, jakim jest poprawa warunków życia mieszkańców. W odniesieniu do zakresu działalności władz samorządowych gminy będzie to dotyczyło głównie poprawy dostępności do urządzeń publicznych, m.in.: administracji, oświaty, zdrowia, kultury, sportu, wypoczynku, opieki społecznej, komunikacji, gospodarki komunalnej itp. Waloryzacja istniejących i potencjalnych uwarunkowań przestrzennych, ekologicznych, gospodarczych, społecznych, demograficznych i technicznych daje podstawę do sformułowania ogólnych zasad polityki i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy:

- przyjęcia w rozwoju gminy kryterium ekologicznego ze względu na ochronę środowiska przyrodniczego;
- dominacji wiodącej funkcji rolniczej, utrzymanie wysokiej produktywności;
- kierunków rozwoju przestrzennego gminy wynikających z istniejących uwarunkowań;
- na podstawie analizy funkcjonalno – przestrzennej poszczególnych wsi określone zostały jednostki osadnicze predysponowane do rozwoju przestrzennego oraz odpowiednie optymalne tereny przeznaczone do tego rozwoju, a także określone zostały obszary dla działalności

rolniczej sfery produkcyjnej z wyłączeniem zabudowy;

- dążenia do wzmocnienia gminnego ośrodka mieszkaniowo – usługowego dla wsi Rogózno;
- preferowania rozwoju osadnictwa na zasadzie uzupełniania i wzbogacania istniejącej zabudowy, wykorzystania wolnych niezabudowanych terenów położonych przy istniejących drogach głównie w obszarze tzw. zwartej zabudowy wsi, przy zachowaniu historycznych układów przestrzennych i zabudowie charakterystycznej dla obszarów wiejskich.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

2.1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego

2.1.1. Obszary wyłączone z zabudowy

Na terenie gminy Rogóżno wskazano obszary wyłączone z zabudowy. Są to:

- tereny lasów oraz tereny wskazane do zalesienia, z wyłączeniem terenów zabudowanych, Lasów Państwowych i pasów infrastruktury technicznej oraz wskazanych pod budowę obiektów i urządzeń służących gospodarce leśnej oraz realizację inwestycji celu publicznego;
- użytki ekologiczne;
- tereny wód powierzchniowych za wyjątkiem wyznaczonych pod budowę obiektów i urządzeń służących gospodarce wodnej;
- tereny rezerwatów przyrody „Jamy”, „Dolina Osy” i „Rogóżno Zamek”;
- tereny cmentarzy, obejmujące cmentarze czynne i nieczynne za wyjątkiem terenów przeznaczonych pod budowę obiektów małej architektury i kultu religijnego;
- obszary rozmieszczenia Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) wraz ze strefami oddziaływania;
- pasy technologiczne linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- tereny zieleni parkowej w zespołach dworsko – parkowych, pałacowo – parkowych oraz dworsko – folwarcznych za wyjątkiem terenów przeznaczonych dla obiektów małej architektury;
- teren grodziska wczesnośredniowiecznego w Szembruku położonego nad jeziorem Kuchnia;
- strefy kontrolowane gazociągów wysokiego ciśnienia wynikające z przepisów odrębnych;
- obszar udokumentowanych złóż kopalin.

2.1.2. Przeznaczenie terenów

Podstawową zasadą przy ustalaniu obszarów, które mogą być przeznaczone do zabudowy winna być jej koncentracja w ramach istniejącej sieci osadniczej gminy, przy maksymalnym ograniczeniu zabudowy rozproszonej. W pierwszej kolejności pod zabudowę – w formie zabudowy uzupełniającej - powinny być przeznaczone tereny niezabudowane położone w obrębie obecnej zabudowy, zlokalizowane przy istniejących ciągach komunikacyjnych.

Na zał. nr 2A zaproponowano następujące tereny funkcjonalne:

- tereny kontynuacji i uzupełnień zabudowy mieszkaniowej;

- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej;
- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy usługowej;
- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej;
- tereny rozwoju zabudowy rekreacyjnej;
- tereny rolnicze, w tym zabudowy zagrodowej;
- tereny cmentarzy czynnych i nieczynnych;
- tereny lasów;
- tereny wskazane do zalesienia;
- tereny wód powierzchniowych;
- tereny zieleni nieurządzonej;
- tereny infrastruktury technicznej;
- tereny zamknięte;
- tereny zieleni parkowej.

2.2. Ustalenia dla terenów funkcjonalnych w gminie

2.2.1. Tereny kontynuacji i uzupełnień zabudowy mieszkaniowej

Studium przewiduje na tych terenach kontynuację i uzupełnienia istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej (w tym usług publicznych) oraz ewentualnej rozbudowy istniejącej zabudowy zagrodowej. Przy zmianach użytkowania terenów i wprowadzaniu nowej zabudowy, należy szczególnie dbać o ład przestrzenny i intensyfikować zabudowę tak, aby tworzyła spójne i harmonijne układy urbanistyczne. Zaleca się wprowadzenie znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnych oraz właściwie zagospodarowywać obszary przestrzeni publicznej.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- ❖ Minimalna i maksymalna powierzchnia zabudowy terenu od 10% do 70%.
- ❖ Minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej terenu od 30% do 70%.

2.2.2. Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej

Obejmują niezabudowane tereny położone bezpośrednio w sąsiedztwie terenów zabudowanych. Stanowią kontynuację istniejącej zabudowy oraz tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej, usług publicznych, z dopuszczeniem zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów.

Dopuszcza się w obrębie terenów lokalizację zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów przy zachowaniu szczególnych warunków, jakimi są oddzielenie zabudowy produkcyjnej od mieszkaniowej i usługowej strefami buforowymi w postaci zieleni izolacyjnej.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- ❖ Minimalna i maksymalna powierzchnia zabudowy terenu od 10% do 70%.
- ❖ Minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej terenu od 30% do 70%.

2.2.3. Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy usługowej

Studium przewiduje na tych terenach kontynuację i uzupełnienia istniejącej zabudowy mieszkaniowo-usługowej, usługowej oraz usług publicznych. Przy zmianach użytkowania terenów i wprowadzaniu nowej zabudowy, należy szczególnie dbać o ład przestrzenny i intensyfikować zabudowę tak, aby tworzyła spójne i harmonijne układy urbanistyczne. Zaleca się wprowadzenie znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnych oraz właściwie zagospodarowywać obszary przestrzeni publicznej.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- ❖ Minimalna i maksymalna powierzchnia zabudowy terenu od 10% do 70%.
- ❖ Minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej terenu od 30% do 70%.

2.2.4. Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej

Studium przewiduje na tych terenach wielofunkcyjny rozwój funkcji gospodarczych w postaci uzupełnień zabudowy produkcyjnej, usługowej, składowej i magazynowej. W zakresie ochrony środowiska postuluje się wprowadzenie przy granicach terenów o różnym przeznaczeniu, zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- ❖ Minimalna i maksymalna powierzchnia zabudowy terenu od 10% do 70%.
- ❖ Minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej terenu od 30% do 70%.

2.2.5. Tereny rozwoju zabudowy rekreacyjnej

Tereny rekreacyjne będą elementem wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców gminy. Zagospodarowanie tych terenów będzie polegało na lokalizacji obiektów sportowych i rekreacyjnych. Będą to przede wszystkim boiska sportowe i place zabaw wraz z obiektami towarzyszącymi, jak również małe obiekty usługowe.

Należy odpowiednio zagospodarować przestrzeń wokół jezior z uwzględnieniem potrzeb rekreacji i jednoczesnym zabezpieczeniem odpowiedniej infrastruktury (kąpieliska, pola biwakowe, pomosty itp.). Ponadto powinno się chronić środowisko przyrodnicze poprzez racjonalne zagospodarowanie przestrzeni terenu funkcjonalnego oraz odpowiednie uzbrojenie terenu przed realizacją nowych inwestycji. Projektowana zabudowa powinna charakteryzować się wysokimi walorami estetycznymi i harmonizować z otoczeniem poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenów biologicznie czynnych.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- ❖ Minimalna i maksymalna powierzchnia zabudowy terenu od 10% do 50%.
- ❖ Minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej terenu od 50% do 90%.

2.2.6. Tereny rolne, w tym tereny zabudowy zagrodowej

Zajmują zdecydowaną część obszaru gminy. Dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego (komunikacja, infrastruktura techniczna, wydobywanie kopalin, lokalizacja obiektów obronności i bezpieczeństwa państwa) zgodnie z przepisami odrębnymi. W terenach rolnych wskazano obszary rozmieszczenia odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW oraz stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Przy lokalizacji nowej zabudowy zagrodowej, należy zwrócić szczególną uwagę na przeciwdziałanie rozproszonemu zabudowie. Szansą rozwoju jest wprowadzanie funkcji agroturystycznej w gospodarstwach rolnych. Dopuszcza się eksploatację złóż kopalin pospolitych na terenach rolniczych, gdzie badania geologiczne wykazały obecność udokumentowanych złóż kopalin.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- ❖ Minimalna i maksymalna powierzchnia zabudowy terenu od 10% do 70%.
- ❖ Minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej terenu od 30% do 70%.

2.2.7. Tereny cmentarzy czynnych i nieczynnych

Obejmują zarówno cmentarze czynne i nieczynne. Cmentarze występujące na terenie gminy są ujęte w ewidencji cmentarzy. Większość z nich jest nieczynna. Wskazane jest zachowanie

istniejących cmentarzy jako trwałego i nienaruszalnego elementu tożsamości historyczno-kulturowej gminy. W obrębie cmentarzy obowiązuje ochrona układu przestrzennego alei, układu kwater, ochrona zabytkowego drzewostanu, ochrona historycznych nagrobków i innych elementów małej architektury.

W obrębie cmentarzy zabronione jest sytuowanie wszelkich obiektów budowlanych, które nie są ściśle związane lub kolidują z planowaną funkcją terenu. Dopuszcza się zabudowę związaną z podstawową funkcją terenu oraz związaną z funkcją komunikacyjną, a także usługi nieuciążliwe w zakresie handlu. Dla cmentarzy czynnych obowiązek utrzymania stref sanitarnych i obowiązujących w niej zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- ❖ Minimalna i maksymalna powierzchnia zabudowy terenu od 5% do 15%.
- ❖ Minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej terenu od 10% do 20%.

2.2.8. Tereny lasów i tereny wskazane do zalesienia

Obejmują istniejące i projektowane kompleksy leśne, których zasady zagospodarowania są określone w planach urządzenia lasu i operatach urządzenia lasu. Na etapie sporządzenia w/w dokumentów dopuszcza się korektę granic strefy. Obszary przeznaczone do zalesienia obejmują tereny, w których występują gleby o niskiej przydatności dla rolnictwa, z uwagi m.in. na słabą jakość gleb, spadki terenu przekraczające 12%, okresowe zalewanie. Dla terenów lasów i projektowanych dolesień wprowadza się następujące ustalenia:

- obowiązuje zagospodarowanie terenów zgodnie z przepisami ustawy o lasach;
- w przypadku lokalizacji strategicznych inwestycji gminnych przemawiających za zmianą przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dopuszcza się zmianę takiego przeznaczenia zgodnie z przepisami odrębnymi;
- obowiązuje pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu z jednoczesnym dopuszczeniem wprowadzenia zagospodarowania rekreacyjnego tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, urządzenia turystyczne, itp.;
- gospodarowanie terenami musi być podporządkowane priorytetowi ochrony siedlisk i gatunków oraz zgodne z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego (infrastruktura techniczna, komunikacja, lokalizacja obiektów obronności i bezpieczeństwa państwa) zgodnie z przepisami odrębnymi;
- przed zalesieniem należy dokonać rozpoznania przyrodniczego w celu przyporządkowania priorytetowi ochrony siedlisk i gatunków.

2.2.9. Tereny wód powierzchniowych

Obejmują rzeki, cieki wodne, oczka wodne, wody powierzchniowe stojące. W strefie obowiązuje zakaz zabudowy poza obiektami i urządzeniami służącymi gospodarce wodnej.

2.2.10. Tereny zieleni nieurządzonej

Przyjmuje się następujące ustalenia dla tych terenów:

- ustala się utrzymanie naturalnego charakteru zagospodarowania terenu;
- dopuszcza się przekształcenie terenów w tereny lasów;
- zakaz lokalizowania zabudowy.

2.2.11. Tereny infrastruktury technicznej

Wyznacza się tereny infrastruktury technicznej, do której należą: wodociągi, kanalizacja, elektroenergetyka, telekomunikacja oraz tereny skupiające obiekty infrastruktury technicznej w zakresie zaopatrzenia w wodę, ciepło, energię elektryczną, gaz itp.

2.2.12. Tereny zamknięte

Utrzymuje się tereny jako zamknięte zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.2.13. Tereny zieleni parkowej

Ustala się następujące zasady przy zagospodarowaniu tych terenów:

- dopuszcza się lokalizację ciągów pieszo-rowerowych, placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi;
- zagospodarowanie terenów w sposób umożliwiający pełnienie funkcji przestrzeni publicznej;
- zakaz zmniejszania powierzchni parków zabytkowych;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji założeń, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację cennych historycznie obiektów;
- dopuszcza się modernizację istniejących i realizację nowych obiektów o charakterze architektury ogrodowej.

2.3. Ograniczenia w lokalizacji zabudowy

Z uwagi na pobliską lokalizację lotniska Lisie Kąty (położonego na terenie gminy Grudziądz) w stosunku do gminy Rogóźno, na rysunku studium wyznaczono dwie strefy „powierzchni

ograniczających” lotniska. Ograniczenia dotyczą wysokości zabudowy lokalizowanej w tych terenach, tj.:

- powierzchnię poziomą wewnętrzną, w której obowiązuje stała dopuszczalna, całkowita wysokość obiektów budowlanych i naturalnych do rzędnej 73 m n.p.m.,
- powierzchnia stożkowa, w której obowiązują zmienne dopuszczalne całkowite wysokości obiektów budowlanych i naturalnych do rzędnej 128 m n.p.m. Dopuszcza się zwiększenie wysokości o ile nie koliduje to z przepisami odrębnymi.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

3.1. Główne kierunki ochrony środowiska

Głównym kierunkiem działań planistycznych odnoszących się do środowiska przyrodniczego i kulturowego jest ich ochrona i zachowanie w jak najlepszym stanie. Ogół tych działań będzie korzystnie wpływać na poprawę jakości życia mieszkańców. Do celów i priorytetowych działań ekologicznych zaliczono:

- 1) zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego:
 - ochrona powietrza:
 - termomodernizacja obiektów w celu oszczędności energii cieplnej,
 - modernizacja lub wymiana istniejących źródeł ciepła opalanych paliwem stałym na nowoczesne kotły opalane paliwem gazowym, płynnym lub biomasą;
 - ochrona przed hałasem:
 - przebudowa istniejących dróg,
 - remonty nawierzchni dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich,
 - budowa ciągów pieszo – rowerowych;
 - ochrona powierzchni ziemi:
 - prowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi,
 - sukcesywna rekultywacja terenów poeksploatacyjnych,
 - monitorowanie stanu środowiska;
- 2) właściwa gospodarka wodno – ściekowa w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych:
 - właściwa gospodarka ściekowa:
 - modernizacja, budowa i rozbudowa oraz usprawnienie funkcjonowania oczyszczalni ścieków,
 - budowa urządzeń oczyszczających wody deszczowe,
 - budowa przydomowych i przyzagrodowych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie;
 - zaopatrzenie w wodę:
 - rozbudowa istniejącej sieci wodociągowej,
 - sukcesywna wymiana i renowacja wyeksploatowanych odcinków sieci wodociągowej,
 - modernizacja i renowacja ujęć i stacji uzdatniania wody zgodnie z przepisami odrębnymi;

- właściwa gospodarka wodna:
 - inwentaryzacja, odbudowa oraz prawidłowa eksploatacja systemów melioracji,
 - wdrażanie programu redukcji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł rolniczych;
- 3) rozwój obszarów zalesionych:
- ochrona zasobów przyrody:
 - nadzór nad gospodarką leśną,
 - zalesianie gruntów rolnych,
 - prowadzenie zalesienia równoległe z działaniami prowadzącymi do zróżnicowania struktury gatunkowej lasów,
 - rewitalizacja zespołów dworsko – parkowych,
 - bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych,
 - objęcie ochroną enklaw leśnych, terenów bagiennych i podmokłych oraz mokradeł (użytki ekologiczne);
- 4) gospodarka odpadami i zmniejszenie zagrożenia ekologicznego:
- gospodarka odpadami:
 - dofinansowanie usuwania azbestu,
 - selektywna zbiórka odpadów,
 - zmniejszenie zagrożenia ekologicznego
 - zwiększenie bezpieczeństwa przewozów substancji niebezpiecznych przez kontrole przewozów i stanu technicznego,
 - realizacja programu bezpieczeństwa powodziowego,
 - preferowanie niekonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych;
- 5) edukacja ekologiczna:
- prowadzenie działalności edukacyjnej,
 - propagowanie modelu trwałego i zrównoważonego rozwoju,
 - promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych o charakterze cyklicznym: organizowanie konkursów ekologicznych dla szkół, sołectw i mieszkańców gminy,
 - rozwój zagospodarowania edukacyjnego i turystycznego obszarów leśnych (ścieżki edukacyjne, szlaki, tablice informacyjne itp.),
 - wspomaganie prowadzenia edukacji ekologicznej przez samorządy i lokalne organizacje pozarządowe, wspieranie szkolnych kół zainteresowań, konkursów ekologicznych,
 - wspieranie działań stowarzyszeń w zakresie edukacji ekologicznej;
- 6) gospodarczy i rolniczy rozwój regionu z zachowaniem zasad trwałego rozwoju:

- rozwój rolnictwa ekologicznego – promowanie rolnictwa ekologicznego,
- wdrażanie programów rolno – środowiskowych,
- rozwój bazy agroturystycznej,
- monitoring ruchu turystycznego,
- bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych poprzez właściwą politykę gospodarki przestrzennej.

3.2. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody

W granicach gminy Rogóżno znajdują się następujące tereny (lub ich fragmenty) objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- Obszar natura 2000 Dolina Osy (PLH 040033);
- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Osy i Gardęgi;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Doliny Wisły;
- Rezerwat Przyrody Dolina Osy;
- Rezerwat Przyrody Jamy wraz z otuliną;
- Rezerwat Przyrody Rogóżno Zamek;
- Użytki ekologiczne;
- Pomnik przyrody;
- Stanowisko dokumentacyjne Białochowo;
- Chronione gatunki roślin i zwierząt.

Ponadto na terenie gminy Rogóżno postuluje do objęcia formami ochrony przyrody w postaci użytków ekologicznych enklaw leśnych, terenów podmokłych, bagiennych i mokradeł.

3.2.1. Rezerваты przyrody

Na terenie rezerwatów przyrody powołanych zarządzeniami:

- MLiPD z 16.09.1974r. MP nr 32, poz. 194 – Rezerwat Przyrody „Rogóżno Zamek”,
- MLiPD z 13.06.1985r. MP nr 17, poz. 134 – Rezerwat Przyrody „Jamy”,
- MOŚZNiL z 13.06.1994r. MP nr 35, poz. 299 – Rezerwat Przyrody „Dolina Osy”,

Obowiązują następujące zakazy (zgodnie z art. 15 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r.):

- budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących rezerwatowi przyrody;
- chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów;
- użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów;
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
- prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
- wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- eksploracji zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach będących w trwałym zarządzie parku narodowego, wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- zakłócania ciszy;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- organizacji imprez rekreacyjno-sportowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

3.2.2. Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniające się krajobrazy o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb człowieka związanych z turystyką i wypoczynkiem (art. 23 Ustawy o ochronie przyrody). Umiarkowane zagospodarowanie tych terenów powinno zapewniać stan względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. Obszary chronionego krajobrazu np. doliny rzek, ciągi jezior, pełnią często rolę korytarzy ekologicznych, umożliwiając migrację roślinom, zwierzętom lub grzybom. Służą wymianie i zachowaniu puli genowej poszczególnych gatunków. W rezultacie obszary chronionego krajobrazu pełnią rolę ekologicznego łącznika pomiędzy wszystkimi formami przyrody, układającymi się w system obszarów chronionych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Osy i Gardęgi ustanowiono w celu ochrony istniejącego krajobrazu oraz utworzenia korytarzy ekologicznych.

Celem utworzenia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Strefy Krawędziowej Doliny Wisły” jest ochrona istniejących form geomorfologicznych i naturalnego ukształtowania skarpy wiślanej w obrębie Kotliny Grudziądzkiej, Doliny Kwidzyńskiej, Pojezierza Chełmińskiego, ochrona roślin metodami biologicznymi, ochrona zieleni wiejskiej oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego przez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych, propagowanie nasadzeń gatunków rodzimych drzew i krzewów liściastych.

Na Obszarze Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Doliny Wisły obowiązują ustalenia tej samej uchwały, co w przypadku Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Osy i Gardęgi.

Aktualnie obowiązujące nakazy, położenie, ustalenia dotyczące ochrony dotyczące obszarów chronionego krajobrazu zostały przedstawione w Uchwale nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (opublikowana w Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr 99 poz. 793 z dnia 22 kwietnia 2011r.). Na obszarach tych wprowadza się następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, punkt nie dotyczy realizacji nowych lub rozbudowy i modernizacji istniejących przedsięwzięć, mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę obszarów;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

Punkt 4 i 5 nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru z udokumentowanych złóż wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku na podstawie

studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy na obszarze do 2 ha i przy wydobywaniu nieprzekraczającym 20 tys. m³ rocznie. Eksploatacja ta nie może powodować zmian stosunków wodnych i zagrożeń dla chronionych ekosystemów, a brak negatywnego oddziaływania na środowisko został wykazany w sporządzonym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalnej gospodarcze wodnej lub rybackiej;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Zakaz ten nie dotyczy zbiorników antropogenicznych o powierzchni do 1 ha, cieków wodnych stanowiących budowlę i urządzenia melioracyjne, terenów przeznaczonych pod zabudowę, dla których szerokość strefy zakazu zabudowy wyznacza się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub przypadków budowy obiektów budowlanych, gdy w wyznaczonej strefie znajduje się zespół istniejącej zabudowy, które mają uzupełniać bądź, do których będą przylegać nowo planowane obiekty.

3.2.3. Obszar Natura 2000 Dolina Osy

Jest obszarem zatwierdzonym w styczniu 2011 roku, jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (2011/64/UE: Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669). Jest on Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk. Głównym przedmiotem ochrony są siedliska leśne. Na obszarze obowiązują ustalenia ochronne obowiązujące na Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Osy i Gardęgi, rezerwatu przyrody Dolina Osy, strefach ochronnych wokół gniazd bielika i orlika krzykliwego oraz użytkach ekologicznych. W obszarze Natura 2000 Dolina Osy, zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody zabrania się, , podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000". Jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwe miejscowo organy mogą zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele

ochrony obszaru Natura 2000 zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

3.2.4. Stanowisko dokumentacyjne Białochowo

Na terenie stanowiska dokumentacyjnego wprowadzono następujące zakazy:

- chwytania i zabijania dziko żyjących zwierząt (z wyjątkiem zwierząt łownych), niszczenia nor i legowisk zwierzęcych, gniazd ptasich i wybierania jaj;
- pozyskiwania (nie dotyczy planowych zabiegów i prac w zakresie gospodarki leśnej), niszczenia lub uszkodzenia drzew i innych roślin;
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości, innego zanieczyszczania wód i gleby oraz powietrza;
- zmiany stosunków wodnych i regulacji strugi;
- wydobywania skał i minerałów;
- niszczenia rzeźby terenu, gleby lub zmiany sposobu użytkowania;
- palenia ognisk;
- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi, z wyjątkiem pojazdów służb leśnych;
- umieszczania na obszarze stanowiska dokumentacyjnego tablic, napisów i ogłoszeń, z wyjątkiem znaków związanych z ochroną obiektu oraz ochroną porządku i bezpieczeństwa.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- wykonywania zadań w zakresie hodowli, ochrony i użytkowania lasu;
- prowadzenia akcji ratowniczych i działań związanych z bezpieczeństwem przeciwpożarowym.

3.2.5. Pomniki przyrody

W celu ochrony należy zapobiegać przed:

- szkodliwym działaniem pasożytniczych owadów, grzybów;
- chorobami drzew i roślin;
- szkodliwym działaniem człowieka, (niszczeniem, całkowitą wycinką drzewostanu lub inną formą degradacji);
- szkodliwym działaniem warunków atmosferycznych.

Ponadto każdy pomnik przyrody należy odpowiednio oznakować np. poprzez umieszczenie tablicy informacyjnej.

3.2.6. Użytki ekologiczne

W stosunku do użytków ekologicznych mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

3.3. Ochrona wartości środowiska przyrodniczego

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego należy dążyć do:

- zachowania wartości oraz ciągłości powiązań przyrodniczych i ich różnorodności w procesie planistycznym poprzez:
 - ograniczenie lokalizacji wszelkiego rodzaju obiektów kubaturowych na terenach o trudnych warunkach geotechnicznych (tereny podmokłe, skarpy, doliny),
 - unikanie przerywania podczas inwestycji naturalnych ciągów wodnych,
 - nawiązanie do struktur terenowych podczas projektowania terenów komunikacyjnych;
- podporządkowanie zagospodarowania terenów pod potrzeby prawidłowego funkcjonowania środowiska poprzez:

- procesy budowlane, prace ziemne przeprowadzone w sposób skoordynowany w celu uniknięcia przesuszenia terenu i zmniejszenia erozji,
- przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony gruntów najwyższych klas i gruntów organicznych;
- ograniczenie takich uciążliwości jak emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, nadmierny pobór wody, niezgodny z przepisami sposobu gromadzenia ścieków poprzez:
 - ograniczenie poboru z indywidualnych ujęć wody,
 - ochronę i wykorzystanie naturalnych zagłębień terenu, zwłaszcza podmokłych, istniejących stawów, starorzeczy oraz budowa sztucznych zbiorników wodnych do retencjonowania wód w tym podczyszczonych ścieków deszczowych i roztopowych,
 - zachowanie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji,
 - nakłady inwestycyjne na infrastrukturę techniczną: likwidacja bezodpływowych zbiorników do gromadzenia ścieków, rozbudowa systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej, w miejscach w których budowa systemów kanalizacji zbiorczej nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty stosować należy systemy indywidualne m.in. przydomowe oczyszczalnie ścieków,
 - budowę ekranów akustycznych w celu minimalizacji zagrożenia hałasem,
 - ograniczenie działań związanych z wytwarzaniem pól elektromagnetycznych,
 - ochronę czystości rzek oraz jezior,
 - usprawnienie systemu melioracji wodnych,
 - ograniczanie lokalizacji (przede wszystkim na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz o znacznym udziale tej zabudowy) obiektów wymagających pozwolenia na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza – głównego źródła emisji ze źródeł technologicznych (zanieczyszczenia powodowane głównie przez zły stan techniczny zabezpieczeń),
 - stopniową eliminację nie ekologicznych źródeł ciepła (głównie z sektora komunalno – bytowego) powodujących tzw. rozproszoną emisję niską na rzecz uciepłwienia obszarów zwartej zabudowy w oparciu o sieć lokalnych systemów centralnego zaopatrzenia w ciepło, ogrzewania gazowego oraz systemów wykorzystujących: energię elektryczną, olej niskosiarkowy lub odnawialne źródła energii czy spalanie biomasy;

- wykluczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, łącznie z obiektami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi, dopuszczając wyłącznie takie rozwiązania w drodze wyjątku (zabudowa mieszkaniowa dla inwestora, pracowników itp.);
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody:
 - ochrona terenów wodno – błotnych,
 - poprawa stanu czystości wód powierzchniowych poprzez stosowanie dobrych praktyk rolniczych,
 - ochrona i renaturalizacja ciągów i połączeń ekologicznych,
 - określenie w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów wrażliwych na antropopresję,
 - rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków spacerowych pieszych w celu uniknięcia samowolnych wędrówek turystów, które prowadzą najczęściej do dewastacji terenów cennych pod względem przyrodniczym i kulturowym,
 - traktowanie lasów jako najważniejszego składnika równowagi ekologicznej i krajobrazu gminy,
 - zalesienia najsłabszych gleb,
 - zachowanie bogactwa i różnorodności krajobrazowej poprzez pozostawienie śródłądowych łąk, bagien, nieużytków i innych otwartych powierzchni,
 - grodzenie siatką i stosowanie znaków ostrzegawczych tras o natężeniu ruchu większym niż 10 tys. pojazdów na dobę, przecinających korytarze ekologiczne lub tereny leśne;
- ochrona powierzchni ziemi:
 - rekultywacja obszarów zdegradowanych i zdewastowanych (zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska),
 - likwidacja i rekultywacja nielegalnych wyrobisk m.in. w Łysakowie,
 - racjonalne gospodarowanie gruntami (poprzez ustalenia opisane przy kierunkach zmian w przeznaczaniu terenów),
 - zachowanie wartości przyrodniczych (poprzez ustalenia opisane w punktach powyżej),
 - ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania (na terenach niebędących w granicach form ochrony przyrody),

- utrzymanie jakości gleby i ziemi na istniejącym poziomie, a w przypadku przekroczenia wymaganych standardów doprowadzenie ich jakości (poprzez działania rekultywacyjne) co najmniej do wymaganej,
- zachowanie wartości kulturowych, z uwzględnieniem archeologicznych dóbr kultury, poprzez ustalenia opisane w rozdziale ochrony wartości kulturowych,
- wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu lokalizacja pasa zieleni izolacyjnej, celem eliminacji zwiększonej erozji gleb oraz rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń,
- bieżąca kontrola realizacji przez mieszkańców obowiązków w zakresie utrzymania czystości i porządku;
- dla charakterystycznych form ukształtowania terenu – eksponowanych i identyfikowalnych w krajobrazie gminy obowiązują następujące zasady ochrony:
 - zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających naturalne formy rzeźby terenu i obniżających walory krajobrazowe, za wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym, z utrzymaniem, budową, odbudową urządzeń wodnych oraz przedsięwzięć infrastrukturalnych (w tym drogowych) służących obsłudze mieszkańców,
 - zachowanie skarp poprzez zakaz wprowadzania nowej zabudowy oraz wytyczania nowych dróg prostopadłych do skarp,
 - w celu zabezpieczenia terenów predysponowanych do osuwania się mas ziemnych wskazane jest wykonanie odpowiednich odprowadzeń wody z pól powyżej oraz obsadzenie roślinnością (krzewy) odsłoniętych gruntów,
 - zachowanie i ochrona roślinności utrwalającej zbocza skarp oraz kształtowanie powiązań przyrodniczych w oparciu o formy rzeźby terenu,
 - realizacja zagospodarowania z priorytetem zachowania i wyeksponowania naturalnych elementów krajobrazu w kompozycjach urbanistycznych i przestrzennych;
- ochrona zasobów wód podziemnych:
 - budowa i systematyczna rozbudowa sieci kanalizacyjnej,
 - w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych w miejscach gdzie kanalizacja jest zbyt kosztowna, ścieki sanitarne należy odprowadzać do przydomowych oczyszczalni ścieków,
 - wspieranie i egzekwowanie programów racjonalnej gospodarki ściekowej,

- odprowadzanie ścieków sanitarnych do istniejących i projektowanych kanalizacji, a stamtąd do oczyszczalni ścieków,
- odprowadzanie wód deszczowych do gruntu w granicach poszczególnych działek, na terenach zabudowy mieszkaniowej o niskim i średnim wskaźniku intensywności w zależności od warunków gruntowo-wodnych w obszarze gminy,
- określenie w planach miejscowych zasad zagospodarowania – między innymi znaczny udział powierzchni biologicznie czynnej - zapewniających gromadzenie, przechowywanie i powolny odpływ wód opadowych i roztopowych, określenie sposobu odprowadzania wód m.in. opadowych z placów, parkingów po odpowiednim oczyszczeniu do gruntu;
- ochrona przed polami elektroenergetycznymi:
 - zachowanie cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymania równowagi przyrodniczej, w tym ochronę obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, realizowane poprzez ustalenia opisane w podrozdziałach powyżej (system przyrodniczy, obszary i obiekty ochrony przyrody),
 - zapobieganie zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody oraz abiotycznych elementów środowiska, realizowane poprzez ustalenia opisane w podpunktach powyżej;
- ochrona przed hałasem:
 - należy dążyć do poprawy istniejącego stanu zgodnie z obowiązującymi standardami, na etapie planowania, projektowania i eksploatacji systemu transportowego,
 - należy zmodernizować ulice i stosować takie rozwiązania techniczne jak np. nawierzchnie o niskich emisjach hałasu od kół pojazdu lub ekrany akustyczne,
 - zwiększanie konkurencyjności transportu publicznego w stosunku do samochodu osobowego,
 - przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego, planując tereny o różnych funkcjach należy zakwalifikować je do rodzajów terenów zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Jeśli przewiduje się kilka rodzajów terenów należy ustalić poziom hałasu jak dla przeważającego rodzaju terenu.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Obiekty i tereny zabytkowe, objęte ochroną prawną

Spośród obiektów, terenów i obszarów o wartościach zabytkowych i kulturowych, znajdujących się na terenie gminy Rogózno część objęta jest ochroną prawną, poprzez wpis do rejestru zabytków, a część ujęta w ewidencji konserwatorskiej i wskazana do objęcia ochroną ustaleniami w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r.

4.2. Ochrona obiektów i terenów wpisanych do rejestru zabytków

Na terenie gminy Rogózno zlokalizowane są obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy wpisu do rejestru zabytków. Wszelkie działania przy tychże obiektach i na terenach zabytkowych wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a prace przy nich mogą się odbyć po uzyskaniu pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Obiekty te wyszczególniono w części tekstowej dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium.

4.3. Ochrona obiektów ujętych w ewidencji zabytków

Obiekty objęte ochroną w ramach wpisu do gminnej ewidencji zabytków należy objąć ochroną na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przy sporządzeniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy określić zakres działań budowlanych możliwych do wykonania (np. prace remontowe, modernizacja, adaptacja itp.) na obiektach ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

4.4. Strefy ochrony konserwatorskiej

Grodzisko wczesnośredniowieczne w Szembruku.

Obowiązuje zakaz ingerencji w substancję grodziska. Obowiązuje zakaz jakichkolwiek prac budowlanych w tym terenie.

Nieruchome zabytki archeologiczne.

Obejmuje tereny o rozpoznanej, na podstawie badań, zawartości ważnych reliktywów archeologicznych. Na obszarze strefy wszelka działalność inwestycyjna musi być poprzedzona badaniami archeologicznymi na koszt inwestora. Zakres prac archeologicznych określony zostaje

na etapie uzgadniania projektu budowlanego. Obszar gminy Rogóżno został w całości rozpoznany pod względem archeologicznym. Sposoby ochrony, działania konserwatorskie na obszarze nieruchomości zabytków archeologicznych wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Szczegółowy zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych określony zostanie w drodze decyzji wydanej przez WKZ na wniosek zamierzającego prowadzić roboty budowlane bądź ziemne. Egzemplarz dokumentacji z badań archeologicznych podlega po ich zakończeniu nieodpłatnemu przekazaniu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.

4.5. Ochrona zespołów podworskich

Tereny parków podworskich obejmują założenia podworskie i zamkowe. Dla terenów tych wprowadza się następujące ustalenia:

- dopuszcza się lokalizację ciągów pieszo-rowerowych, placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi, z ograniczeniami wynikającymi z ochrony środowiska kulturowego, zakaz zmniejszania powierzchni parków zabytkowych;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych, przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji założeń oraz ochrona i pielęgnacja drzewostanu i zachowanie oraz renowacja cennych historycznie obiektów zabytkowych;
- dopuszcza się wprowadzanie zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego, w szczególności ścieżki, oświetlenie, architekturę ogrodową itp.;
- ochrona dworów poprzez konserwację zachowanych elementów zabytkowych, odtworzenie na podstawie dokumentów archiwalnych, przekazów itp. zniszczonych elementów architektonicznych, uwzględnienie przy adaptacji obiektów pierwotnego czytelnego układu, historycznego kształtu bryły, przy uwzględnieniu stosowanych badań architektonicznych w celu uzyskania wytycznych konserwatorskich do planowanych w tych obiektach zmian;
- zakaz podziałów geodezyjnych niezgodnych z historyczną parcelacją gruntów;
- zakaz lokalizacji na terenie parku i w jego sąsiedztwie inwestycji uciążliwych i mogących potencjalnie wpływać na środowisko przyrodnicze;
- zakaz znaczących ingerencji w rzeźbę terenu;
- zakaz lokalizacji nadziemnej infrastruktury technicznej;
- zakaz ingerencji w warunki wodno-gruntowe mogące negatywnie wpłynąć na stan zachowania zabytku w szczególności drzewostanu parkowego;

- zespoły dworsko – pałacowo – folwarczne znajdujące się w ewidencji zabytków należy utrzymać w szczególności w pierwotnym kształcie bez parcelacji, ponieważ obiekty i obszary w ewidencji zabytków mogą być w każdym momencie z uzasadnionych powodów wpisane do rejestru zabytków;

4.6. Ochrona obiektów sakralnych

Kościóły i kaplice oraz cmentarze wszystkich wyznań, czynne i zamknięte – jako obiekty o szczególnej wartości zabytkowej i walorach krajobrazowych, a ponadto kościoły – jako dominanty architektoniczne, cmentarze jako miejsca pamięci, podlegają bezwzględnej ochronie.

Ponadto w stosunku do cmentarzy (czynnych i nieczynnych) obowiązują następujące ustalenia:

- zabronione jest sytuowanie wszelkich obiektów budowlanych i urządzeń tymczasowych, które nie są ściśle związane lub kolidują z planowaną podstawową funkcją terenu;
- ustala się obowiązek dostosowania realizowanych elementów zagospodarowania skalą, jakością i charakterem do pełnionych funkcji, krajobrazu, architektury istniejącego i planowanego otoczenia,
- dopuszcza się zabudowę o charakterze architektury ogrodowej, związanej z podstawową funkcją terenu (kaplice) oraz związanych z funkcją komunikacyjną (schody, ścieżki) a także ogrodzenia;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych, przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury cmentarnej;
- dla cmentarzy czynnych obowiązek utrzymania stref sanitarnych i obowiązujących w niej zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi;

Ochronie podlegają także kapliczki i figurki, pod względem ich lokalizacji i formy przestrzennej, będące przejawem kultu religijnego i tradycji.

4.7. Ochrona obiektów architektury i budownictwa

Obiekty architektury i budownictwa winny być utrzymywane w dobrym stanie a wszelkie zmiany użytkowania powodujące konieczność przystosowania do nowej funkcji, modernizacje i remonty wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Powyższe dotyczy również budynków gospodarczych w zespołach dworsko-parkowych i folwarkach oraz towarzyszących szkołom, plebaniom, w obrębie zagród itp. Ochronie podlega również starodrzew rosnący w sąsiedztwie obiektów

o wartości kulturowej i założenia ogrodowe i zieleni komponowanej towarzyszącej zabudowie (m.in. przy plebaniach, szkołach itd.), wobec założeń zieleni komponowanej – stosowanie zasad ochrony, analogicznych jak wobec parków w zespołach dworsko - parkowych oraz folwarkach.

Zabudowa mieszkalna, drewniana i murowana o cechach tradycyjnych charakterystycznych dla miejsca i regionu winna być zachowana i stanowić inspirację do kształtowania nowej zabudowy.

Przy odtwarzaniu zabudowy należy kierować się zasadą, że nowy budynek powinien usytuowaniem, gabarytem, kształtem i pokryciem dachu nawiązywać do poprzedniego. W lokalizacji nowej zabudowy należy uwzględniać sąsiedztwo obiektów o wartości kulturowej - nowe budynki nie mogą być sytuowane w sposób degradujący istniejącą, tradycyjną zabudowę, a ich forma architektoniczna winna być dostosowana do otaczającej zabudowy i krajobrazu.

4.8. Projektowane parki kulturowe

W „Planie Zagospodarowania Województwa Kujawsko-Pomorskiego” wskazano rejony proponowane do objęcia formą ochrony jaką jest park kulturowy. Wskazano rejony trzech parków kulturowych:

- „Doliny Osy”, obejmujący swoim zasięgiem Rogóźno-Zamek i Kłódkę,
- „Doliny Gardęgi”, obejmujący swoim zasięgiem Rogóźno, Sobótkę, Szembruczek, Szembruk, Budy i jezioro Kuchnia,
- „Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego”, obejmującego swoim fragment obszaru leśnego w zachodniej części gminy Rogóźno.

Park kulturowy jest formą ochrony krajobrazu kulturowego, mającą na celu utrzymanie i wyeksponowanie ukształtowanych w wyniku działalności człowieka, wyróżniających się krajobrazowo terenów z zachowanymi zabytkami nieruchomymi, charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej, a także innymi zabytkami istotnymi dla tego krajobrazu oraz elementami przyrody.

5. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Na system komunikacyjny gminy Rogóźno składają się drogi krajowe, droga wojewódzka, drogi powiatowe i gminne oraz linia kolejowa.

5.1. Komunikacja drogowa

Układ drogowy w gminie Rogóźno stanowią:

- drogi krajowe nr 16 i 55 – stanowią nadrzędny układ drogowy w gminie;
- droga wojewódzka i drogi powiatowe – stanowią podstawowy układ drogowy w gminie (wykaz dróg powiatowych przedstawiono w części dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium);
- drogi gminne – stanowią uzupełniający układ drogowy w gminie (wykaz dróg gminnych przedstawiono w części dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium);

Ustala się następujące wytyczne do planów miejscowych:

- dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych i urządzeń technicznych związanych z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzeń związanych z potrzebami zarządzania ruchem;
- dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej;
- obowiązuje zakaz lokalizacji budynków, budowli i urządzeń z wyłączeniem urządzeń infrastruktury technicznej, niezwiązanych z podstawowym przeznaczeniem terenu;
- dopuszcza się realizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej związanych z obsługą techniczną drogi – odwodnienia, oświetlenia itp., na warunkach zarządcy drogi w porozumieniu z gestorami sieci;
- parametry techniczne dróg wyznacza się na podstawie przepisów odrębnych;
- dopuszcza się realizację ciągów pieszo – rowerowych.

Ponadto do zadań wpływających na poprawę komunikacji drogowej w gminie Rogóżno zaliczono:

- przebudowę drogi krajowej Nr 16 w 2 wariantach;
- modernizację drogi krajowej nr 55;
- remonty dróg powiatowych wymagających modernizacji;
- remonty dróg gminnych wymagających modernizacji;

Realizacja wyżej wymienionych zadań będzie obciążać budżet województwa, powiatu i gminy z możliwym udziałem środków z Unii Europejskiej.

5.2. Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa nr 207 relacji Toruń – Malbork. Zachowuje się istniejącą stacją kolejową. Linia będzie nadal spełniać istotną rolę w dojazdach do prac i szkół do większych ośrodków: Grudziądz, Kwidzyna czy Malborka. Linia kolejowa nr 207 według ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego przewidziana jest do przebudowy.

5.3. Gospodarka wodno-ściekowa

5.3.1. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę pitną dla mieszkańców gminy Rogóźno będzie realizowane z istniejących ujęć wody w Kłodce, Zaroślu, Szembruku i Rogóźnie. Wszystkie ujęcia posiadają pozwolenie wodno – prawne do 2015 roku. Do tego czasu ujęcia będą funkcjonować na zasadach określonych w w/w pozwoleniu. W chwili obecnej należy podjąć działania mające na celu uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego na korzystanie z ujęć wody po wygaśnięciu obowiązującego pozwolenia.

W obrębie ujęć wody utworzono strefy ochrony bezpośredniej 9 m od osi studni głębinowych.

Zachowuje się istniejące ujęcia wody. Dopuszcza się ich modernizację, automatyzację dla dostosowania ich do zmieniających się przepisów i standardów.

Niewykorzystywane i niedokumentowane zasoby wód podziemnych czwartorzędowych i kredowych powinny zostać udokumentowane i zbilansowane i stanowić rezerwę zasobów czystych wód podziemnych na okres kierunkowy.

W zależności od tempa rozwoju przestrzennego gminy, dla zachowania odpowiednich ciśnień w sieci przewiduje się realizację kolejnych odcinków sieci wodociągowej. Dla terenów rozwojowych przewiduje się lokalizację sieci wodociągowych o średnicach wynikających z odpowiednich norm, przepisów i standardów.

Ponadto do zadań służących poprawie jakości zaopatrzenia gminy w wodę należy:

- zapewnienie wszystkim mieszkańcom wody na cele bytowo-socjalne, o jakości spełniającej wymagane przepisami normy i standardy;
- utrzymanie wysokiego stopnia pewności dostawy wody w warunkach normalnych oraz w sytuacjach awaryjnych i zagrożenia kryzysowego;
- poprawa stanu technicznego sieci dla zminimalizowania jej awaryjności, zapobiegania stratom wody i uniknięcia wtórnego zanieczyszczenia;
- racjonalizacja gospodarki wodnej;

- kontynuacja budowy sieci wodociągowej na terenach niezbrojonych, a przeznaczonych w niniejszym studium pod zainwestowanie;
- kontynuacja budowy przyłączy do budynków.

5.3.2. Odprowadzanie ścieków

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków komunalnych będzie realizowane w oparciu o zbiorczy system kanalizacji sanitarnej ze zlokalizowaną oczyszczalnią ścieków w miejscowości Rogóźno. Pozwolenie wodno – prawne na użytkowanie oczyszczalni obowiązuje do 2015 r. Do tego czasu oczyszczalnia ścieków w Rogóźnie będzie funkcjonować na zasadach określonych w w/w pozwoleniu. W chwili obecnej należy podjąć działania mające na celu uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie ścieków po wygaśnięciu obowiązującego pozwolenia.

W stosunku do rozproszonej zabudowy zagrodowej gospodarka ściekowa jest realizowana w oparciu o przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe.

Wskazana jest rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na potencjalnych obszarach rozwoju zabudowy.

5.4. Elektroenergetyka

Nadrzędny element systemu elektroenergetycznego w gminie stanowią napowietrzne linie elektroenergetyczne: 400 kV i 110 kV, szczegółowo opisane w części dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium.

Przez teren gminy przebiegać będzie projektowana dwutorowa napowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV Grudziądz - Pelplin – Gdańsk „Przyjaźń”, stanowiąca inwestycję celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, krajowym.

Linie i stacje elektroenergetyczne wysokich i najwyższych napięć emitują pole elektromagnetyczne niejonizujące o częstotliwości 50 Hz. Lokalizowanie tych obiektów oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku muszą być zgodne z obowiązującymi normami.

Dla linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia wyznaczono pasy technologiczne i strefy ograniczonego użytkowania, wynikające z odpowiednich norm i przepisów – należy zachować minimalne odległości zabudowy od skrajnego przewodu linii wpływające na ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu.

Na rysunku studium wskazano schemat przebiegu projektowanej linii. W sporządzanym dla projektowanej linii miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, należy wyznaczyć granice

pasa technologicznego (2x35 m od osi linii) oraz zawrzeć zapisy ustalające ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów.

Ostateczny przebieg linii będzie wynikiem uwarunkowań zewnętrznych determinujących przebieg linii elektroenergetycznych, w szczególności wynikających z uwarunkowań środowiskowych i społeczno-ekonomicznych.

Zakłada się, że wraz z rozwojem nowoprojektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej, dla pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną niezbędna będzie modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci elektroenergetycznej. W związku z lokalizacją elektrowni wiatrowych na terenie gminy Rogóżno w terenach rolnych mogą być zlokalizowane urządzenia lub obiekty związane z funkcjonowaniem tychże elektrowni wiatrowych, takich jak podziemne kable linii elektroenergetycznych czy Główne Punkty Odbioru z zachowaniem przepisów odrębnych. Ponadto w omawianym zakresie należy podjąć następujące działania:

- budowa nowych linii średniego i niskiego napięcia;
- budowa nowych odcinków sieci rozdzielczej średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych dla zasilania nowych inwestycji na terenie gminy;
- realizacja stacji transformatorowych na terenach zainwestowanych, wynikająca ze zwiększonego obciążenia;
- poprawa stanu technicznego.

Sieć rozdzielcza średniego napięcia, mieszcząca się na terenie gminy składa się z elektroenergetycznych linii napowietrznych, charakteryzujących się strefami oddziaływania pola elektromagnetycznego mającymi znaczny wpływ na sposób zainwestowania terenów, na których jest wybudowana. Na terenach planowanego zainwestowania oraz terenach intensywnej zabudowy istniejącej, celowe jest rozważenie możliwości przebudowy linii napowietrznych na linie elektroenergetyczne kablowe – podziemne.

5.5. Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych

Do odnawialnych źródeł energii (OZE), które potencjalnie można wykorzystywać w gminie zalicza się: energię wiatrową, energię słoneczną oraz energię powstałą z przetwarzania biomasy. Na rysunku studium wskazano granice obszarów rozmieszczenia odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w postaci zakazu lokalizacji zabudowy mieszkaniowej.

W oparciu o opracowania studialne „Odnawialne źródła energii – zasoby i możliwości wykorzystania na terenie województwa kujawsko – pomorskiego”, można stwierdzić, iż gmina Rogóźno w części znajduje się w obszarach, na których dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych przy mogących wystąpić znacznych ograniczeniach przyrodniczo-rolniczych.

Do odnawialnych źródeł energii potencjalnie zlokalizowanych na terenie gminy Rogóźno zalicza się elektrownie wiatrowe wykorzystujące siłę wiatru, panele fotowoltaiczne i kolektory słoneczne wykorzystujące energię słoneczną oraz biogazownie zakładające wykorzystanie energetyczne stałych i suchych odpadów biomasy.

Poszczególne odnawialne źródła energii cechowane są barierami przestrzennymi i środowiskowymi.

Energetyka wiatrowa cechuje się znaczną ingerencją w struktury przestrzenne i środowiskowe z uwagi na gabaryty elektrowni wiatrowych oraz emisję hałasu. Cechą pozytywną jest jednak stosunkowo niewielka przestrzeń gruntu zajmowana pod poszczególne elektrownie wiatrowe, co sprzyja ochronie gruntów rolnych. Przy lokalizacji elektrowni wiatrowych zalecane jest przyjęcie stref buforowych:

- co najmniej 3 odległości średnicy łopat elektrowni wiatrowych od linii kolejowych, dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz od linii elektroenergetycznych wysokich napięć;
- co najmniej 1000 metrów od budynków mieszkalnych jednorodzinnych wolnostojących w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowych oraz budynków mieszkalnych wielorodzinnych, użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz budynki mieszkalne w zabudowie zagrodowej.

Panele fotowoltaiczne cechują się znaczną ingerencją w struktury przestrzenne poprzez zajęcie dużych powierzchni gruntów rolnych. Zaleca się lokalizację paneli fotowoltaicznych na gruntach rolnych o niskiej przydatności dla rolnictwa, na dachach obiektów przemysłowych, rolnych itp. Kolektory słoneczne z uwagi na swoje lokalne zastosowanie nie powodują znacznej ingerencji w struktury przestrzenne oraz cechują się brakiem negatywnego oddziaływania na środowisko.

Biogazownie cechują się niewielką ingerencją w struktury przestrzenne ale mają wpływ na środowisko poprzez emisję odorów do środowiska. W gminie ustalono lokalizację biogazowni w miejscowości Rogóźno Zamek.

Ponadto w gminie Rogóźno funkcjonuje jedna Mała Elektrownia Wodna w miejscowości Kłódka.

Wszystkie OZE lokalizowane na wyznaczonych obszarach oraz poza nimi powinny spełniać przepisy i normy mające odniesienie w szczególności do ich rodzaju, wielkości i charakterystyki technicznej.

5.6. Gazownictwo i ciepłownictwo

Przez teren gminy Rogóżno przechodzą sieci gazowe wysokiego ciśnienia opisane w części dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium. Przewiduje się dalszą rozbudowę gazociągów średniego i niskiego ciśnienia w celu zwiększenia odbiorców gazu. Dla gazociągów obowiązują strefy kontrolowane zgodnie z przepisami odrębnymi.

Jednym z kierunków polityki energetycznej i ekologicznej państwa jest ciągle zmniejszanie zużycia energii pierwotnej dla celów komunalnych i mieszkaniowych oraz zastępowanie jej energią odnawialną. Takimi działaniami mogą być:

- wykorzystanie biogazu i ciepła ze ścieków oczyszczalni;
- wykorzystanie odpadów komunalnych do celów energii cieplnej;
- wykorzystanie biomasy do ogrzewania budynków;
- wykorzystanie ciepła niskopotencjalnego odpadowego i ze środowiska za pomocą pomp ciepła i kolektorów słonecznych dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody;
- stosowanie niskoemisyjnych paliw grzewczych.

Rozwój ciepłownictwa powinien uwzględniać rozwój urbanistyczny gminy Rogóżno, jak i również wiele innych czynników, takich jak polityka ekologiczna państwa, ceny nośników energii, ochrona środowiska (w tym docelowa likwidacja wysokoemisyjnych kotłowni węglowych).

5.7. Telekomunikacja

W zakresie telekomunikacji przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych, zarówno w formie tradycyjnej, jak i wykorzystującej nowe technologie. Postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie.

W zakresie telekomunikacji zakłada się pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych oraz rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, rozwój

sieci bezprzewodowych – budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu np. za pomocą sieci Hotspotów.

Szczegółowe zasady lokalizacji obiektów infrastruktury sieciowej na terenach planowanej zabudowy zostanie określona w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Linie telekomunikacyjne w granicach miejscowych planów należy projektować jako podziemne z rozprowadzeniem w terenach przeznaczonych pod ciągi komunikacyjne. Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę.

Rozwój obszarów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej oraz przewidywany wzrost poziomu życia mieszkańców tworzą także dynamiczny rynek konsumentów usług dla systemów telefonii cyfrowej komórkowej. Lokalizacja, wiążących się z systemami telefonii komórkowej, systemów typowych bazowych stacji przekaźnikowych (BTS) będzie określona w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na wniosek zainteresowanych operatorów

5.8. Gospodarka odpadami

Głównym celem nadrzędnym polityki w zakresie gospodarowania odpadami (zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego) jest zapobieganie powstawaniu odpadów przy rozwiązywaniu problemu odpadów u źródła, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów.

W zakresie gospodarki odpadami istnieje pilna potrzeba podjęcia działań, które umożliwiłyby sukcesywny rozwój systemu selektywnej zbiórki, recyklingu i utylizacji odpadów komunalnych. Bardzo istotne i niezbędne będzie wdrażanie nowych technologii, dzięki którym nastąpi zmniejszenie szkodliwości i redukcja ilości odpadów przemysłowych.

Dnia 1 stycznia 2012 roku weszła w życie zmiana ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (tj. Dz.U. 2013 poz. 1399 z późn. zm.). W wyniku tych zmian powstał Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami sporządzany na okres 6 lat z perspektywą do 12 lat. Niniejszy plan zakłada utworzenie systemu rozwiązań regionalnych tzw. Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi, w ramach, których funkcjonować winny wszelkie niezbędne urządzenia i instalacje, w tym istniejące na terenie województwa składowiska odpadów, spełniające w zakresie technicznym kryteria najlepszej dostępnej techniki i posiadające przepustowość wystarczającą do przyjmowania i przetwarzania odpadów. Gminę Rogóźno zakwalifikowano do Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Tucholsko – Grudziądzkiego. W regionie funkcjonować będą instalacje

regionalne w Zakurzewie (gmina Grudziądz), Sulnówku (gmina Świecie) i Bładowie (gmina Tuchola). W wymienionych instalacjach regionalnych będzie się odbywać mechaniczno – biologiczne przetwarzanie odpadów, przetwarzanie odpadów zielonych i będą funkcjonować składowiska odpadów.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy Rogóżno do inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym na terenie gminy zaliczono:

- powstanie i wykorzystanie wielofunkcyjnych obiektów służących społeczności lokalnej;
- budowę i modernizację boisk oraz placów zabaw w sołectwach;
- dalszy rozwój sieci wodociągowej;
- budowę przyłączy wodociągowych do pojedynczych odbiorców;
- gazyfikację gminy;
- remonty dróg gminnych wymagających modernizacji;
- oświetlanie dróg i parkingów;
- rozwój sieci kanalizacyjnej;
- budowę przyłączy kanalizacyjnych do pojedynczych odbiorców;
- likwidację dzikich wysypisk śmieci;
- remonty elewacji obiektów użyteczności publicznej;
- remonty i konserwacje przystanków autobusowych;
- rozbudowę bazy oświatowej;
- rozbudowę bazy sportowej i rekreacyjnej;
- budowę szlaków turystycznych i rowerowych;
- udostępnienie obiektów zabytkowych do celów turystycznych;
- renowację obiektów historycznych na terenie gminy.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Dokumentami, w których zawarte są ustalenia dotyczące inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym są:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju;

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego, (podlegającego obecnie zmianie i aktualizacji);
- Strategia Rozwoju Transportu w Województwie Kujawsko – Pomorskim;
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego;
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego;
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości;
- Strategia Rozwoju Powiatu Grudziądzkiego;
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Grudziądzkiego;

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie gminy Rogóźno zaliczono:

- budowa dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV Grudziądz - Pelplin – Gdańsk „Przyjaźń”,
- modernizację i odbudowę „Składu Materiałowego Gardeja – J.W. 4224”, w części położonej w obrębie Województwa Kujawsko – Pomorskiego w gminie Rogóźno, jako zadanie rządowe służące obronności i bezpieczeństwu państwa;
- budowę drogi ekspresowej S-16;
- przebudowę drogi krajowej nr 55;
- przebudowę linii kolejowej nr 207 relacji Toruń – Grudziądz – Malbork;
- przebudowę dróg powiatowych wymagających modernizacji i remontów ze względu na zły lub niezadawalający stan techniczny.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁÓW NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. ustalają obowiązek określenia w studium obszarów wymagających sporządzenia miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego. Na terenie gminy Rogóżno obowiązkowe będzie sporządzenie planów dla 3 projektowanych parków kulturowych: „Dolina Osy”; „Doliny Gardęgi” i „Grudziądz – Pierścień Fortów”.

8.2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości

W gminie Rogóżno nie określono obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości. Uzależnione to jest od szczegółowego określenia przeznaczenia terenu oraz powierzchni i kształtu działki inwestycyjnej. Propozycje scaleń i podziałów poprzez wyznaczenie granic działek odbywać się będzie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i odpowiednich decyzjach administracyjnych.

8.3. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m²

W granicach gminy nie wyznaczono obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

8.4. Obszary przestrzeni publicznych

Warto zadbać o stworzenie ciekawych przestrzeni publicznych, które sprawiłyby lepszy odbiór gminy przez mieszkańców, użytkowników, jak również mogłyby stanowić wizytówkę gminy. Przestrzenie te należy wyeksponować i sprawić by stały się miejscami o ciekawych walorach architektonicznych. Dotyczy to realizacji placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi oraz realizacji nowych obiektów o charakterze architektury parkowej.

Rozwój gospodarczy gminy wymusza wyznaczenie nowych terenów aktywizacji, zarówno w dziedzinie gospodarczej, usługowej, produkcyjnej, jak i mieszkaniowej. Obszary o szczególnym przeznaczeniu wymagają sporządzenia miejscowych planów, które umożliwią ich prawidłowe zagospodarowanie i funkcjonowanie oraz niezbędną ochronę środowiska.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obszary wyznaczone do rozwoju zabudowy powinny być w pierwszej kolejności przeznaczone do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z rysunkiem studium, do obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić mpzp zalicza się teren projektowanej dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV.

Ścisłe określenie granic mpzp nastąpi w drodze odpowiednich uchwał intencyjnych o przystąpieniu do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ze szczególnym uwzględnieniem podziału geodezyjnego nieruchomości objętych planem.

10. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Zgodnie z Ustawą Prawo Wodne oraz dostępnymi danymi opracowanymi poprzez RZGW w Gdańsku wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienie jest średnie i wynosi raz na 100 lat (woda 1%).

Wyznaczony zasięg wód powodziowych w gminie Rogóźno opiera się na rzece Osa i Gardęga.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują ograniczenia wynikające z art. 40 ust. 1 pkt 3 oraz art. 88l ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r., Prawo wodne.

Aby zapewnić prawidłową ochronę przeciwpowodziową należy:

- dokonywać oceny stanu technicznego obiektów ochrony przed powodzią i powstrzymanie ich degradacji oraz modernizacja w zakresie funkcjonalności w ochronie przed powodzią i stanu technicznego;
- systematycznie aktualizować dane o zasięgu i wielkości zalewów powodziowych oraz danych o poziomie zagrożenia i ryzyka powodziowego;
- wspomagać zarządzanie użytkowaniem i zabudową terenu dla ograniczenia wzrostu zagrożenia powodziowego w przyszłości;
- wpływać na wzrost świadomości społecznej;
- wspomagać budowę systemu ostrzeżeń krótkoterminowych.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązuje zakaz zabudowy.

Zgodnie z Systemem Osłony Przeciwsuwiskowej w granicach terenu opracowania występują cztery osuwiska: dwa w dolinie Gardęgi i dwa w dolinie Osy, nie są one jednak ujęte w Rejestrze Naturalnych Zagrożeń Geologicznych. Zagrożenie powstawaniem ruchów masowych obejmuje zbocza doliny rzeki Gardęgi od Jeziora Kuchnia do ujścia, zbocza doliny rzeki Osy na całej długości jej odcinka przebiegającego przez gminę, większość doliny rzeki Pręcawicy oraz niektóre zbocza położone w lesie na północy gminy. Obszary predysponowane do występowania ruchów masowych winno się zachować jako wolne od zabudowy.

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

W zakresie rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala się następujące kierunki i zasady:

- ochrona gleb najwyższej jakości przed przeznaczeniem nierolniczym oraz degradacją wskutek niewłaściwej kultury rolnej;
- ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed erozją;
- wykorzystywanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dostosowaniem kierunków produkcji, jej intensywności, kultury rolnej do walorów i ograniczeń przyrodniczych;
- wyłączenie z produkcji rolnej gruntów o najniższej przydatności, ze względu na bonitację lub szczegółowe warunki położenia (wielkość, kształt, itp.) oraz ich przeznaczenie pod zalesienie lub innego rodzaju użytkowanie nierolnicze;
- wdrażanie proekologicznych technologii oraz poprawa standardów sanitarnych produkcji;
- przeciwdziałanie degradacji i zanieczyszczeniu środowiska przyrodniczego;
- poprawa jakości życia ludności rolniczej oraz warunków funkcjonowania gospodarstw, poprzez przeciwdziałanie bezrobociu i wspieranie restrukturyzacji rynku pracy w celu przechodzenia do działalności pozarolniczych, poprawę jakości wykształcenia, rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa lokalnych płodów rolnych, poprawę wyposażenia w zakresie infrastruktury technicznej, wsparcie dla modernizacji budynków i urządzeń służących produkcji rolnej, wprowadzanie do gospodarstw technologii proekologicznych, wspieranie działań producentów rolnych.

W stosunku do obszarów leśnych ustala się następujące kierunki i zasady:

- zalesianie terenów nieprzydatnych dla rolnictwa;
- zachowanie i wzbogacanie funkcji lasów, zwłaszcza funkcji ekologicznych;
- poprawa stanu sanitarnego lasów;
- zapobieganie degradacji i zanieczyszczenia lasów;
- prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej związanej z organizacją zrębów i nasadzeń.

12. OBIEKTY I OBSZARY, DLA KTÓRYCH W ZŁOŻU KOPALINY WYZNACZA SIĘ FILAR OCHRONNY

Zgodnie z opracowanymi projektami zagospodarowania złóż, na obszarach górniczych wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Filary ochronne wyznacza się w przypadku wystąpienia

na terenach górniczych obiektów budowlanych, dróg, elementów linii elektroenergetycznych (np. słupów elektroenergetycznych). Zadaniem filara jest zabezpieczenie tychże elementów przed negatywnym skutkiem eksploatacji górniczej. W projektach zagospodarowania złoża w odniesieniu do filarów ochronnych określa się takie elementy jak:

- zachowanie bezpieczeństwa powszechnego,
- wymogi dotyczące ochrony środowiska,
- ochrona złoża i obiektów budowlanych przed zagrożeniem wodnym, pożarami i wybuchami.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA

Na terenie gminy Rogózno nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENÍ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

14.1. Obszary zabudowane wymagające przekształceń i rehabilitacji

Charakterystyka przestrzeni zabudowanej upoważnia do stwierdzenia, że krajobraz terenów zurbanizowanych jest w znacznej mierze zdegradowany. Wobec oczekiwań poprawy warunków życia mieszkańców gminy, przekształceń wymaga znaczna ilość obiektów i założeń przestrzennych. Podstawowym zadaniem jest sanacja techniczna obiektów istniejących, głównie mieszkalnych. Wraz z poprawą warunków techniczno – użytkowych winna następować poprawa warunków estetycznych, m. in. przez powrót do tradycyjnej zabudowy wiejskiej. Obszary zwartej zabudowy wiejskiej wymagają przekształceń i rehabilitacji (rozumianej ogólnie jako działania mające na celu przywrócenie pierwotnych lub nadanie nowych cech zdegradowanej przestrzeni i zabudowie zarówno historycznej jak i współczesnej). Zamiast poszukiwań nowych terenów osiedleńczych należy wykorzystać istniejące przestrzenie niezabudowane, co pozwoli na prawidłową kontynuację i zachowanie historycznych układów przestrzennych wsi. W ramach zachodzących przemian strukturalnych w rolnictwie należy przekształcać i rewaloryzować istniejące założenia folwarczne z dopuszczeniem do lokalizacji na ich terenie lokalnych przetwórci produktów rolnych. Największe potrzeby w zakresie przekształceń i rehabilitacji zabudowy wymagają miejscowości nieposiadające wykształconego centrum wsi, a nowa zabudowa powstaje w wielu przypadkach w znacznym rozproszeniu i chaosie.

Zgodnie z rysunkiem studium obszary wymagające przekształceń rehabilitacji to tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy wsi.

14.2. Obszary niezabudowane wymagające rekultywacji

Działalność eksploatacyjna złóż kopalin trwale przeobraża tereny produkcyjnych gruntów rolnych i leśnych w, często trudne do rekultywacji, nieużytki. Mając na względzie przywrócenie terenom przekształconym dawnych funkcji produkcyjnych i rekreacyjno-krajobrazowych należy dążyć do likwidacji na obszarach przeobrażonych powstałych deformacji powierzchni. W głównym zarysie polegać ona powinna na przemieszczeniu zdjętych i zdeponowanych w trakcie robót górniczych mas nadkładu do powstałych pustek poeksploatacyjnych. Dopuszcza się również pozostawienie głębszych wyrobisk celem zapewnienia ich wodą i utworzenia sztucznych zbiorników wodnych.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy znajdują się tereny linii kolejowej nr 207 relacji Grudziądz – Malbork. Utrzymuje się w/w szlak kolejowy jako teren zamknięty. Ponadto w sąsiedztwie Nadleśnictwa Jamy znajdują się tereny wojskowe, które w myśl przepisów, Ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz Rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 lipca 2003 r. w sprawie terenów zamkniętych niezbędnych dla obronności państwa, są terenami zamkniętymi.

16. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM.

Nie określa się obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym na terenie gminy Rogóźno.